

Vuosikertomus 2008

SISÄLTÖ

Johdanto

Ramirent lyhyesti	3
Vuoden 2008 pääkohdat	4
Tuotteet ja palvelut	6
Vuokraaminen tarjoaa monia etuja	8

Strategia

Toimitusjohtajan katsaus	10
Konsernistrategia	12
Kestävä kehitys	14

Segmentit

Ruotsi	18
Norja	20
Tanska	22
Suomi	24
Europe East	26
Europe Central	28

Hallinnointi

Hallinnointiperiaatteet	30
Hallitus	33
Konsernin johtoryhmä	34

Sijoittajat

Osakkeet ja osakkeenomistajat	36
Pörsstitiedotteet 2008	39
Tietoja osakkeenomistajille	40

Yhteystiedot	42
--------------------	----

Ramirentin vuosikertomus 2008 on jaettu kahteen erilliseen osaan: vuosikatsaus ja tilinpäätös 2008.

Ramirentin vuosikatsaus 2008 sisältää tietoa Ramirentin tarjonnasta, strategiasta, liiketoiminta-segmenteistä, kestävästä kehityksestä, hallinnointiperiaatteista sekä konsernihallinnosta.

Ramirentin tilinpäätös 2008 sisältää hallituksen toiminta-kertomuksen, konsernin ja emoyhtiön tilinpäätöksen sekä tilinpäätöksen liitetiedot.

RAMIRENT LYHYESTI

Ramirent on johtava konevuokraamisen yleistoimija Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopan maissa. Tarjoamme korkealaatuisia miehittämättömiä vuokrakoneita ja -laitteita sekä niihin liittyviä palveluja, joiden avulla asiakkaamme voivat lisätä pääomatehokkuuttaan ja joustavuuttaan. Haemme tasapainoa liiketoimintaamme laajalla tuotevalikoimalla ja asiakaskunnalla kuin myös olemalla esillä useilla markkinoilla.

Ramirentillä on laaja toimipisteverkosto Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Puolassa, Unkarissa, Suomessa, Ukrainassa, Venäjällä ja kolmessa Baltian maassa.

Ramirentin monipuolinen yleiseurooppalainen kalusto koostuu korkeatasoisista koneista ja laitteista. Päätuoteryhmämme ovat: nostimet, torninosturit ja hissit, tilat ja kontit, muotit, suuret rakennuskoneet, sähkö ja lämmitys, telineet sekä pienkoneet. Ramirentin vuokrauskalusto on tänä päivänä yksi laajemmista Euroopassa.

Ramirent palvelee muun muassa rakennus- ja infra-alan yrityksiä, asennus- ja kiinteistön ylläpitoalan yrityksiä, kunnan ja valtion viranomaisia, lukuisia eri teollisuudenaloja kuten telakkateollisuutta, sellu- ja paperiteollisuutta, kaivosteollisuutta, terästeollisuutta ja voimalaitoksia. Asiakaskuntaan kuuluu myös yrittäjiä ja yksityisiä kotitalouksia.

Vuokraaminen tarjoaa monia etuja kuten, kustannustehokkuutta, juuri oikean välineen työhön, tuoteturvallisuuden, joustavuuden sekä ympäristöstävällisyyden, jotka lisäävät kysyntää vuokrauspalveluille.

Ramirent on Euroopan toiseksi suurin konevuokrausyritys. Euroopan vuokrausmarkkinoiden suuruudeksi on arvioitu 33 miljardia euroa (IHS Global Insight). Ilman kuljettajaa vuokrattavien laitteiden markkinoiden osuus on 70 %.

SEGMENTIT LYHYESTI 2008

Segmentit	Liikevaihto	Henkilöstö	Toimipisteet	Markkina-asema
	Me			
Suomi	154	704	95	1
Ruotsi	171	657	56	2
Norja	146	645	40	1
Tanska	59	235	20	1
Europe East	90	633	50	1
Europe Central	89	1001	101	1
Konserni yhteensä	703	3894	362	

AVAINTIETOJA

- Johtava konevuokraamisen yleistoimija
- Liikevaihto 703 Me
- 3.900 työntekijää
- 362 toimipistettä
- 13 maata
- 100 000 asiakasta
- 200 000 vuokralaitetta
- NASDAQ OMX Helsinki 1998
- Pääkonttori Suomessa
- Perustettu 1955

Jan Sandholm, työnjohtaja, Suomi

VUOSI LYHYESTI

KASVU JATKUI, TULOS HEIKKENI

Ramirentin koko vuoden 2008 kasvu ylitti 10 %:a, mutta monta vuotta jatkunut kasvukehitys taittui vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kannattavuus aleni johtuen heikentyneistä markkinoista, etenkin Baltiassa, Tanskassa ja myös Norjassa.

YRITYSOSTO SUOMESSA JA MARKKINA-AVAUS SLOVAKIASSA

Ramirent hankki kaluston vuokraustoimintaa harjoittavan Suomen Rakennus-konevuokraamo Oy:n liiketoiminnan, joka täydensi toimipisteverkostoamme pääkaupunkiseudulla. Slovakia lisättiin Ramirent maiden ketjuun, kun Ramirent hankki enemmistöosuuden Slovakiassa olevasta OTS Bratislava -yrityksestä, joka on johtava vuokrauspalveluja Slovakian rakennusyhtiöille tarjoava yritys.

RAPORTOINTI KUUDEN SEGMENTIN MUKAAN

Vuoden 2008 alusta Ramirent alkoi raportoida kuuden segmentin mukaan, kun segmentti Europe jaettiin Europe Eastiin (Venäjä, Ukraina ja Baltian maat) ja Europe Centraliin (Puola, Tšekin tasavalta, Slovakia ja Unkari).

UUSI TOIMITUSJOHTAJA NIMITETTIIN

Ramirentin toimitusjohtaja Kari Kallio ilmoitti hallitukselle toukokuussa aikomuksistaan jäädä eläkkeelle vuoden 2009 aikana ja syyskuussa 2008 Ramirentin hallitus nimitti Magnus Rosénin uudeksi toimitusjohtajaksi ja Kari Kallion seuraajaksi 15.1.2009 alkaen.

KUSTANNUSSÄÄSTÖOHJELMA ALOITETTIIN

Vuoden 2008 lopulla aloitettiin konsernin laajuinen säästöohjelma tavoitteena 50 Me:n vuosittaiset säästöt kiinteissä kuluissa. Pääpaino on kassavirran turvaamisessa ja kannattavuudessa. Yhtiö arvioi vähentävänsä henkilöstöä noin 600 hengellä.

MUUTOKSIA KONSERNIN JOHTORYHMÄSSÄ

Uusi konsernin johtoryhmän kokoonpano esiteltiin tammikuussa 2009 päätöksenteon tehostamiseksi ja suuremman synergiaedun saavuttamiseksi toimintasegmenttiemme välillä.

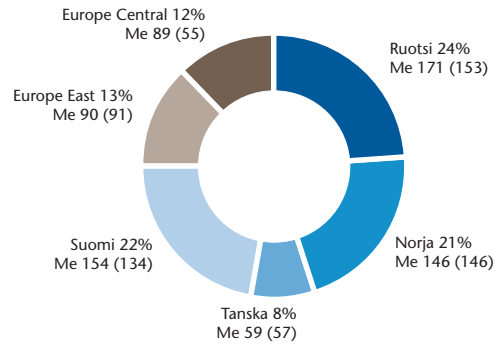
AVAINLUVUT 2008

MEUR	2008	2007	Muutos
Konsernin liikevaihto	702,6	634,3	11 %
EBIT ¹⁾	110,6	157,5	-30 %
EBIT marginaali, % ¹⁾	15,7	24,8	
EBIT	79,7	157,5	-49 %
Tulos	33,7	110,2	
Tulos/osake, EUR	0,31	1,02	-70 %
Osinko/osake, EUR	0,15 *	0,50	
Investoinnit	201,3	217,5	-7 %
Sijoitetun pääoman tuotto, ROI, %	17,5	31,7	
Oman pääoman tuotto, ROE, %	10,8	36,4	
Nettovelka	303,0	235,9	28 %
Nettovelkaantumisaste, %	107,8	69,2	
Omavaraisuusaste, %	37,4	46,3	
Henkilöstö, 31.12.	3,894	3,642	7 %
Toimipisteet	362	310	

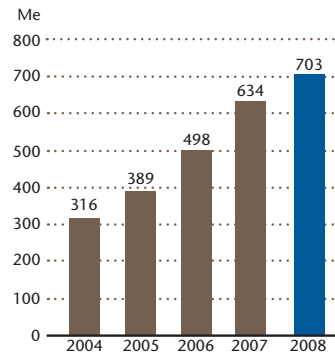
¹⁾ ennen uudelleenjärjestelykustannuksia ja liikearvon arvonalentumista

* Hallituksen ehdotus

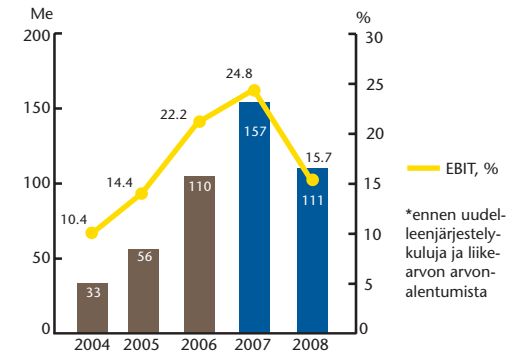
Liikevaihto segmenteittäin

Liikevaihto

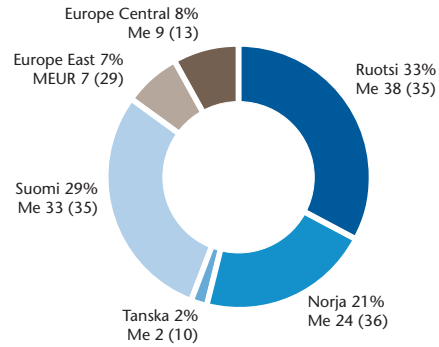

Liikevoitto (EBIT)* ja liikevoitto marginaali

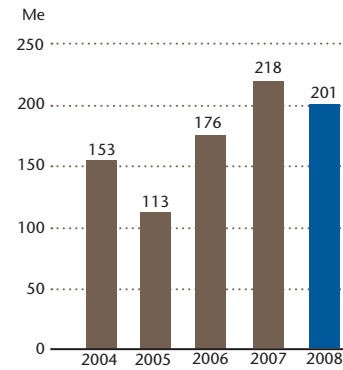

Liikevoitto (EBIT)* segmenteittäin

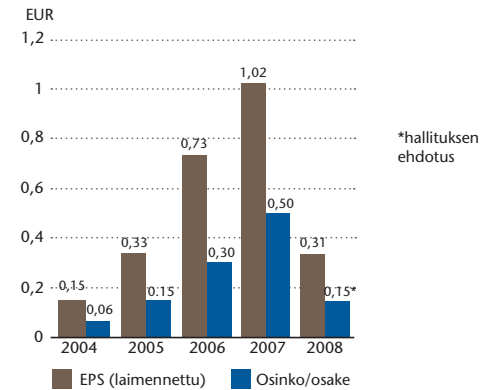
*ennen uudelleenjärjestelykuluja ja liikearvon arvonalentumista

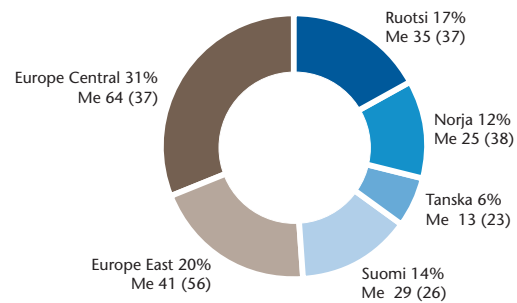
Investoinnit

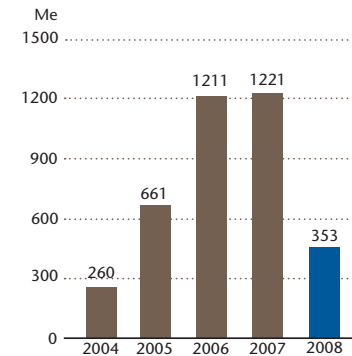
Tulos/osake (EPS)

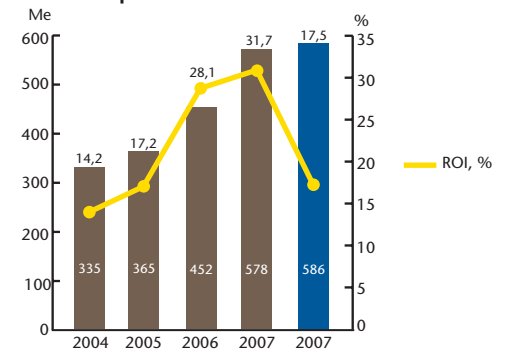
Investoinnit segmenteittäin

Markkina-arvo

Sijoitettu pääoman tuotto

TUOTTEET

Ramirentin toiminta perustuu one-stop-shop-konseptiin, jossa asiakkaat saavat yhdestä toimipisteestä kaikki tarvitsemansa koneet ja laitteet käsiporasta torninosturiin. Koneiden ja laitteiden ohella tarjontamme kattaa myös täyden palvelun vuokrausratkaisut, jotka sisältävät suunnittelun, asennuksen, ylläpidon ja varaosapalvelut. Ramirentin laaja kalusto on jaettu kahdeksaan päätuoteryhmään.

Ramirent dumpperi

NOSTIMET

Ramirent tarjoaa nostimia teollisuuskohteisiin, infrarakentamiseen, rakennustyömaille, laivatelakoille ja kotitalouksille. Valikoima käsittää saksilavat, puominostimet, ajettavat ja hinattavat nostimet, tela-alustaiset puominostimet ja teleskooppimastonostimet.

SUURET RAKENNUSKONEET

Tuoteryhmä kattaa koneiden ja laitteiden vuokrauksen infrarakentamiseen, erilaisille rakennustyömaille ja teollisuuden kunnossapitotöihin. Vuokrattavia koneita ovat esimerkiksi jyrät, kaivinkoneet, kuormaajat, kurottajat, kompressorit, jne.

TILAT JA KONTIT

Tuotelinja kattaa työmaatilojen ja konttien vuokraamisen ja myynnin. Työmaatiloja ja kontteja käytetään rakennuskohdeissa ja kunnostustöissä sekä moniin muihin tarkoituksiin, kuten toimistotiloina, pukuhuoneina, keittiöinä, varastoina, yöpymistiloina ja tapahtumissa. Valmiiksi kalustettujen vakioyksiöiden lisäksi vuokrataan ja myydään räätälöityjä ratkaisuja rakennuskohdeille, kouluille, päiväkodeille ja toimistoille.

SÄHKÖ JA LÄMMITYS

Tuotelinja kattaa sähköistyslaitteiden sekä lämmitys-, ilmanvaihto- ja kuivausjärjestelmien vuokrauksen rakennustyömaille, erilaisiin yleisötapahtumiin jne. Tarjontaan kuuluu myös laitteisiin liittyvän kaasun ja öljyn myynti sekä sähköistys-, suunnittelu-, asennus- ja kunnossapitopalveluja.

TORNINOSTURIT JA HISSIT

Tuoteryhmä kattaa torninostureiden, mastotyölavojen ja henkilötavarahissien vuokrauksen rakennustyömaille ja teollisuuteen. Tarjontaan kuuluu myös laitteisiin liittyviä palveluja, kuten kuljetus, suunnittelu, asennus, kunnossapito ja varaosapalvelut.

TELINEET

Tuoteryhmä kattaa rakennustelineiden ja sääsuojien vuokrauksen ja myynnin. Telineitä ja sääsuojiä käytetään uudisrakennusprojekteissa, kunnostustöissä sekä eri teollisuudenaloilla, kuten telakoilla ja öljynporauslautoilla. Tuoteryhmään sisältyvät myös telineisiin ja sääsuojiin liittyvät palvelut, kuten suunnittelun, asennuksen, purkamisen ja kuljetuksen.

MUOTIT

Tuoteryhmä kattaa muottien ja turvakaideratkaisujen vuokrauksen infrarakennushankkeisiin ja rakennustyömaille. Vuokrattavat valumuotit ovat asiakaskohtaisesti sovitettuja ja kunkin rakennuskohteen asettamien erityisvaatimusten mukaisia. Tarjontaan kuuluu myös muotteihin ja turvakaideratkaisuihin liittyviä palveluja, kuten suunnittelua, asennusta ja kunnossapitoa sekä niihin liittyvien lisätuotteiden myyntiä.

PIENKONEET

Tuoteryhmä kattaa erilaisten työmaiden pienkoneiden vuokrauksen rakennustyömaille ja teollisuuden kunnossapitotöihin sekä yrittäjille ja kotitalouksille. Vuokrattavia koneita käytetään esimerkiksi betonin käsittelyssä, tiivistyksessä, maalauksessa, hitsauksessa ja porauksessa. Tuotelinjaan kuuluvat myös sahat, paineilmalaitteet, pumput sekä testi- ja mittauslaitteet.

Ramirent lämmitin

MIKSI VUOKRATA?

Koneiden, laitteiden ja muun kaluston vuokraaminen yleistyy nopeasti. Ramirentin yli 100 000 asiakasta, joihin kuuluu muun muassa rakennusliikkeitä, teollisuuden toimijoita, julkisen sektorin asiakkaita, kiinteistön ylläpitoyrityksiä sekä kotitalouksia, ovat huomanneet vuokraustoiminnan yliveritaiset edut. Miksi asiakkaamme vuokraavat ostamisen sijaan?

Vuokraaminen on asiakkaan kannalta kustannustehokasta. Koneiden ja laitteiden vuokraus vapauttaa pääomia varsinaiseen ydinliiketoimintaan ja antaa asiakkaalle mahdollisuuden keskittyä siihen, missä hän on hyvä – on se sitten uudis- tai korjausrakentamista, paperikoneiden kokoamista tai telakkatoimintaa. Vaikka pääomien tehokas allokointi on aina tärkeää, korostuu sen merkitys ennen kaikkea taloudellisesti haastavina aikoina. Myös budjetoinnin ja kustannusten hallinta helpottuu, koska jokaisella vuokratarkaisulla on selkeä ja ennakoitavissa oleva hintansa. Lisäksi asiakkaalle ei aiheudu kalustosta suoria huolto-, korjaus- ja muita ylläpitokustannuksia. Kun kaluston hankinta- ja ylläpitokustannuksia on jakamassa useita tahoja, koituu se kaikkien asiakkaidemme eduksi.

Vuokraamalla asiakas saa aina tarkoitukseen sopivaa ja toimivaa kalustoa joustavasti. Ramirentilla on markkinoiden laajin tuotevalikoima, josta asiakas löytää helposti kulloinkin tarvitsemansa kaluston tai laitteen. Vuokraamalla kalusto on aina tarkoituksenmukaista, nykyaikaista ja käyttövalmista. Yhtiön palveluksessa olevat alan ammattilaiset sekä satojen toimipisteiden verkko takaavat haastavissakin olosuhteissa nopeat ja luotettavat toimitukset aina perille saakka. Lisäksi vuokrattava kalusto on ensiluokkaisessa kunnossa, eikä laitteiden säännöllisestä huollosta ja turvatarkastuksista tingitä missään olosuhteissa.

Vuokraamalla säästää ympäristöä verrattuna ostettavaan koneeseen. Valmistustoiminnan ympäristöä kuormittava vaikutus vähenee – laitteita tarvitaan vähemmän, kun ne ovat tehokkaassa käytössä lukuisilla eri käyttäjillä.

Mr. Adam Betka, yrittäjä
Niwa Szczecin, Puola

Niwa Szczecin on puolalainen yritys, joka on erikoistunut betonin korjaustöihin. "Ramirent on ollut tärkein kumppanimme perustamisestamme lähtien", toteaa Niwa Szczeciniä johtava Adam Betka. "Yrityksemme on melko pieni ja toimimme kapealla erikoisalalla. Työstämme usein tiukalla aikataululla montaa kohdetta. Ramirentin palveluja hyödyntämällä parannamme kustannustehokkuuttamme, pysymme aikatauluissa ja helpotamme omaa työtämme", jatkaa Betka.

Niwa Szczecin vuokraa Ramirentilta erilaisia nostimia, kompressoreita ja generaattoreita. "Liiketoimintamme kausiluontoisuudesta johtuen tarvitsemme eri aikoina eri määrän koneita, eikä meillä ole varastotiloja kaluston säilyttämiseen. Meille ainoa oikea tapa toimia on vuokrata kulloinkin tarvittavat laitteet ja palauttaa ne käytön jälkeen. Tärkeimpänä pidän kuitenkin sitä, että voin luottaa kumppaneihini – Ramirentissa ollaan aina tavoitettavissa, neuvotaan oikea kalusto ja opastetaan. Ja onhan asiointi mukavampaa, kun tilat ovat viihtyisät", päättää Betka.

Frank Drewes, kaupallinen johtaja, Heitkamp Ingenieur- und Kraftwerksbau GmbH, Saksa

Saksalainen Heitkamp Ingenieur- und Kraftwerksbau GmbH tarjoaa teknisiä ja rakentamiseen liittyviä palveluja. Heitkampilla on pitkä kokemus vaativien projektien suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Tällä hetkellä Olkiluodon ydinvoimalan kolmannen yksikön rakentaminen pitää Heitkampin kiireisenä Suomessa. "Ydinvoimalan rakennustyömaa on valtava. Vuokraamme Ramirentilta kaikkea sähkö- ja lämmityslaitteista aina suuriin rakennuskoneisiin saakka. Lisäksi hyödynnämme täysipainoisesti telineisiin ja säasuojiin liittyviä palveluja", toteaa Drewes.

Drewesille vuokraamisen hyödyt ovat selvät: "Ensinnäkin, vuokraamme, koska emme halua sitoa pääomiamme kalustoon. Toiseksi, vuokraamalla meillä on aina tarkoituksenmukaiset laitteet ja oikein mitoitettu kapasiteetti kuhunkin työtilanteeseen. Ja koskaan ei voi korostaa liikaa hyvän ja asiantuntevan palvelun merkitystä: aina, kun Ramirent toimittaa kalustoa työmaallemme, saamme kattavan laiteopastuksen. Tämä säästää aikaamme", kehuu Drewes.

PITKÄ- AIKAISET

OLE JAKOB NÆSS
hankintapäällikkö,
Veidekke ASA, Norja

”Kumppaneiden valinnassa korostamme osaamista, toimituskykyä ja kilpailukykyisiä hintoja”, toteaa Jakob Næss, Veidekke ASA:n hankintapäällikkö.

Veidekke on Norjan suurin rakennusyhtiö, joka on tunnettu pitkäaikaisista kumppanuussuhteistaan. Bautas on Veidekken entinen koneosasto, joka ulkoistettiin Ramirentille vuonna 2002, ja yhteistyötä on kehitetty siitä lähtien. Bautas on puolestaan kone- ja laitevuokrausalan johtava toimija. Yritykset tekevät tiivistä yhteistyötä eri rakennusprojekteissa ympäri Norjaa. Työskentelyä johdetaan sekä paikallisissa, kuukausittaisissa kokouksissa että keskitetyissä tapaamisissa, 4-5 kertaa vuodessa.

”Yhteisömallimme tuo meille selvää kilpailuetua”, selittää Næss. ”Toivommekin, että pysyisimme kumppaneina pitkään”.

”Veidekke on rakennusalan edelläkävijä, ja on loistavaa, että heidän projektinsa haastavat meidätkin. Vahvistamme jatkuvasti osaamistamme kehittäessämme heille ratkaisuja”, toteaa divisioonajohtaja Espen Steinsrud norjalaisesta Bautas AS:stä.

”Luotamme Bautakseen, koska tunnemme olevamme tärkeä kumppani heille. Bautaksen toiminta on joustavaa ja henkilöstön palvelukyky erinomainen – siksi yhteistyömme on niin sujuvaa”, päättää Næss.

KUMPPANUUSSUHTEET

MAGNUS ROSÉNIN HAASTATTELU

Ramirentin uusi toimitusjohtaja Magnus Rosén astuu konevuokrausalan suurimpiin lukeutuvan yrityksen johtoon täynnä tarmoa. Vaikeista ajoista ja alan kohtamista haasteista huolimatta hän luottaa vahvasti yhtiön tulevaisuuteen.

Kuinka aiot luotsata yhtiön laskusuhdanteen läpi?

Magnus Rosén: Voimakas suunnanmuutos maailmantaloudessa vaatii nopeaa sopeutumista. Vaikka jatkammekin kasvustrategiamme toteuttamista pitkällä aikavälillä, lyhyen tähtäimen pääpainopisteet ovat vakaan kassavirran, kannattavuuden ja vahvan taseen varmistamisessa. Olemme jo käynnistäneet kilpailukykyämme säilyttämiseen tähtäävät toimenpiteet, joiden tavoitteena on parantaa kustannusrakenteemme tehokkuutta ja lisätä toimintamme joustavuutta. Lisäksi olemme tehostaneet konsernin johtamisrakennetta lyhentämällä päätöksentekoketjuja ja hakemalla uusia synergiaetuja eri toimintamaiden välillä. Nämä toimet eivät ole aina miellyttäviä, mutta niiden toteuttaminen on välttämätöntä johtuen markkinoiden hiljentymisestä. Koska liiketoimintaympäristöön liittyy kuitenkin merkittäviä epävarmuustekijöitä, olemme laatineet jokaista markkina-alueitamme varten myös toimenpidesuunnitelman, joka voidaan tarvittaessa ottaa nopeasti käyttöön. Riskien minimointi ja kustannusten hallinta ovat keskeisimpiä tavoitteitamme. Samalla voimme virtaviivaistaa liiketoimintamalliamme ja lisätä toimintamme joustavuutta kehittämällä tuotevalikoimaamme ja palvelutarjontaamme, laajentamalla asiakaskantaa ja tehostamalla kaluston hallintaa. Emme myöskään ole vielä hyödyntäneet kaikkia synergiaetuja, jota kolmentoista maan toiminta-alueemme tarjoaa.

Tarjoaako talouden nykytila Ramirentille myös uusia mahdollisuuksia?

Magnus Rosén: Talouden laskusuhdanteessa yritykset turvautuvat yhä enemmän ulkoistamiseen, koska kustannusrakenteeseen ja toiminnan tehostamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Saman ilmiön uskomme heijastuvan myös lisääntyvänä kiinnostuksena kone- ja laitekannan ulkoistamiseen, ja aiomme hyödyntää

näin tarjoutuvat mahdollisuudet. Myös infrarakentamisen, korjausrakentamisen ja kunnossapidon odotetaan lisääntyvän tasaisesti, vaikka uusien rakennuskohteiden määrä laskeekin.

Lukeudumme toimintamaissamme markkinajohtajiin, mutta jotkut näistä markkinoista ovat edelleen erittäin pirstaleisia. Uskon, että haasteellinen tilanne tarjoaa meille mahdollisuuden asemamme vahvistamiseen. Tulemme kuitenkin olemaan valikoivia yritysostoissa ja säilyttämään vankan taloudellisen asemamme.

Mille vahvuuksille Ramirentin tulevaisuus rakentuu lyhyellä ja pitkällä aikavälillä?

Magnus Rosén: Koska kalustomme on nykyaikaista, meidän ei tarvitse investoida uuteen kalustoon lähitulevaisuudessa. Keskitymme vakaan kassavirran varmistamiseen, mikä on tärkeää taseen vahvistamisen kannalta. Ramirentin kalustovalikoima on markkinoiden laajin ja vastaa hyvin monipuolisesti erilaisten asiakasryhmien tarpeisiin. Voimme kuitenkin vielä täydentää valikoimaamme uusilla tuoteryhmillä, jotka laajentavat asiakas-kuntaamme ja moninaistavat toimintaamme entistä tasapainoisemmaksi. Lisäksi vahvuutenamme on, että kalustomme on yleiseurooppalaista, minkä vuoksi sitä voidaan siirtää toiminta-maasta toiseen ja nostaa näin sen käyttöastetta. Pitkällä aikavälillä meidän on hyvä pitää mielessä, että konevuokraus on kasvava ala. Uudis- ja korjausrakentamiselle on edelleen valtava kysyntä monilla markkina-alueillamme, ja kun aika on kypsä, voimme laajentua uusille markkinoille.

Mikä on viestisi Ramirentin henkilökunnalle?

Magnus Rosén: Vaikka olen ollut mukana Ramirentin toiminnassa vasta vähän aikaa, olen jo huomannut, että yrityksessä vallitsee poikkeuksellisen hyvä yhteishenki, niin sanottu Rami-henki. Tämä yhteishenki on ainutlaatuinen kilpailuvaltti, joka siivittää meidät läpi haastavien aikojen.

Magnus Rosén
Ramirentin toimitusjohtaja 15.1.2009 alkaen

VUOSIKATSAUS 2008

Kone- ja laitevuokrausala on saanut nauttia suotuisista markkinaolosuhteista monen vuoden ajan. Tämän vuosituhannen puolella kasvu ja kehitys on ollut vahvaa miltei yhtäjaksoisesti. Vuonna 2008 talouden taantuma kuitenkin levisi useimmille markkinoillemme.

Ramirentin koko vuoden liikevaihto kasvoi toistakymmentä prosenttia, mutta kannattavuus laski markkinaolojen nopean heikkenemisen seurauksena ja johti monessa toimintamaassamme investointien ja rakentamisen vähenemiseen.

Reagoimme taantuman merkkeihin hidastamalla investointeja ja siirtämällä kone- ja laitekantaa heikoilta markkinoilta vahvemille. Pohjoismaissa kasvumme jatkui Suomessa ja Ruotsissa, mutta Norjassa jäimme edellisvuoden tasolle rakennustoiminnan hiljennyttyä. Loppuvuonna myös Suomen ja Ruotsin markkinat alkoivat heiketä. Tanskassa liiketoimintamme ylsi edellisvuoden tasolle huolimatta edelleen huonontuneesta rakennusmarkkinoiden tilanteesta. Europe Eastissa toimintamme kasvoi Venäjällä ja Ukrainassa, mutta väheni merkittävästi Baltian maissa. Venäjällä laajensimme toimintaamme Pietarin ja Moskovan ulkopuolelle edustajasopimuksien myötä.

Ramirent on laajentunut Pohjoismaista Keski- ja Itä-Euroopan markkinoille saavuttaakseen tasapainoisen yhdistelmän eri rakentamisen kehitysvaiheissa olevia kohdemarkkinoita. Vuonna 2008 Slovakiasta tuli kolmastoista toimintamaamme. Yritysto Slovaakiassa antoi meille maan kattavan toimipisteverkoston sekä markkinajohtajuuden, joka vahvisti asemaamme Keski-Euroopassa. Toimipisteverkoston mittava laajennus vahvisti markkinajohtajuuttamme Puolassa, ja paransimme asemiamme myös Tšekin tasavallassa, jossa jatkoimme toisena toimintavuotenumme one-stop-shop-konseptin kehittämistä. Kasvu jatkui Europe Centralin segmentissä lukuun ottamatta Unkaria, jossa rakennusalan kaksi vuotta kestänyt alavire ei vielä kukaan hellittänyt.

Markkinoiden heikentymisen vauhti oli odottamaton. Haasteellinen markkinakehitys vaikutti suoraan kannattavuuteen etenkin Europe Eastissa, Tanskassa ja Norjassa. Aloitimme loppuvuodesta konsernin kustannusrakenteen tehostamisen varmistaksemme kilpailukyymme muuttuvassa markkinatilanteessa.

Valitettavasti tämä tarkoitti myös henkilöstöjärjestelyjä. Ramirent on valmistautunut selviytymään taantumasta varmistamalla vakaan kassavirran.

Uskon, että nykyisessä markkinatilanteessa avautuu myös uusia mahdollisuuksia. Konevuokrausyrityksillä on paljon annettavaa tilanteessa, jossa asiakkaidemme on vähennettävä kustannuksia ja tehostettava toimintaansa. Vuokratoneiden käyttö on Pohjoismaissa ja Keski- ja Itä-Euroopassa edelleen suhteellisen vähäistä ja näillä markkinoilla Ramirent omaa valmiudet olla konevuokraajien ykkösvaihtoehto.

Tämä on viimeinen vuosikatsaukseni Ramirentin toimitusjohtajana. Luovutan johtovastuun seuraajalleni Magnus Rosénille hyvillä mielin, sillä Ramirent jää taitaviin käsiin. Haluan kiittää osakkeenomistajiamme ja asiakkaittamme luottamuksesta ja työntekijöitä vahvasta panoksesta niin päätyneenä vuonna kuin sitä ennenkin. On ollut ilo johtaa yhtiötä, joka toteuttaa hienoa yrityskulttuuria ja jossa vallitsee vahva yhteishenki.

Kari Kallio

Toimitusjohtaja 14.1.2009 saakka

STRATEGIAN PAINOPISTEENÄ KASSAVIRTA JA KANNATTAVUUS

Ramirentin tavoitteena on kannattava kasvu pitkällä aikavälillä, jossa riskienhallinta on merkittävässä osassa. Haemme kasvua hyödyntämällä vuokraustoiminnan penetraatioasteen kasvun tarjoamat mahdollisuudet, tarjoamalla innovatiivisia vuokrausratkaisuja, vahvistamalla asemaamme kehittyvillä markkinoilla, tavoittelemalla uusia asiakasryhmiä ja ottamalla aktiivisen roolin toimialan konsolidoitumiskehityksessä Euroopassa. Lyhyellä aikavälillä keskitymme kuitenkin kassavirran ja kannattavuuden turvaamiseen. Ramirent tähtää vankkaan taloudelliseen asemaan, joka tuo toimintaan vakautta, vähentää yhtiön riippuvuutta suhdantevaihteluista ja ulkopuolisesta rahoituksesta.

TÄHTÄIMESSÄ PITKÄN AIKAVÄLIN KANNATTAVA KASVU

Ramirent on Pohjois-, Keski- ja Itä-Euroopan johtava konevuokrausyritys. Tavoittelemme pitkän aikavälin kannattavaa kasvua hyödyntämällä johtavaa markkina-asemaamme ja tarjoamalla innovatiivisia vuokrausratkaisuja.

Useimmissa Ramirentin toimintamaissa konevuokraustoiminta on vielä alkuvaiheissaan ja vuokraustoiminnan penetraatioaste alhainen. Kasvupotentiaalia luovat lisääntyvä koneiden käyttö, penetraatioasteen jatkuva kasvu, ulkoistamisen lisääntyminen ja kasvava tietoisuus vuokrauksen eduista omistamiseen verrattuna. Lisäksi Euroopan pirstaleiset laitevuokrausmarkkinat tarjoavat kasvumahdollisuuksia konsolidoitumisen kautta. Vaikka painopiste on orgaanisessa kasvussa, kasvua voidaan saavuttaa myös ostamalla paikallisia tai tiettyyn kapeaan markkinasektoriin keskittyneitä yrityksiä ja hyödyntämällä sitä potentiaalia, jota kaluston ulkoistamista harkitsevat yritykset meille edustavat.

TAVOITTEENA JOUSTAVA JA SKAALAUTUVA LIIKETOIMINTAMALLI

Ramirentin tavoitteena on olla alansa johtava toimija, joka erottuu joukosta toimintansa erinomaisuudella. Menestyksen perustana on tulevaisuuteen suuntautuva ja skaalautuva toimintamalli, jossa

riskienhallinta on merkittävässä osassa. Tältä pohjalta Ramirent voi jatkaa kannattavaa kasvuaan pitkällä aikajänteellä ja vahvistaa johtavaa asemaansa eri markkinoilla.

Konevuokraus on suhdanneherkkä ja pääomavaltainen ala, mutta joustavuus toiminnassa ja investointien suunnittelussa pienentää perusriskiä. Ramirentin toimintakokonaisuutta kehitetään monessa mielessä joustavammaksi. Tämä koskee tuotevalikoimaa, asiakkuuksia, maantieteellisiä kohdemarkkinoita, kalustonhallintaa ja mittakaavaetujen hyödyntämistä.

Uusia lisäarvopalveluja

Tuotevalikoimamme ja toimipaikkaverkostomme laajuus tarjoaa asiakkaille konkreettisia etuja, sillä he saavat kattavat vuokrauspalvelut yhdestä toimipisteestä. Valtaosa asiakasryhmistämme käyttää samanlaisia koneita ja laitteita, minkä seurauksena kaluston käyttöaste on korkea. Lähitulevaisuudessa kehitämme tuotevalikoimaamme tarjoamalla uusia lisäarvopalveluja ja lisäämällä pitkäaikaisten vuokrasopimusten osuutta.

Laajempi asiakaskunta

Laaja ja monipuolinen asiakaskunta vähentää toimintamme riippuvuutta suhdanteista. Vaikka rakennusala on merkittävin yksittäinen asiakasryhmämme, rakennusalan eri sektorit poikkeavat toisistaan suhdanneherkkyydeltään. Asuntojen uudisrakentaminen on suhdanneherkin sektori, kun taas korjausrakentaminen ja kunnossapito tai infrarakentaminen eivät heijastele suhdanteita yhtä voimakkaasti. Tavoittelemme aktiivisesti myös muita asiakasryhmiä vähentääksemme liiketoimintamme herkkyyttä rakennusalan suhdanteille. Vuokrausasiakkaitamme ovat esimerkiksi telakat, voimat, öljyteollisuuden liittyvät on-shore-toiminnot, sellu- ja paperiteollisuus sekä teräs- ja kaivosteollisuus. Sopivia uusia asiakasryhmiä on kuitenkin edelleen tavoitettavissa etenkin julkisella sektorilla ja tuotantoteollisuudessa. Haemme vakautta toimintaamme kiinnittämällä erityistä huomiota asiakassuhteiden säilyttämiseen ja pitkäaikaiseen yhteistyöhön keskeisten asiakkaidemme kanssa.

Mukana laajalla markkinarintamalla

Ramirentin tavoitteena on monipuolinen maantieteellisten markkinoiden yhdistelmä, joka vähentää riippuvuuttamme yksittäisistä markkinoista. Tiivis toimipisteverkostomme Pohjoismaissa ja Keski- ja Itä-Euroopassa sisältää sopivassa suhteessa eri kehitysvaiheissa olevia markkinoita, niin vakiintuneita kuin kehittyviäkin. Monilla markkinoilla rakentamisen kehitys on hyvin eri vaiheessa.

Joustavaa kalustonhallintaa

Kalustonhallinta on keskeisessä asemassa riskitasomme alentamisessa. Ramirentillä on yleiseurooppalainen kalusto, jota voimme siirtää kysynnän mukaan markkina-alueelta toiselle. Tämä pitää käyttöasteen korkeana ja pienentää ylikapasiteetin riskiä. Pitkäaikaiset toimittajasopimukset ja sopimusten keskittäminen tietyille korkeatasoisille toimittajille tekevät laitetarjonnastamme entistäkin yhtenäisemmän kokonaisuuden, mikä helpottaa kaluston siirtämistä maasta toiseen tarvittaessa. Riskien hallintaan kuuluu myös optimaalinen yhdistelmä yhtiön omistuksessa olevaa ja leasattua kalustoa sekä muita laitesopimuksia, kuten vuokrasopimuksia, jossa vuokratuotot jaetaan laitetoimittajan ja sen vuokraustoiminnasta vastaavan välillä (split-rental agreements).

Toiminnan mittakaavaetujen hyödyntäminen

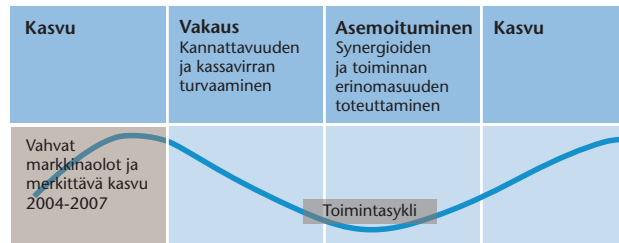
Ramirentillä on 362 toimipistettä kolmessatoista maassa. Jatkamme edelleen liiketoimintamallimme kehittämistä hyödyntääksemme toimintamme laajuuden tarjoamat mittakaavaedut ja synergiat sekä jakaaksemme parhaita käytäntöjä konserniin sisällä. Lisääntyvä yhteistyö kilpailukyyn kehittämisessä, brändin rakentamisessa ja toimintojen yhdenmukaistamisessa tarjoaa monia vielä hyödyntämättömiä synergiaetuja. Yhtenäisten IT-infrastruktuurin ja työmenetelmien luomista tehostetaan. Toimintamallien dokumentointi mahdollistaa parhaiden käytäntöjen siirron maiden välillä.

RAMIRENTIN LUOTSAAMINEN LÄPI LASKUSUHDANTEEN

Vahvan kasvuvaiheen jälkeen olemme tilanteessa, jossa painopiste on siirtynyt kassavirran ja kannattavuuden turvaamiseen, lisäämällä operatiivista ja taloudellista vakautta.

Vuosia jatkuneiden merkittävien kalustokapasiteetin kasvattamisinvestointien jälkeen olemme vähentäneet investointejamme merkittävästi markkinaolojen heikentyessä. Nyt päähuomio on uudenaikaisen kalustomme hyödyntämisessä ja kaluston siirroissa käyttöasteen ja hinnoittelun optimoimiseksi. Lisäksi konserni on käynnistänyt toimenpiteet vuosittaisten kiinteiden kulujen leikkaamiseksi 50 miljoonalla eurolla. Kiinnitämme erityistä huomiota kiinteiden ja muuttuvien kulujen väliseen suhteeseen, jotta liiketoimintamallimme olisi mahdollisimman joustava ja kysynnän vaihteluihin optimaalisesti mukautuva. Muun muassa vähennetään henkilöstöä, peruutetaan laitteiston leasing sopimuksia sekä tehostetaan kalustorakennetta ja toimipaikkaverkostoa. Näiden toimenpiteiden myötä Ramirent uskoo saavuttavansa positiivisen kassavirran myös nykyisessä heikossa markkinatilanteessa.

Tähtäämme riskien vähentämiseen ja joustavuuden lisäämiseen myös monella muulla tasolla. Otimme tammikuussa 2009 käyttöön uuden johtamisrakenteen, joka nopeuttaa ja yksinkertaistaa

taa päätöksentekoa sekä helpottaa synergioiden löytämistä ja hyödyntämistä eri toimintasegmenttiemme välillä. Kalustonhallinnassa tehostamme eri maatoimintojen välistä yhteistyötä, jotta kaluston siirtäminen käy mahdollisimman nopeasti ja käyttöaste pysyy korkeana. Hankinnassa haemme aktiivisesti vaihtoehtoja kaluston omistamiselle. Lisäksi olemme turvanneet rahoitustarpeemme kaikissa toimintamaissa ja varautuneet markkinoiden heikkeneeseen ja kysynnän muutoksiin. Kurinalaisuus hinnoittelussa on jatkossakin avainasemassa.

Pitämällä huolta kassavirrastamme ja vahvan riskienhallinnan ansiosta voimme tehdä pitkän aikavälin liiketoimintapäätöksiä ja hyödyntää toimintasyklin tarjoamia mahdollisuuksia.

Taloudelliset tavoitteet ja osingonjako

Ramirent-konsernin pitkän ajan strategian tavoitteena on taata omistajille vakaa osinkotuotto ylläpitämällä vankkaa taloudellista asemaa. Konsernin tavoitteet suhdanteen ajan ovat: osakekohtaisen tuloksen kasvu vähintään 15 prosentilla vuodessa ja vähintään 18 prosentin vuotuinen tuotto sijoitetulle pääomalle. Lisäksi tammikuussa 2009 asetettiin ensimmäistä kertaa tavoitteeksi konsernitason alle 120 prosentin nettovelkaantumisaste tilikauden lopussa. Tavoitteenamme on jakaa osinkoina vähintään 40 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

	Tavoite	Toteutunut tulos				
		2004	2005	2006	2007	2008
Osakekohtainen tulos (EPS), e		0,15	0,33	0,73	1,02	0,31
Osakekohtaisen tuloksen muutos	≥ 15%	-26,1%	120,0%	119,0%	39,7%	-69,6%
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	≥ 18%	14,2%	17,2%	28,1%	31,7%	17,5%
Nettovelkaantumisaste	< 120%	95,6%	84,3%	70,3%	69,2%	107,8%
Osakekohtainen osinko, e		0,06	0,15	0,30	0,50	0,15*
Osingonjakosuhte	≥ 40%	37,5%	45,5%	41,1%	49,3%	48,4%

*Hallituksen osinkoehdotus.

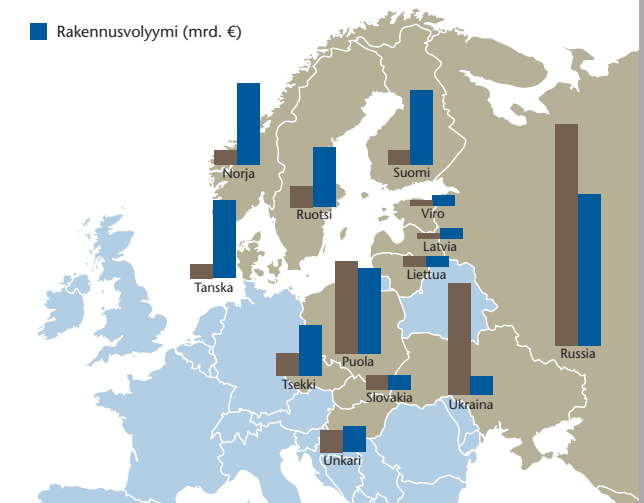
Euroopan laitevuokrausalan kasvutekijät

Laitevuokraus on euroopassa nuori toimiala, jonka kasvussa on havaittavissa selviä kehitysuuntia:

- Urakoitsijat ja teollisuusyritykset turvautuvat yhä enemmän ulkoistamiseen. Koneiden ja laitteiden lisääntyvän ulkoistamisen taustalla on monia tekijöitä. Yritykset voivat sen avulla vapauttaa pääomaa ydinliiketoimintaansa, ja myös korjaus- ja huoltokustannukset alenevat jaettuna usean käyttäjän kesken. Vuokraaminen tehostaa kustannusten hallintaa, tuo toimintaan joustavuutta, helpottaa logistiikkaa sekä parantaa tuoteturvallisuutta ja ympäristöystävällisyyttä. Lisäksi vuokraajalla on aina käytössään viimeisimpien vaatimusten mukainen kalusto.
- Euroopassa uudesta kalustosta myydään vuokrausyrityksille noin 30 prosenttia. Tämä on selvästi vähemmän kuin kehittyneillä vuokrausmarkkinoilla: esimerkiksi Isonsa-Britanniassa vuokrauksen penetraatioaste on 80 prosenttia. Vuokrauksen penetraatioaste kuitenkin kasvaa sitä myöten kun vuokrausala kehittyy.
- Vuokraukseen liittyvät oheispalvelut tarjoavat myös merkittäviä kasvumahdollisuuksia kone- ja laitevuokrausyrityksille tulevaisuudessa. Lisäarvo palveluiden kehittämisen myötä vuokraukseen liittyvien palvelujen ympärille, vuokrausyritykset voivat ottaa siten laajemman vastuun asiakkaiden projekteissa.
- Kone- ja laitevuokrausmarkkinat ovat edelleen erittäin hajanaiset. Alalla toimii noin 14 000 yritystä, jotka ovat erikoistuneet vuokraamaan laitteita ilman kuljettajaa, ja näillä yrityksillä on keskimäärin puolitoista varikkoa. Markkinatilanteen heikkeneminen muodostuu monelle vuokraus-yritykselle haasteelliseksi. Ramirent pyrkii olemaan aktiivisesti osallisena markkinoiden konsolidoitumisessa ja hyödyntämään tarjoutuvia mahdollisuuksia säilyttäen vahvan taloudellisen aseman.
- Itä- ja Keski-Euroopassa rakentaminen on asukasta kohti laskettuna edelleen vähäisempää kuin Länsi-Euroopassa. Itä- ja Keski-Euroopan markkinat tarjoavatkin laitevuokrauslalle pitkäaikaista kasvupotentiaalia (alla vertailu Ramirent maista).

■ Asukasluku (milj.)

■ Rakennusvolyyymi (mrd. €)

Lähde: Euroconstruct November 2008

EKOTEHOKKUUS

TURVALLISUUS

“RAMI-HENKI” PALKITTIIN

Ramirent AB sai kunnia-palkinnon kansallisessa työskentelyolosuhteita arvioivassa kilpailussa Ruotsissa. Kilpailun järjestävät vuosittain “Arbetsmiljöforum” ja “Du&Jobbet” -lehti. Yhteensä 102 työpaikkaa otti osaa kilpailuun.

Tänä vuonna kilpailun teemana olivat kulttuuri ja arvot työpaikalla. Kilpailun tuomaristoon teki vaikutuksen erityisesti Ramirentin edistyksellinen yrityskulttuuri. Tuomarit arvostivat yhtiössä vallitsevaa ahkeraa asennetta, hyvää tiimihenkeä ja positiivisia, pehmeitä arvoja.

Ramirent Ruotsin henkilöstöpäällikkö Catrin Johansson ja työympäristöpäällikkö Kurt Andersson muistuttivat, että palkinto on tunnustus koko henkilöstölle. Heidän mukaansa kaikkien työntekijöiden sitoutuminen yhtiön arvoihin ja jokapäiväisessä työssä niiden mukaan toimiminen olivat Ramirentin kilpailumenestyksen takana.

TIIMI- HENKI

KESTÄVÄ KEHITYS

Ramirent haluaa olla rakennuskonevuokraamoalan johtava yritys ja edelläkävijä. Saavuttaaksemme tavoitteemme teemme tiiviistä yhteistyötä asiakkaidemme kanssa ja kehitämme jatkuvasti toimintatapojamme. Vuonna 2008 yritysvastuutyömme painopiste on ollut yhtenäisten käytäntöjen kehittämisessä. Uskomme, että voimme luoda lisäarvoa toimimalla kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Taloudellisen vastuullisuutemme lähtökohtana on olla luotettava yhteistyökumppani asiakkaillemme, houkutteleva sijoituskohde ja hyvä työnantaja. Sosiaalisen vastuun keskeisiä asioita ovat toiminnan laadun ja työturvallisuuden edistäminen, sekä henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitäminen. "Rami-henki" syntyy vastuullisuudesta, yrittäjähenkisyydestä, rehellisyydestä, avoimuudesta ja asiakaslähtöisyydestä.

Toimintamme on lähtökohtaisesti ympäristöystävällistä: koneiden ja laitteiden vuokraaminen on ekotehokkaampaa kuin se, että kaikki ostavat omat laitteensa.

SOSIAALINEN VASTUU

Ihmiset ovat tärkein investointimme

Yrittäjähenkinen ja motivoitunut henkilökunta takaavat toimintamme laadun ja joustavuuden. Panostamme henkilöstöömme osaamiseen ja kiinnitämme huomiota työtyytyväisyyteen jatkuvasti. Vuonna 2008 henkilöstötoimintojen kehittämisen painopiste oli strategisen tason suunnittelussa, jonka tulokset ovat nähtävissä tulevina vuosina. Kehitämme jatkuvasti indikaattoreitamme saadaksemme arvokasta tietoa henkilöstösuunnittelua varten. Ramirent-konsernilla on yhteinen eettinen säännöstö, johon kaikki työntekijämme perehdytetään. Painotamme säännöstössä tasa-arvoisen kohtelun, syrjinnän estämisen, ihmisoikeuksien, työhyvinvoinnin ja turvallisuuden tärkeyttä Ramirent-konsernissa. Säännöstö luo yhteisesti hyväksytyt toimintaperiaatteet niin yhtiölle sisäisesti kuin ulkoisille sidosryhmillimmekin ja kuvaa yrityskulttuuriamme, yhteisesti hyväksytyjä periaatteita ja sitou-

tumistamme lakien ja säännösten noudattamiseen. Säännöstöä sovelletaan kaikkiin Ramirentin työntekijöihin sekä alihankkijoihin ja tavarantoimittajiin ja se on nähtävissä osoitteessa: www.ramirent.com>Kestävä kehitys.

Jatkuva koulutus on tie menestykseen

Ramirentilla on kaksi yhtiön sisäistä koulutusohjelmaa, yksi myyntihenkilöstölle ja yksi vuokraustoimipisteiden päälliköille. Myyntikoulutus on suunnattu jo jonkin aikaa yhtiön palveluksessa olleille henkilöille, jotka haluavat työskennellä myyntitehtävissä.

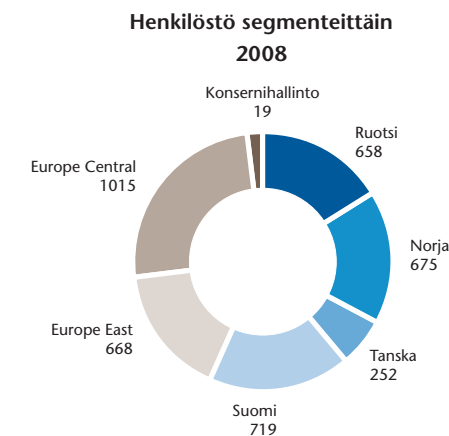
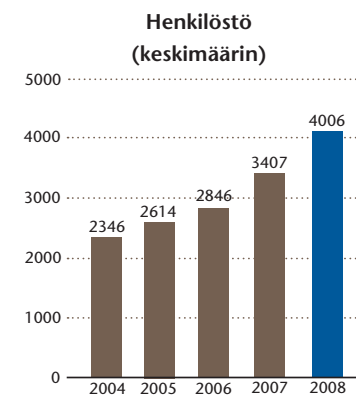
Päälliköiden koulutusohjelma on tarkoitettu päälliköille, jotka haluavat kehittää osaamistaan, sekä niille työntekijöille, jotka nähdään potentiaalisina ehdokkaina päällikkötehtäviin tulevaisuudessa. Koulutus johtaa ammattitutkintoon ja kaikki kurssin läpäisseet saavat siitä todistuksen.

Vuonna 2009 Ramirent jatkaa yhtenäisten työtapojen, käytäntöjen ja ohjeiden kehittämistä henkilöstöhallinnossa. Nykyisten työntekijöidemme osaamisen kehittämisen lisäksi meille on tärkeää luoda tarkat kriteerit rekrytoinnille tulevaisuudessa. Esimerkiksi vuokrattavat koneet tulevat koko ajan monimutkaisemmiksi ja ne sisältävät entistä enemmän elektroniikkaa. Haluamme varmistaa, että vuokrauspisteidemme henkilökunnan tieto- ja taitotaso pysyy ensiluokkaisena.

Turvallisuus on aina etusijalla

Turvallisen työympäristön luominen työntekijöillemme sekä asiakkaillemme on meille ensiarvoisen tärkeää. Onnettomuuksien estämiseksi meillä on perusteellinen riskienhallintaprosessi, jonka avulla käymme läpi projektin kaikki vaiheet töiden valmistelusta niiden toteutukseen ja viimeistelyyn. Prosessi kattaa riskiarvioinnin, vastuukysymykset sekä työntekijöidemme ja asiakkaiden henkilökunnan kouluttamisen varmistaaksemme laitteiden ja kemikaalien turvallisen ja ympäristöystävällisen käsittelyn.

Jatkuva laatu- ja turvallisuusvalvonta ja koneiden käyttöturvallisuuden takaaminen ovat Ramirentille keskeisiä asioita. Varmistamme, että tuotteemme täyttävät viimeisimmät turvallisuusmääräykset ja

annamme henkilökohtaista koulutusta asiakkaillemme laitteiden käytössä. Turvallisuuteen panostamalla emme kehitä vain omaa liiketoimintaamme, vaan edistämme myös rakennusalan turvallisuutta yleisesti.

Ramirent kokoaa tilastoaineistoa onnettomuuksista järjestelmällisesti. Myös kaikki läheltä piti -tilanteet on raportoitava onnettomuuksien ennaltaehkäisemiseksi – samanlainen tilanne voi tulla eteen muuallakin. Onnettomuuksien lukumäärä on myös yksi kriteeri päälliköiden tulospalkkausjärjestelmässä.

YMPÄRISTÖVASTUU

Vuokraaminen on ekotehokasta ja turvallista

Koneiden ja laitteiden vuokraaminen on jo lähtökohtaisesti ympäristöystävällistä: Koneiden ja laitteiden vuokraus on ekotehokkaampi vaihtoehto kuin se, että kaikki ostavat ja omistavat laitteensa. Kun useampi ihminen käyttää samaa laitetta, niitä tarvitaan vähemmän, jolloin luonnonvaroja säästyy. Lisäksi uudet laitteet ovat yleensä ympäristöystävällisempiä. Ramirent osaa myös optimoida laiteratkaisut kuhunkin kohteeseen, joten turhia hankintoja ei tarvita.

Laitetoimittajien valinnassa kiinnitämme huomiota ympäristöystävällisyyteen, kuten energiatehokkuuteen, öljyjen ja voiteluaineiden hävittämismenetelmiin sekä melun- ja värinän torjuntaan. Asiakkaidemme tulee voida luottaa siihen, että vuokratessaan meiltä koneensa ja laitteensa, he tekevät ympäristön ja turvallisuuden kannalta erinomaisen valinnan.

Oman toimintamme osalta olemme sitoutuneet minimoimaan kaikki ympäristölle haitalliset vaikutukset. Ramirentille on myönnetty ISO 14001 ympäristösertifikaatti Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa. Keski- ja Itä-Euroopassa arvioimme jatkuvasti toimintaamme varmistaaksemme Ramirent -konsernin laatu- ja turvallisuusstandardien noudattamisen kaikissa konsernin maissa.

Laitteiden elinkaaren pidentäminen

Laitteiden säännöllinen huoltaminen ja tarkastaminen jokaisen vuokrauksen jälkeen vähentää käytönaikaisia haitallisia ympäristövaikutuksia ja pidentää laitteiden käyttöikä. Hyvin huolletun laitteen elinkaari voi myös jatkua toisen käyttäjän omistuksessa. Kun laite poistetaan käytöstä, kaikki mahdolliset osat, kuten akut, jäteöljyt ja suodattimet, irrotetaan ja lajitellaan.

Tavoitteemme on vähentää haitallisia ympäristövaikutuksia, kuten kuljetusten yhteydessä syntyviä pakokaasuja, tehostamalla logistiikkaamme ja hyödyntämällä vuokraamoverkostoamme. Tavoitteena on aina kuljettaa mahdollisimman monta laitetta samaan aikaan lyhintä reittiä käyttäen.

Monet vuokraamopisteistämme kierrättävät kaikki jätteensä ja esimerkiksi Ruotsissa kootaan vuosittain kaikki toimipisteet kattavat tilastot kierrätyksestä ja jätteen määristä. Kaikki koneen elinkaaren aikana syntyvät vaaralliset jätteet otetaan talteen ja käsitellään ympäristöasetusten mukaisesti. Ramirent edellyttää myös alihankkijoiltaan kaikkien ympäristömääräysten noudattamista.

KOHTI YHTENÄISIÄ TYÖTAPOJA

Yrityksemme vastuullisuus rakentuu vahvasti pohjoismaiselle perustalle. Kansainvälistymisen myötä siirrämme näitä vastuullisia toimintamalleja kaikkiin Ramirentin konserniyhtiöihin Keski- ja Itä-Euroopassa. Noudatamme korkeita pohjoismaisia laatu- ja turvallisuusstandardeja kaikissa maissa joissa toimimme, vaikka paikallinen lainsäädäntö ei sitä edellyttäisi.

Ramirentilla on hajautettu liiketoimintamalli, jossa paikalliset liiketoimintayksiköt vastaavat melko itsenäisesti omasta toiminnastaan. Hajautettu liiketoimintamallimme ja paikallistason vastuu vapauttaa yrittäjähenkisyyden konsernissamme. Jokaisen toimipisteen vastuullinen henkilö valmistelee vuosittain toimintasuunnitelman, joka sisältää riskikartoituksen ja kehityskohteet seuraavalle vuodelle. Paikallinen suunnittelu mahdollistaa päivittäistoimintaan liittyvien näkökulmien huomioimisen ja voimme keskittyä asioihin, jotka ovat kussakin toimipisteessä ajankohtaisimpia.

13 maassa toimiminen tuo monia synergiaetuja. Vuonna 2009 Ramirent kehittää toimintaansa viemällä parhaaksi todettuja toimintamalleja eri maihin, luomalla tehokkaampia tiedonkulkukanavia, edistämällä maiden välistä yhteistyötä ja yhtenäistämällä menettelytapoja.

Laadunhallintajärjestelmät Ramirentissa

Osa-alue	Sertifikaatti	Maat
Laatu	ISO 9000	Suomi, Ruotsi, Pietari*
Ympäristö	ISO 14001	Suomi, Ruotsi, Norja
Työterveys ja turvallisuus	OHSAS 18001	Suomi

* Ramirent Pietarin toiminnot saivat ISO 9000 sertifikaatin 1/09.

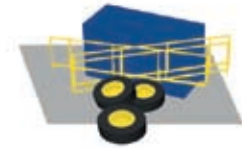
ELINKAARI -AJATTELU TARKOITTA A KALUSTON EKOTEHOKASTA KÄYTTÖÄ

HANKINTA

- Koneiden täytyy täyttää yleis-eurooppalaisen kaluston laatu-kriteerit.
- Lisää asiakastyytyvää.
- Ennalta ehkäisee turvallisuusriskejä.

KÄYTÖSTÄ POISTO

- Jatkuva huolto merkitsee pitempää käyttöikä.
- Koneet myydään romuttamoille. Osat kierrätetään ja siihen soveltumattomat osat hävitetään noudattaen ympäristöasetuksia.
- Toimivat koneet myydään edelleen.

KÄYTTÖ

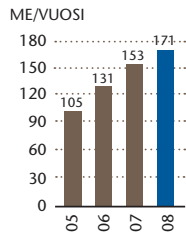
- Vuokraus: ympäristöystävällisempää.
- Jatkuva turvallisuuskoulutus vähentää onnettomuuksia.
- Säännöllinen huolto.

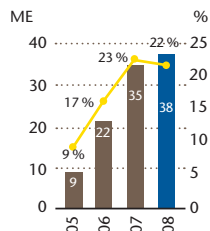
KULJETUS

- Logistiikan tehostaminen säästää ympäristön kuormitusta.

Liikevaihto

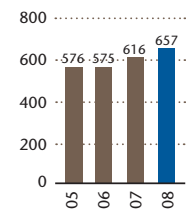

Liikevoitto ja marginaali*

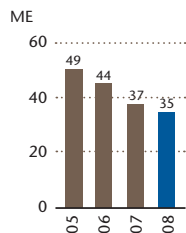

* poislukien uudelleenjärjestelykulut

Henkilöstö

Pääomakulut

RUOTSI

Ramirentin vahvaa kasvua siivitti rakennusalan ja vuokrausmarkkinoiden suotuista kehitys koko maassa vuoden viimeiselle neljännekselle saakka. Kasvun taustalla oli myös vuoden 2007 lopulla tehty yrityskauppa. Ruotsista tuli Ramirent-konsernin kannattavin segmentti vuonna 2008. Kannattavuuden myönteinen kehitys perustui vuokrauskoneiston korkeaan käyttöasteeseen, kustannustehokkuuteen, laajempaan tuotevalikoimaan ja uusiin asiakkaisiin.

Ramirentin liikevaihto Ruotsissa oli 171,4 miljoonaa euroa (152,6 milj. euroa vuonna 2007), jossa kasvua edellisvuoteen verrattuna 12 %. Kurssimuutokset huomioiva vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu oli 17 %. Kasvu perustui Ruotsin rakennusmarkkinoiden myönteiseen kehitykseen sekä vuoden 2007 lopulla tehtyyn yrityskauppaan: Ramirent osti koneiden ja laitteiden vuokrausyrityksen Hyresmaskiner i Stockholm AB:n, mikä vahvisti yhtiön asemaa vuoden 2008 mittaan etenkin Tukholman ja Uppsalan alueella. Ruotsin rakennusmarkkinat kasvoivat yhden prosentin vuonna 2008 (Euroconstruct, marraskuu 2008), mutta Ramirent arvelee maan konevuokrausmarkkinoiden kasvun olleen nopeampaa. Vuoden viimeisellä neljänneksellä kysyntä kuitenkin hiljensi selvästi.

Ramirentin liikevoitto (EBIT) ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 37,5 miljoonaa euroa (35,1 milj. euroa vuonna 2007). Liikevoittomarginaali (EBIT) oli 21,9 % (23,0). Liikevoittomarginaali pysyi edellisvuoden tasolla lukuun ottamatta vuoden viimeistä neljänneistä, jolloin säästötoimenpiteet aloitettiin. Liikevoitto uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 29,9 miljoonaa euroa (35,1). Ruotsissa toiminnan uudelleenjärjestelyt liittyivät lähinnä henkilöstövähennyksiin sekä kiinteistöjen ja laitteiston vuokrasopimusten lopettamiseen. Investoinnit olivat yritysostot mukaan lukien 34,7 miljoonaa euroa (36,8).

Vuoden 2008 suurimpiin hankkeisiin kuului Bolidenin Aitikin kaivoksen laajennus Pohjois-Ruotsissa. Ramirentin toimitukset työmaalle laajenivat vuoden edetessä. Muita merkittäviä hankkeita olivat uuden valtatie rakennustyömaa Göteborgissa sekä mittavat toimitukset Östersundissa pidettyihin ampumahiihdon maailmanmestaruuskilpailuihin.

Ruotsin Ramirent jatkoi asiakaspalvelun ja yhä asiakasläheisemmän toimipisteverkoston kehittämistä muun muassa avaamalla verkkosivuillaan sähköisen kaupan. Ruotsin Ramirentin työ Rami-hengen rakentajana palkittiin vuosittain järjestettävässä työyhteisökilpailussa Ruotsissa (lisätietoja kestävästä kehitystä

AVAINLUVUT

	2008	2007	Muutos, %
Liikevaihto, Me	171,3	152,6	12 %
Liikevoitto, Me*	37,5	35,1	7 %
Liikevoittomarginaali, %*	21,9 %	23,0 %	
Liikevoitto, Me	29,9	35,1	-15 %
Investoinnit, Me	34,7	36,8	-6 %
Henkilöstö	658	597	10 %
Toimipisteet	56	51	10 %

* poislukien uudelleenjärjestelykulut

käsittelevässä osiossa). Ramirent rakensi brändiään myös tekemällä sponsorisopimuksen Ruotsin naisten jalkapallomaajoukkueen kanssa. Sopimuksen tavoitteena on mm. lisätä naisten kiinnostusta vuokrausalaan.

MARKKINA-ASEMA

Ruotsin vuokrausmarkkina on melko keskittynyt. Ramirentin lisäksi vain yksi kansainvälinen vuokrausketju tarjoaa kattavan tuotevalikoiman ja valtakunnallisen toimipisteverkoston. Ramirentin verkostoon kuuluu 56 toimipistettä eri puolilla maata, minkä myötä yrityksellä on vahva asema maan toiseksi suurimpana konevuokrausyrityksenä. Ruotsissa vuokratyökalujen käyttö on yleisempää kuin muissa Pohjoismaissa mutta vaatimatonta verrattuna kehittyneempiin vuokrausmarkkinoihin. Rakennusyritys NCC:n kone- ja laiteosastona (Altima) toimintansa aloittanut Ruotsin Ramirent on edelleen suhteellisen riippuvainen rakennusalaan, mutta on määrätietoisesti laajentanut toimintaansa uusiin asiakasryhmiin teollisuudessa, julkisella sektorilla ja yksityisasiakkaiden markkinoilla.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Marraskuussa 2008 Euroconstruct ennusti Ruotsin rakennusalan kasvun hiipuvan 0,2 %:iin vuonna 2009 (2008: 1 %). Talouden myllerrysten ja hiljenevän kasvun vaikutukset rakentamiseen jäävät kuitenkin Ruotsissa pienemmiksi kuin muualla Länsi-Euroopassa. Kuluvana vuonna uusien hankkeiden määrä jatkaa laskuaan etenkin asuntorakentamisessa, mutta korjausrakentamisen ja kunnossapidon sekä maa- ja vesirakentamisen markkinoiden odotetaan säilyvän virkeinä. Ramirent on varautunut markkinoiden muutoksiin. Voimakkaan kasvun jälkeen painopiste on nyt toiminnan tasapainottamisessa sekä kustannusrakenteen ja kalustokapasiteetin mukauttamisessa nykyiseen markkinatilanteeseen. Kasvua haetaan mahdollisuuksien mukaan ostamalla Ramirent-konseptia täydentäviä pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

TAKAISIN

ULRIKA MALMKVIST

Toimipisteen päällikkö, Ruotsi

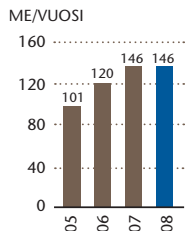
Työskentelen toimipisteen päällikkönä Ruotsin Ramirentilla. Suurimman osan vuodesta 2008 olen ollut äitiyslomalla, palasin töihin syyskuun alussa. On hienoa olla taas töissä ja tavata kaikki vanhat työkaverit – ja tietysti uudet myös! Meillä on mahtava tiimi; teemme paljon töitä, mutta työhuumoriksi pysyy aina hyvänä. Kaiken kaikkiaan olen hyvin tyytyväinen työhöni, se on haastavaa mutta silti hauskaa.

Työympäristö Ramirentissa on innostava, yhtiö kasvaa ja kehittyy jatkuvasti. Ramirentissa on tarjolla paljon mahdollisuuksia ja jos olet valmis uusiin haasteisiin, saat kyllä tilaisuutesi. Ja kun tiedät, että yhtiö tukee sinua, voit ottaa haasteet vastaan luottavaisin mielin.

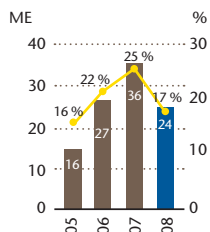
TÖIHIN

Liikevaihto

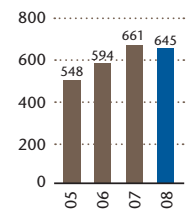

Liikevoitto ja marginaali*

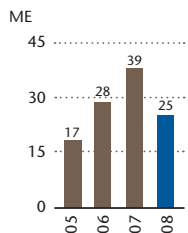

* poislukien uudelleenjärjestelykulut

Henkilöstö

Pääomakulut

NORJA

Norjan rakennusbuumi päättyi äkillisesti vuonna 2008, mikä vaikutti kielteisesti Ramirentin liiketoimintaan. Asuntotuotannossa oli näkynyt heikkenemisen merkkejä jo edellisvuoden lopulla, mutta vuonna 2008 lasku kääntyi jyrkäksi. Ramirentin toiminnassa tämä näkyi kysynnän alenemisena etenkin Oslon ympäristössä ja Trondheimissa.

Ramirentin Norjan toimintojen (Bautasin) liikevaihto jäi nopeasti heikenevien rakennusmarkkinoiden vuoksi edellisvuoden tasolle 145,9 miljoonaa euroa (145,9 milj. euroa vuonna 2007). Kurssimuutokset huomioiva vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu oli kaksi prosenttia. Norjan rakennusmarkkinoiden arvioidaan pienentyneen vuoden aikana kolmella prosentilla (Euroconstruct, marraskuu 2008).

Liikevoitto (EBIT) ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 24,2 miljoonaa euroa (35,9). Liikevoittomarginaali oli 16,6 prosenttia (24,6). Kannattavuutta rasittivat kustannusten nousu ja laitteiston alentunut käyttöaste joissakin tuoteryhmissä ja tietyillä maantieteellisillä alueilla. Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 15,1 miljoonaa euroa (35,9). Norjassa toiminnan uudelleenjärjestely liittyivät lähinnä henkilöstövähennyksiin sekä toimipisteverkoston optimointiin ja tiettyjen tuotealueiden uudelleenorganisointiin. Investoinnit laskivat 25,1 miljoonaan euroon (38,5).

Bautas jatkoi uusien asiakasryhmien tavoittelua ja investoi edelleen asiakaskeisyyteen, asiantuntemukseen ja uusiin lisäarvopalveluihin kuten jätehuoltoon. Helmikuussa 2008 Bautas ja Norjan johtava ympäristöpalvelujen toimittaja Veolia Miljø AS sopivat strategisesta yhteistyöstä rakennusjätepalveluissa. Veolia tunnetaan viimeisintä teknologiaa edustavista jätteenkäsittelymenetelmistään, jotka helpottavat ympäristöasioiden hallintaa asiakasryhysten kannalta. Aiemmin rakentajat joutuivat järjestämään jätehuollon kahden eri yrityksen avulla, mutta Bautas ja Veolia pystyvät nyt tarjoamaan kokonaisvaltaisen one-stop-ratkaisun. Jopa 90 prosenttia jätteestä voidaan lajitella rakennustyömaalla, mikä tuottaa merkittäviä säästöjä asiakkaille.

Vuoden suurimpia hankkeita olivat korkealaatuisen tilaratkaisun toimittaminen Nøtterøn alueella sijaitsevalle päiväkodille sekä rakennustelineiden ja turvakaiteiden toimittaminen Leirvik Module Technology -yritykselle, joka vastaa Norjan länsirannikolla Stordissa sijaitsevien öljynporauslauttojen pystyttämisestä ja purkamisesta.

AVAINLUVUT 2008

	2008	2007	Muutos, %
Liikevaihto, Me	145,9	145,9	0 %
Liikevoitto, Me*	24,2	35,9	-33 %
Liikevoittomarginaali, %*	16,6 %	24,6 %	
Liikevoitto, Me	15,1	35,9	-58 %
Investoinnit, Me	25,1	38,5	-35 %
Henkilöstö	675	631	7 %
Toimipisteet	40	37	8 %

* poislukien uudelleenjärjestelykulut

MARKKINA-ASEMA

Bautas-tavamerkin alla toimiva Ramirent on Norjan suurin konevuokrausyritys. Bautas on myös maan ainoa vuokrausyritys, joka tarjoaa kattavan tuotevalikoiman ja koko maan käsittävän 40 toimipisteen verkoston. Norjassa vuokratkoneiden käyttö on kansainvälisesti katsottuna vielä suhteellisen vähäistä, vähäisempää kuin Ruotsissa. Veidekken kone- ja laiteosastona toimintansa aloittanut Norjan Ramirent on edelleen suhteellisen riippuvainen rakennusalasta, mutta on laajentanut määrätietoisesti toimintaansa uusiin asiakasryhmiin teollisuudessa ja julkisella sektorilla. Öljyteollisuuden onshore-toiminnot muodostavat yrityksen toiseksi suurimman asiakasryhmän. Bautas keskittyy suuriin rakennushankkeisiin, joissa sillä on vahva asema ensisijaisena kumppanina, eikä toistaiseksi tarjoa palveluja yksityisasiakkaiden markkinoille.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Marraskuussa 2008 Euroconstruct arvioi Norjan rakennusmarkkinoiden pienenevän noin kahdeksalla prosentilla vuonna 2009 (2008: -3 %). Asuntorakentaminen vähenee ennusteen mukaan edelleen, mutta maa- ja vesirakentaminen saattaa piristyä, mikäli valtio alkaa investoida liikenteen infrastruktuuriin ja julkisiin rakennuksiin. Muuten maa- ja vesirakentamisessa on ennusteen mukaan odotettavissa lievää laskua.

Ramirent on varautunut markkinoiden muutoksiin lisätoimenpidesuunnitelmilli, jotta voisi reagoida nopeasti niihin. Voimakkaan kasvun jälkeen painopiste on nyt kustannusrakenteen tehostamisessa ja toimintojen tasapainottamisessa. Kasvua haetaan mahdollisuuksien mukaan myös sopivilla yritysostoilla.

POSITIIVISIA

METTE-LISE HANSEN

Toimipisteen päällikkö, Norja

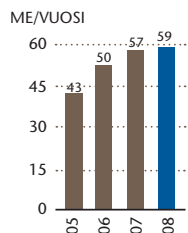
Kun aloitin kaksi vuotta sitten päällikkönä, toimipisteellämme meni huonosti. On ollut todella tyydyttävä kokemus kääntää tulos positiiviseksi näiden parin vuoden aikana. Lähtökohtani oli, että rehellisyydellä, asiakas- ja tavoitesuuntautuneisuudella sekä perusteellisuudella kaikessa päätöksenteossa pääsemme tavoitteisiimme. Ja niin myös kävi. Nyt sekä työntekijät ja asiakkaat ovat tyytyväisempiä kuin ennen ja se näkyy myös tuloksessa.

Koen ilmapiirin Ramirentissa kunnianhimoiseksi, motivoivaksi, innostuneeksi ja ammattimaiseksi. Voimme kehittää ammattitaitoamme edelleen oppimalla toisiltamme – ei vain lähimmiltä työtovereiltamme, vaan myös muilta toimipisteiltä ja eri mailta. Jos pystymme jakamaan yhtiössä olevaa mittavaa osaamista ja kokemusta, voimme kehittyä vieläkin paremmiksi kuin olemme tällä hetkellä.

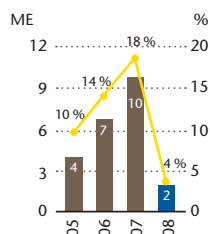
TULOKSIA

TANSKA

Liikevaihto

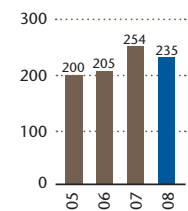

Liikevoitto ja marginaali

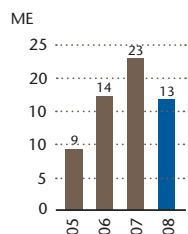

*poislukien uudelleenjärjestelykulut

Henkilöstö

Pääomakulut

Tanskassa liiketoimintamme ylsi edellisvuoden tasolle huolimatta edelleen huonontuneesta rakennusmarkkinoiden tilanteesta. Kiinnostus Ramirentiä kohtaan yhteistyökumppanina on lisääntynyt jatkuvasti ja johtanut merkittäviin asiakassopimuksiin.

Ramirentin liikevaihto Tanskassa oli 59,0 miljoonaa euroa, mikä vastaa edellisvuoden tasoa rakennusalalla jatkuneesta taantumasta huolimatta (57,0 milj. euroa vuonna 2007). Kahden miljoonan euron kasvu liikevaihdossa selittyy vuokrauskaluston myynnillä. Ramirent arvelee vuokrausmarkkinoiden kasvaneen Tanskassa, vaikka rakentaminen on vähentynyt. Tanskan rakennusmarkkinat pienenevät kolmella prosentilla vuonna 2008 (Euroconstruct, marraskuu 2008). Huono kehitys oli erityisen nopeaa asuntorakentamisessa Kööpenhaminan alueella.

Liikevoitto (EBIT) ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 2,4 miljoonaa euroa (10,2 milj. euroa vuonna 2007). Liikevoittomarginaali (EBIT) oli 4,1 prosenttia (17,9). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykujen jälkeen oli 0,7 miljoonaa euroa (10,2). Voimakas kilpailu alensi hintoja vuonna 2008 ja samalla kustannukset nousivat.

Tanskassa toiminnan uudelleenjärjestelyt liittyivät lähinnä henkilöstövähennyksiin ja tuotealueiden sopeuttamiseen heikentyneisiin markkinanäkymiin. Investoinnit laskivat 13,1 miljoonaan euroon (22,8).

Markkinoiden konsolidaatio jatkui vuonna 2008, ja konevuokrausalalle tuli uusia toimijoita Länsi-Euroopasta. Markkinat ovat kuitenkin edelleen erittäin hajanaiset, ja ennestään tiukan kilpailun kiristyminen tuli esiin myös hintakehityksessä.

Vuoden suurimpiin hankkeisiin kuului SEB Bankin uusi toimistorakennus, jonka työmaalle Ramirent toimitti majoitustilat 120 työntekijälle ja toimistotilat 60 työntekijälle. Ramirent vastasi myös sähköstä, vedestä ja viemäroinnistä sekä lämmityksestä, opasteista ja henkilötavarahisseistä. Toinen merkittävä hanke oli suojelukohteisiin kuuluvan Kildeskovshallen-uimalan mittava kunnostusprojekti, jossa Ramirentin laitteistolla suojattiin myös ympäristöä, kuten puustoa.

AVAINLUVUT

	2008	2007	Muutos, %
Liikevaihto, Me	59,0	57,0	3 %
Liikevoitto, Me*	2,4	10,2	-76 %
Liikevoittomarginaali, %*	4,1 %	17,9 %	
Liikevoitto, Me	0,7	10,2	-93 %
Investoinnit, Me	13,1	22,8	-42 %
Henkilöstö	252	237	6 %
Toimipisteet	20	17	18 %

* poislukien uudelleenjärjestelykulut

MARKKINA-ASEMA

Ramirent on Tanskan suurin konevuokrausyritys, mutta sen markkinaosuus on pienempi kuin muissa Pohjoismaissa. Tanskan vuokrausmarkkinat ovat erittäin hajanaiset: niillä on satoja pieniä toimijoita. Ramirentillä on Tanskassa 20 toimipistettä ja kattava tuotevalikoima. Ainoastaan rakennustelineiden vuokraus on suurelta osin lopetettu alhaisen kysynnän vuoksi. Vuokrakoneiden käyttö Tanskassa on vielä melko vähäistä. Treffcon ostamisen ja rakennusyhtiö NCC:n kone- ja laiteosastona (Altima) toimintansa aloittanut Tanskan Ramirent on edelleen suhteellisen riippuvainen rakennusalasta, mutta toimii aktiivisesti myös julkisella sektorilla ja yksityisasiakkaiden markkinoilla.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Marraskuussa 2008 Euroconstruct ennusti, että Tanskan rakennusmarkkinat pienenevät viidellä prosentilla vuonna 2009 (2008: -3 %). Maailmanlaajuisen taantumun ja rahoituskriisin odotetaan vähentävän sekä asuntorakentamista että muuta rakentamista. Maa- ja vesirakentamisen arvellaan kuitenkin hyötyvän lisääntyneestä rahoituksesta ja uusista suurhankkeista etenkin liikenteeseen liittyvässä rakentamisessa. Korjausrakentamisessa ja kunnossapidossa ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia.

Ramirent on varautunut markkinoiden heikkenemiseen lisätoimenpidesuunnitelmilla, jotta voisi reagoida nopeasti muutoksiin. Toiminnan painopiste on kustannussäästöissä ja uudelleenjärjestelyissä. Yhtiö hakee mahdollisuuksien mukaan kasvua Tanskan hajanaisilla markkinoilla myös yritysostojen kautta.

TORBEN LYKKE KRISTENSEN

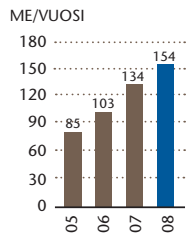
Toimipisteen päällikkö, Tanska

Olen työskennellyt toimipisteen päällikkönä kolme vuotta, mutta konevuokraamolla olen ollut vuodesta 1988. Olen edennyt pienin askelin kaluston korjaamisesta ja pesemisestä nykyiseen asemaani ja olen aina tuntenut, että Ramirent tukee minua urallani. Mahdollisuus löytää uusia haasteita ja tehtäviä yrityksessä on motivoinut minua kaikkien näiden vuosien ajan.

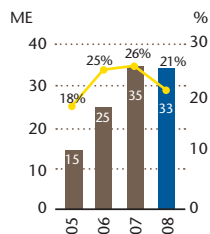
Mielestäni Ramirent on yhtiö, joka seuraa aikaansa. Tarkkailemme mitä muissa maissa ja alalla tapahtuu, mutta teemme omat ratkaisumme ja hyödynnämme viimeisimmät alan virtaukset asiakkaidemme eduksi. Pyrimme aina olemaan entistä parempia ja tehokkaampia, esimerkiksi kouluttautumalla jatkuvasti. Näkisinkin, että menestyksemme avainasia on jatkuva kehittyminen.

JATKUVAA KEHITYSTÄ

Liikevaihto

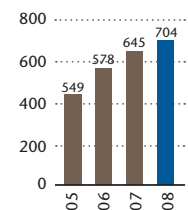

Liikevoitto ja marginaali*

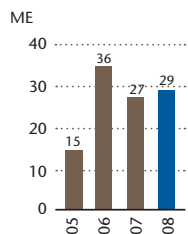

*poislukien uudelleenjärjestelykulut

Henkilöstö

Pääomakulut

SUOMI

Ramirentin toiminta jatkoi kasvuaan Suomessa. Kasvua vauhdittivat vuokratoneiden vahva kysyntä muilla kuin asuntorakentamissektorilla ja telakkateollisuudessa sekä teollisuuden investoinnit tuotantolaitoksiin ja kunnossapitoon. Kasvu oli pääosin orgaanista, mutta toimipisteverkostoa täydennettiin myös yhdellä yritysostolla pääkaupunkiseudulla.

Ramirentin liikevaihto oli 154,4 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen verrattuna 16 prosenttia (133,6 milj. euroa vuonna 2007). Kysyntä ja liiketoiminta pysyivät hyvällä tasolla vuoden kolmella ensimmäisellä neljänneksellä mutta kääntyivät laskuun loppuvuodesta. Suomen rakennusmarkkinat kasvoivat tasaisesti mutta hiljenivät nopeasti viimeisellä vuosineljänneksellä. Koko vuoden tasolla kasvuvauhti jäi yhteen prosenttiin (Euroconstruct, marraskuu 2008). Ramirent arvioi konevuokrausmarkkinoiden kasvun olleen odotusten mukaisesti tätä nopeampaa. Asuntorakentaminen ajautui taantumaan, mutta vuokralaitteiden kysyntä kasvoi rakentamisen muilla sektoreilla ja teollisuudessa sekä telakkateollisuudessa, joka on Ramirentin tärkeimpiä asiakasryhmiä Suomessa.

Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 33,0 miljoonaa euroa (34,8 milj. euroa vuonna 2007). Liikevoittomarginaali oli 21,4 prosenttia (26,1). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulojen jälkeen oli 30,5 miljoonaa euroa (34,8). Kannattavuutta alensi ulkoistamispalvelujen ja leasing-sopimusten lisääntynyt käyttö, joka tuo joustavuutta kalustonhallintaan. Suomessa toiminnan uudelleenjärjestelyt liittyvät lähinnä henkilöstövähennyksiin sekä laitteiston vuokrasopimusten lopettamiseen. Investoinnit olivat 28,9 miljoonaa euroa (26,5) mukaan lukien pääkaupunkiseudulla tehty yrityskauppa ja kaluston siirrot Ramirentin muista toimintamaista.

Tammikuussa 2008 Ramirent osti pääkaupunkiseudulla toimineen Suomen Rakennuskonevuokraamo Oy liiketoiminnan. Tämä toi Ramirentin verkostoon kaksi uutta toimipistettä ja arvokkaita resursseja paikallisille markkinoille. Kauppa noudattaa Ramirentin strategiaa vahvistaa markkina-asemaansa ja parantaa palveluverkostoaan ostamalla pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

Vuoden 2008 suurimpia hankkeita olivat Olkiluodon ydinvoimala, Pohjois-Suomen kaivoshankkeet ja Turun telakan tilaukset.

AVAINLUVUT

	2008	2007	Muutos, %
Liikevaihto, Me	154,4	133,6	16 %
Liikevoitto, Me*	33,0	34,8	-5 %
Liikevoittomarginaali, %*	21,4 %	26,1 %	
Liikevoitto, Me	30,5	34,8	-12 %
Investoinnit, Me	28,9	26,5	9 %
Henkilöstö	719	674	7 %
Toimipisteet	95	95	0 %

* poislukien uudelleenjärjestelykulut

MARKKINA-ASEMA

Suomessa konevuokraus on keskittynyt pitkälti kahdelle valtakunnalliselle toimijalle, joista Ramirent on markkinajohtaja. Yhtiöllä on Suomessa koko maan laajuinen 95 toimipisteen verkosto logistiikkakeskuksineen ja suurine palvelukeskuksineen, jotka tarjoavat kattavan tuotevalikoiman kaikissa suurimmissa kaupungeissa. Vuokratoneiden käyttö Suomessa on vielä suhteellisen vähäistä verrattuna kehittyneempiin vuokrausmarkkinoihin. Ramirentillä on Suomessa monipuolinen ja tasapainoinen asiakaskunta, johon kuuluu yli 60 000 asiakasta. Ramirent ei ole Suomessa yhtä riippuvainen rakennusalasta kuin muissa toimintamaissaan, sillä sen asiakaspiiriin kuuluvat vahvasti myös teollisuus ja julkinen sektori sekä yksityisasiakkaiden markkinat, joilla yhtiö palvelee muun muassa omakoti- ja mökkirakentajia.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Marraskuussa 2008 Euroconstruct ennusti, että Suomen rakennusmarkkinat pienenevät vuonna 2009 noin kymmenellä prosentilla (2008: +1 %). Ennusteiden mukaan uusien hankkeiden aloitukset vähenevät sekä asuntorakentamisessa että muilla rakentamisen aloilla. Konevuokrausalan kannalta tärkeän korjausrakentamisen tasainen kasvu sen sijaan jatkuu, mutta infrarakentamisen ennustetaan laskevan hieman.

Ramirent on varautunut lisatoimenpidesuunnitelmilla mahdolliseen markkinoiden lisäheikkenemiseen. Voimakkaan kasvun jälkeen painopiste on nyt kustannusrakenteen tehostamisessa ja toimintojen tasapainottamisessa. Ramirent seuraa myös konekaluston ulkoistamissuunnitelmia asiakasyrityksissä ja hakee mahdollisuuksien mukaan kasvua sopivin yritysostoin.

OIKEAT

MIKA PASMA

Myyntipäällikkö, Suomi

Olen työskennellyt Ramirentissa jo vuodesta 1986. Olen tehnyt lähes kaikkea a:sta ö:hön, mutta silti opin jotain uutta joka päivä. Ikinä ei ole tuntunut siltä, että yhtiö asettaisi jonkinlaisia rajoituksia uralleni. Minulle Ramirent on aina ollut monien mahdollisuuksien yhtiö ja kukapa tietää mitä teen täällä viiden vuoden päästä?

Työssäni ei voi menestyä jos ei ole hyviä suhteita kaikkiin, niin työkavereihin kuin asiakkaisiinkin. Kun kontaktit ovat kunnossa, titteleillä tai työpisteen sijainnilla ei ole väliä, vaan voit aina soittaa ihmisille joiden kanssa yhteistyö toimii. Ja tiedät, että he soittavat sinulle.

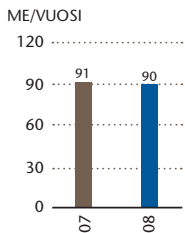
Pitkän ja monipuolisen työurani ansiosta minulla on laaja kokemus ja näkemys, mikä auttaa löytämään oikean ratkaisun kaikissa tilanteissa. Hyvän palautteen saaminen asiakkailta – ja myös heidän asiakkailtaan – antaa minulle parhaan onnistumisen tunteen työssäni.

RATKAISUT

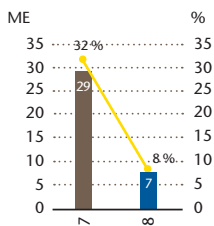

EUROPE EAST

Liikevaihto

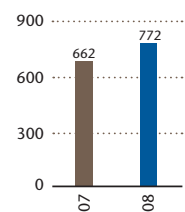

Liikevoitto ja marginaali*

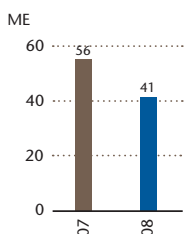

*poislukien uudelleenjärjestelykulut ja liikearvon arvonalentuminen

Henkilöstö

Pääomakulut

Vuonna 2008 Ramirentillä oli aihetta juhlaan Venäjällä: toiminnan aloittamisesta tuli kuluneeksi 20 vuotta. Kasvu jatkui sekä Venäjällä että Ukrainassa, mutta Baltian maissa rakentamisen nopea väheneminen johti myös Ramirentin liiketoiminnan supistumiseen. Alkaen vuodesta 2008 Viro, Latvia, Liettua, Ukraina ja Venäjä raportoidaan omana Europe East -segmenttinä.

Ramirentin liikevaihto Europe Eastissä oli 89,9 miljoonaa euroa (91,0 milj. euroa vuonna 2007). Myynti väheni merkittävästi Virossa, Latviassa ja Liettussa, mutta lisääntyi Venäjällä ja Ukrainassa. Rakentaminen oli Venäjällä ja Ukrainassa edelleen selvästi vilkkaampaa kuin Pohjois-Euroopassa ja muualla EU-alueella. Maailmantalouden epävarmuus alkoi kuitenkin näkyä loppuvuodesta hankkeiden jäädyttämisenä tai peruuttamisena, mikä heijastui myös Ramirentin toimintaan. Kasvua vauhdittivat myös investoinnit uuteen vuokrauskalustoon Venäjällä, jossa avattiin neljäs toimipiste palvelemaan uusia asiakkaita Pietarin alueella. Uusien edustajasopimusten myötä toiminta laajeni myös Pietarin ja Moskovan ulkopuolelle vuoden 2008 aikana.

Ukrainassa uudet toimitilat tukivat liiketoiminnan myönteistä kehitystä. Viron ja Latvian ylikuumenneilla markkinoilla kalustokapasiteettia ja kustannusrakennetta mukautettiin vuoden mittaan rakennusalan nopeaan hiljentymisen myötä. Sama toistui Liettussa vuoden kolmannen neljänneksen jälkeen.

Kannattavuutta rasittivat alentuneet hinnat ja heikentynyt kaluston käyttöaste. Lisäksi epävarmojen saatavien kattamiseksi tehtiin aiempaa enemmän varauksia kaikissa segmentin toimintamaissa. Lisääntyneen epävarmuuden vuoksi tehtiin 5,1 miljoonan euron liikearvon arvonalentaminen. Liikevoitto (EBIT) ilman uudelleenjärjestelykuluja ja liikearvon arvonalennusta oli 7,5 miljoonaa euroa (29,4 milj. euroa vuonna 2007). Vastaava liikevoittomarginaali oli 8,3 prosenttia (32,3). Liikevoitto (EBIT) laski -1,3 miljoonaan euroon (29,4). Europe Eastissä toiminnan uudelleenjärjestelyt liittyvät lähinnä henkilöstövähennyksiin, vuokratilustun optimointiin sekä toimipisteverkoston tehostamiseen. Investoinnit olivat 40,6 miljoonaa euroa (56,1).

AVAINLUVUT

	2008	2007	Muutos, %
Liikevaihto, Me	89,9	91,0	-1 %
Liikevoitto, Me*	7,5	29,4	-75 %
Liikevoittomarginaali, %*	8,3 %	32,3 %	
Liikevoitto, Me	-1,4	29,4	-105 %
Investoinnit, Me	40,6	56,1	-28 %
Henkilöstö	688	591	13 %
Toimipisteet	50	49	2 %

* poislukien uudelleenjärjestelykulut ja liikearvon arvonalentuminen

MARKKINA-ASEMA

Ramirent on suurin eurooppalainen konevuokrausyhtiö Venäjällä, Latviassa, Liettussa ja Ukrainassa ja toiseksi suurin Virossa. Segmentin konevuokraus-toiminta alkoi Moskovassa vuonna 1988, kun Ramirent perusti silloisessa Neuvostoliitossa yhteisyrityksen paikallisten kumppaneiden kanssa. Pitkästä kokemuksesta on hyötyä, kun laajennamme toimintaamme Itä-Euroopassa, jossa vuokrausmarkkinat ovat vielä kehittymättömät ja vuokratilustun käyttö selvästi Länsi-Eurooppaa vähäisempää. Ramirent tarjoaa kattavan valikoiman nykyaikaisia tuotteita ja palveluja kaikissa Europe Eastin toimintamaissa. Venäjällä ja Ukrainassa asiakaskunta koostuu pääasiassa paikallisista rakennusalan yrityksistä, kun taas Baltian maissa asiakaspiiriin kuuluvat myös julkinen sektori ja yksityiset kotitaloudet.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Marraskuussa 2008 Euroconstruct ennusti rakennusmarkkinoiden pienenevän Virossa vuonna 2009 noin kymmenellä prosentilla (2008: -8 %), Latviassa samoin kymmenellä prosentilla (2008: -1 %) ja Liettussa noin viidellä prosentilla (2008: +7 %). Asuntorakentamisen uusien hankkeiden määrä romahti vuonna 2008 Virossa ja Latviassa, ja laskua on odotettavissa myös vuonna 2009. Maa- ja vesirakentaminen sen sijaan jatkuu EU:n rakennerahastojen tuella. Liettussa taantumaa odotetaan jäävän vähäisemmäksi kuin muissa Baltian maissa. Maailmantalouden muutosten odotetaan hidastavan rakentamista myös Venäjällä ja Ukrainassa.

Koska markkinatilanne on epävarma ja vaikeasti ennustettavissa, Ramirent keskittyy Europe Eastissa kustannusrakenteen tehostamiseen ja toiminnan tasapainottamiseen. Varaudumme myös kysynnän muutoksiin lisätoimenpidesuunnitelmilla voidaksemme tarvittaessa toimia nopeasti.

TIETOA TAITOA

ATIS BOGOMAZOVS
Projektipäällikkö, Latvia

Pidän työni nopeatempoisuudesta, turhaan odotteluun ei tarvitse tuhlaa aikaa. Päiväni ovat työntäyteisiä ja joustavia, työskentely on hauskaa ja aika kuluu nopeasti. Ja kun töissä on hauskaa, niin tulokset ovat yleensä myös paljon parempia.

Olen koulutukseltani rakennustekniikan insinööri ja pääsen hyödyntämään koulutustani melkein joka päivä. Joskus rakennustelineiden kokoaminen voi olla monimutkaisia ja minun vastuullani on tehdä tarvittavat laskelmat. Olen myös päässyt kehittämään Ramirentissa ammattitaitoani edelleen. Olen ottanut osaa jatkokoulutukseen Saksassa, jossa minulla oli mahdollisuus tavata insinöörejä rakennustelineitä valmistavista yhtiöistä. Tässä työssä on hyvin tärkeää ymmärtää miten asiat toimivat. Pitää olla 100% varma siitä mitä olet tekemässä.

JA TULOKSIA

EUROPE CENTRAL

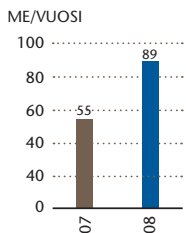
Ramirent konsernin kasvu oli voimakkainta Keski-Euroopassa, jossa rakentaminen jatkui selvästi vilkkaampana kuin Pohjois-Euroopassa ja muualla EU-alueella. Vahva kasvu, nopea laajeneminen etenkin Puolassa sekä markkina-avaus Slovakiassa vahvistivat Ramirentin asemaa Keski-Euroopassa. Alkaen vuodesta 2008 Puola, Unkari, Tšekki ja Slovakia raportoidaan omana Europe Central -segmenttinä.

Ramirentin liikevaihto Europe Centralissa oli 88,7 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen verrattuna 60 % (55,4 milj. euroa vuonna 2007). Segmentin myönteistä kehitystä vauhditti alueelle lännestä suuntautunut investointien virta. Vilkas rakentaminen ja investoinnit kasvattivat vuokratoneiden kysyntää myös teollisuudessa. Europe Centralissa kasvu oli voimakkainta Puolassa ja Tšekin tasavallassa. Kasvu perustui uuteen vuokratoneistoon tehtyihin investointeihin ja toimipisteverkoston laajennuksiin. Puolassa Ramirent laajensi toimintaansa uusille alueille, ja henkilökunnan määrän kasvun myötä myös koulutusta lisättiin merkittävästi. Tšekin tasavallassa keskityimme koulutukseen ja resurssien lisäämiseen toiminnan kasvaessa.

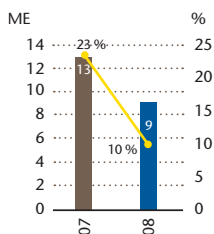
Kasvua siivitti myös toiminnan aloittaminen Slovakiassa. Ramirent on menestynyt hyvin Keski-Euroopan markkina-avauksissaan. Tammikuussa 2008 yhtiö osti enemmistöosuuden slovakialaisesta OTS Bratislavasta ja sai kaupan myötä maanlaajuisen toimipisteverkoston sekä liiketoiminnan kannalta arvokasta tietämystä Slovakian markkinoista. OTS Bratislavalla oli aiemmin myös myyntitoimintaa, mutta Ramirent keskittyy Slovakiassa jatkossa pelkästään konevuokraukseen. Ramirent laajensi yhtiön tuotevalikoimaa vuoden aikana, mikä johti kannattavuuden paranemiseen ja vuokraustoiminnan kasvuun.

Liikevoittoa vähensivät toiminnan laajentaminen Puolassa ja Tšekin tasavallassa, markkina-avaus Slovakiassa sekä Unkariin huonona jatkunut markkinatilanne. Unkarissa sekä kalustoa että toimipisteiden verkostoa järjesteltiin uudelleen alhaisen kysynnän vuoksi. Liikevoitto (EBIT) ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 8,5 miljoonaa euroa (12,9 milj. euroa vuonna 2007). Liikevoittomarginaali oli 9,6 % (23,2). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulojen jälkeen oli 8,4 miljoonaa euroa (12,9). Investoinnit olivat Slovakian yrityskauppa mukaan lukien 64,3 miljoonaa euroa (36,7).

Liikevaihto

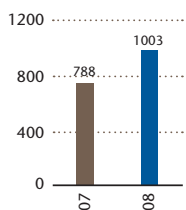

Liikevoitto ja marginaali*

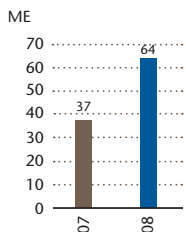

*poislukien uudelleenjärjestelykulut

Henkilöstö

Pääomakulut

AVAINLUVUT

	2008	2007	Muutos, %
Liikevaihto, Me	88,7	55,4	60 %
Liikevoitto, Me*	8,5	12,9	-34 %
Liikevoittomarginaali, %*	9,6 %	23,2 %	
Liikevoitto, Me	8,4	12,9	-35 %
Investoinnit, Me	64,3	36,7	75 %
Henkilöstö	1015	664	53 %
Toimipisteet	101	61	66 %

* poislukien uudelleenjärjestelykulut

MARKKINA-ASEMA

Ramirent on kasvanut alansa merkittävimäksi toimijaksi Keski-Euroopassa. Yhtiö on markkinajohtaja Puolassa, Unkarissa ja Slovakiassa ja markkinoiden toiseksi suurin toimija Tšekin tasavallassa. Ramirentillä on näissä maissa yhteensä 101 toimipistettä. Keski-Euroopan tilanne on suotuisa, sillä vuokrausmarkkinat ovat vielä kehittymättömät ja vuokratoneiden käyttö vähäistä. Ramirent tarjoaa koko segmentin toiminta-alueella kattavan valikoiman tuotteita ja palveluja.

Yhtiöllä on asiakkaita pääasiassa rakennusalaalla, julkisella sektorilla ja teollisuudessa, esimerkiksi telakat ovat tärkeitä teollisuuden asiakkaita Puolassa. Puolassa Ramirent palvelee myös kotitalouksia.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Marraskuussa 2008 Euroconstruct ennusti, että vuonna 2009 rakennusmarkkinat kasvavat Puolassa noin 8 % (2008: +12 %), Tšekin tasavallassa neljä % (2008: +2 %) ja Slovakiassa pari % (2008: +6 %). Unkariin povataan neljän prosentin laskua (2008: -7 %). Puolassa rakentamisen kasvua vauhdittavat tiehankkeiden lisääntynyt rahoitus sekä vuonna 2012 järjestettäviin jalkapallon Euroopan mestaruuskilpailuihin liittyvät hankkeet. Slovakiassa ja Tšekin tasavallassa kasvun odotetaan jatkuvan pääasiassa infrarakentamisessa ja asuntorakentamisessa. Unkarissa EU:n tukemat infrastruktuurihankkeet saattavat lieventää jo kaksi vuotta jatkunutta rakennusalan taantumaa.

Ramirent on varautunut maailmantalouden tilaa heijasteleviin muutoksiin markkinoilla valmiilla toimenpidesuunnitelmillla. Voimakkaan kasvujakson jälkeen yhtiö keskittyy toimintojen tasapainottamiseen ja kannattavuuden varmistamiseen.

YHTEISTYÖSSÄ

JAKUB PILEWSKI

Myyntiedustaja, Puola

Työni on hyvin liikkuvaa – suurimman osan ajasta kiertelen tapaamassa asiakkaita. Työpäiväni ovat vaihtelevia, tuntuu melkein kuin olisin joka päivä eri yhtiössä töissä. Palkitsevinta työssäni on ihmisten auttaminen, yhteistyön tekeminen heidän kanssaan ja heidän ongelmiansa ratkaiseminen. Ja aina kun tarvitsen apua, voin luottaa työtovereideni tukeen.

Ilmapiiri ja työskentelyolosuhteet ovat Ramirentissa erittäin hyvät. Yhtiöllä on luotettava maine ja vakaa markkina-asema vuokraamotalalla. Ramirent pitää hyvää huolta työntekijöistään, ihmiset kunnioittavat toisiaan ja johtaminen on järjestelmällistä. Ramirentissa on todella ymmärretty, että työntekijät ovat tärkein tekijä yrityksen menestyksessä.

ASIAKKAIDEN KANSSA

HALLINTO- PERIAATTEET

Ramirent Oyj ("Ramirent" tai "yhtiö") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2008, osakeyhtiölakia ja muuta soveltuvaan lainsäädäntöä sekä Ramirentin yhtiöjärjestyksen määräyksiä.

YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain viimeistään kesäkuussa hallituksen tarkemmin määräämänä päivänä Helsingissä, Espoossa tai Vantaalla. Varsinaisessa yhtiökokouksessa on muun muassa päätettävä tilinpäätöksen vahvistamisesta, taseen osoittaman voiton jakamisesta, vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, uusien hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valitsemisesta sekä hallituksen jäsenten palkkioista.

Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukselle on toimitettava osakkeenomistajille aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään seitsemäntoista päivää ennen kokousta julkaisemalla kutsu vähintään yhdessä hallituksen valitsemassa valtakunnallisessa sanomalehdessä tai lähettämällä kutsu osakkeenomistajille heidän yhtiön osakasluetteloon merkittyihin osoitteisiin postitetulla kirjeellä. Hallituksen ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle sekä tilinpäätösasiakirjat ovat osakkeenomistajien nähtävissä yhtiön pääkonttorissa ja kotisivuilla www.ramirent.com vähintään viikkoa ennen yhtiökokousta.

Osakkeenomistajan on voidakseen osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan oltava rekisteröity Euroclear Finland Oy:n ylläpitämässä osakasluettelossa viimeistään 10 päivää ennen kyseistä kokousta sekä ilmoitettava osallistumisestaan yhtiölle kokouskutsussa mainittuun päivään mennessä. Hallintarekisteröityjen osakkeiden (mukaan lukien Euroclear Sweden AB:n ylläpitämässä osakasluettelossa rekisteröidyt osakkeet) omistaja voidaan yhtiökokoukseen osallistumista varten tilapäisesti merkitä osakasluetteloon viimeistään 10 päivää ennen asianomaista kokousta. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on varmistakseen, että tämä vaatimus on täytetty, huolehdittava itse sanotun rekisteröinnin riittävän aikaisesta tapahtumisesta.

HALLITUS

Hallituksen jäsenet

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallituksessa on vähintään kolme ja enintään seitsemän varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarvittaessa varapuheenjohtajan. Hallituksen jäsenille voidaan valita varajäsenet.

Tällä hetkellä hallituksessa on seuraavat kuusi varsinaista jäsentä: Peter Hofvenstam (puheenjohtaja), Susanna Renlund (varapuheenjohtaja), Kaj-Gustaf Bergh, Torgny Eriksson, Ulf Lundahl ja Erkki Norvio. Nykyisten hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vuoden 2009 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenet on esitelty vuoden 2008 vuosikertomuksen sivulla 33 sekä yhtiön kotisivuilla www.ramirent.com.

Freek Nijdam, joka nimitettiin varsinaisessa yhtiökokouksessa vuonna 2008 seitsemänneksi hallituksen jäseneksi, erosi 5.8.2008.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Ramirent arvioi hallituksen jäsenten riippumattomuuden noudattaen Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusta. Suositus edellyttää, että enemmistö hallituksen jäsenistä on yhtiöstä riippumattomia. Lisäksi vähintään kahden tähän enemmistöön kuuluvan hallituksen jäsenen on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Arvioinnin perusteella viisi kuudesta hallituksen jäsenestä on todettu riippumattomaksi yhtiöstä: Kaj-Gustaf Bergh, Torgny Eriksson, Peter Hofvenstam, Ulf Lundahl ja Susanna Renlund. Lisäksi seuraavat hallituksen jäsenet ovat riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista: Torgny Eriksson, Ulf Lundahl ja Erkki Norvio. Erkki Norvio on yhtiöstä riippuvainen, sillä hän toimi yhtiön toimitusjohtajana 31.12.2005 asti. Peter Hofvenstam, Kaj-Gustaf Bergh ja Susanna Renlund ovat riippumattomia yhtiöstä, mutta riippuvaisia merkittävästä osakkeenomistajasta.

Hallituksen työjärjestys

Osakeyhtiölain, muun soveltuvan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Ramirentin hallituksen työtä ja toimintaa ohjaa hallituksen työjärjestys. Työjärjestyksen tarkoituksena on säädellä hallituksen sisäistä työskentelyä. Hallitus ja sen kaikki jäsenet ovat velvollisia työssään ottamaan huomioon ja noudattamaan tarkasti edellä mainittuja lakeja ja sääntöjä.

Hallituksen tehtävät

Hallitus huolehtii osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen jäsenet suorittavat työnsä yhdessä tai tiettyä asiaa varten nimetyssä työryhmässä osakeyhtiölakia, Ramirentin yhtiöjärjestystä ja hallituksen työjärjestystä noudattaen. Hallitus on ensisijaisesti vastuussa yhtiön strategisista linjauksista sekä laajuudeltaan ja yhtiön toiminnan vuoksi taloudellisesti, oikeudellisesti, yleiseltä luonteeltaan tai muulla tavalla erityisen merkittävistä päätöksistä.

Hallituksen toiminnan arviointi

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan vuosittain yleensä tilikauden lopussa. Hallitus voi myös nimittää ulkopuolisen arvioijan arvioimaan hallituksen toimintaa.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on nimittänyt kaksi valiokuntaa, tarkastusvaliokunnan ja työvaliokunnan, avustamaan hallitusta työssään.

Hallitus valitsee valiokuntien puheenjohtajan ja jäsenet ja vahvistaa vuosittain valiokuntien työjärjestykset. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätöksentekovaltaa.

Tarkastusvaliokunta

Hallitus päätti huhtikuussa 2008 perustaa tarkastusvaliokunnan, tehtävänä on avustaa hallitusta täyttämään velvollisuutensa yhtiön taloudellinen raportoinnin ja sisäisen tarkastusprosessin varmistamiseksi. Tarkastusvaliokunta tarkastelee muun muassa taloudellista raportointia, valmistelee tilintarkastajien valintaa ja arvioi tilintarkastuksen laatua ja laajuutta sekä kustannuksia. Tarkastusvaliokunta käsittelee myös sisäisen tarkastuksen suunnitelmat ja raportit. Tarkastusvaliokuntaan kuuluu tällä hetkellä hallituksen puheenjohtaja ja vähintään yksi jäsen, jotka valitaan vuosittain. Tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava yhtiöstä riippumattomia. Tällä hetkellä tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimii Peter Hofvenstam ja jäsenenä Susanna Renlund.

Vuonna 2008 tarkastusvaliokunta kokoontui 4 kertaa. Osallistumisprosentti oli 100.

Työvaliokunta

Työvaliokunnan tehtävänä on valmistella ja tehdä esityksiä yhtiön hallitukselle koskien yhtiön hallinnointia, erityisiä taloudellisia asioita, riskienhallintaa, palkitsemis- ja työsuhteasioita sekä

strategisen ja taloudellisen suunnittelun ohjeistamista. Hallituksen puheenjohtaja toimii työvaliokunnan jäsenenä ja on vastuussa työvaliokunnan toiminnan johtamisesta. Hallituksen puheenjohtajan lisäksi hallitus nimittää keskuudestaan työvaliokuntaan kaksi muuta hallituksen jäsentä. Työvaliokunnan jäseniä ovat tällä hetkellä Peter Hofvenstam (puheenjohtaja), Kaj-Gustaf Bergh ja Ulf Lundahl. Vuonna 2008 työvaliokunnalla oli 8 kokousta. Työvaliokunnan jäsenten kokouksiin osallistumisprosentti oli 100.

Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontuu tavallisesti vähintään seitsemän kertaa vuodessa. Hallituksen kokouksiin osallistuu hallituksen jäsenten lisäksi toimitusjohtaja ja hallituksen sihteeri. Yhtiön tilintarkastaja kutsutaan vähintään kerran vuodessa osallistumaan hallituksen kokoukseen.

Hallitus piti vuonna 2008 yhteensä 14 kokousta. Hallituksen jäsenten kokouksiin osallistumisprosentti oli 96,6.

Palkitseminen

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Vuoden 2008 varsinaisen yhtiökokous vahvisti seuraavat hallituksen jäsenten palkkiot:

Hallituksen puheenjohtaja: 3.000 euroa/kk ja lisäksi 1.500 euroa/kokous. Hallituksen varapuheenjohtaja: 2.500 euroa/kk ja lisäksi 1.300 euroa/kokous. Muut hallituksen jäsenet: 1.700 euroa/kk ja lisäksi 1.000 euroa/kokous.

Yllä mainittu kokouspalkkio maksetaan myös valiokunnan kokouksista sekä muista vastaavista hallituksen osoittamista tehtävistä.

Hallitustyöskentelystä aiheutuneet matkakulut korvataan kaikille hallituksen jäsenille yhtiön vakiintuneen käytännön ja matkustussäännön mukaisesti.

Ramirentillä ei ole palkitsemisjärjestelmää hallituksen jäsenten palkitsemiseksi yhtiön osakkeilla tai optio-oikeuksilla. Hallituksen jäsenten omistamat osakkeet ovat nähtävissä yhtiön kotisivuilla www.ramirent.com

TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiön hallitus valitsee toimitusjohtajan ja tarvittaessa toimitusjohtajan sijaisen. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön juoksevan hallinnon hoitamisesta. Hallitus on vahvistanut toimitusjohtajan työjärjestyksen, joka sisältää yhtiön juoksevaa hallintoa koskevia

määräyksiä ja ohjeita. Ramirentin konsernin johtoryhmä ja hallituksen mahdollisesti perustamat muut yhtiön elimet avustavat toimitusjohtajaa hänen tehtäviensä hoidossa.

Toimitusjohtajalla on kirjallinen, yhtiön hallituksen hyväksymä sopimus. Hän ei ole hallituksen jäsen, mutta osallistuu hallituksen kokouksiin.

Kari Kallio toimi Ramirentin toimitusjohtajana 1.1.2006 – 14.1.2009 eläkkeelle siirtymiseensä asti. Kallion henkilötiedot, osakeomistukset, työhistoria ja merkittävimmät luottamustoimet on esitelty sivulla 34.

Koska toimitusjohtaja Kallio ei kuulunut Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän piiriin, hänelle toimitusjohtajakaudelta kertyvä eläke järjestettiin erillisellä eläkekorvauksella. Vuonna 2008 korvaus oli 90.000 euroa ja se sisältyy alla mainittuun kokonaispalkkioon.

Hallitus nimitti Magnus Rosénin uudeksi toimitusjohtajaksi 15.1.2009 alkaen. Hänen henkilötietonsa, osakeomistuksensa, työhistoriansa ja merkittävimmät luottamustehtävät on esitelty sivulla 34.

Toimitusjohtaja Rosénin eläkeikä on 62 vuotta. Koska Rosén ei kuulu Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän piiriin, hänelle toimitusjohtajakaudelta kertyvä eläke on järjestetty erillisellä eläkekorvauksella, joka on 35 % hänen vuosittaisesta peruspalkastaan.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Mikäli yhtiö päättää toimitusjohtajan sopimuksen, maksetaan toimitusjohtajalle lisäksi vuoden palkkaa vastaava erokorvaus.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmässä oli 12 jäsentä 31.12.2008:

Kari Kallio, toimitusjohtaja;
Kari Aulasmaa, toimitusjohtaja, Ramirent Finland Oy;
Eivind Bøe, toimitusjohtaja, Bautas AS;
Erik Høi, toimitusjohtaja, Ramirent A/S;
Heli Iisakka, talousjohtaja;
Franciska Janzon, johtaja, konserniviestintä ja sijoittajasuhteet;
Vambola Juurmann, Itä-Euroopan aluejohtaja, Ramirent Europe Oy;
Paula Koppatz, lakiasiaintohtaja;
Timo Korhonen, toimitusjohtaja, Ramirent Europe Oy;
Jarmo Kosonen, konsernin hankintajohtaja;
Tomasz Walawender, Keski-Euroopan aluejohtaja, Ramirent Europe Oy ja
Mikael Öberg, toimitusjohtaja, Ramirent AB.

Ramirentin konsernin johtoryhmä uudistettiin 15.1.2009 ja se koostuu nyt seuraavista kahdeksasta henkilöstä:

- Magnus Rosén, konsernin toimitusjohtaja
- Heli Iisakka, talous- ja rahoitusjohtaja
- Kari Aulasmaa, SVP, Suomi ja Itä-Eurooppa
- Mikael Öberg, SVP, Skandinavia
- Tomasz Walawender, SVP, Keski-Eurooppa
- Eivind Bøe, toimitusjohtaja, Norja
- Paula Koppatz, lakiasiaintohtaja
- Franciska Janzon, johtaja, konserniviestintä ja sijoittajasuhteet.

KONSERNIN JOHTORYHMÄN PALKKIOT

Peruspalkka ja bonus

Konsernin johtoryhmän palkkio koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, luontoiseduista sekä vuosibonuksesta, joka vuonna 2008 perustui sekä kullekin yksilöllisesti määriteltyjen kriteerien että Ramirentin taloudellisten kriteerien saavuttamiseen. Ramirentin hallitus määrittelee bonuksen enimmäismäärän sekä tavoitteet vuosittain. Vuonna 2008 bonuksen enimmäismäärä oli toimitusjohtajalla ja muilla konsernin johtoryhmän jäsenillä 50 % vuosittaisesta peruspalkasta. Vuonna 2009 toimitusjohtajan vuosibonus voi olla enintään 60 % hänen vuosiansiostaan. Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten vuotuinen bonus voi olla enimmillään 40–50 %.

Toimitusjohtajan vuonna 2008 saama kokonaispalkkio muodostui palkasta, eläkekorvauksesta, luontoiseduista ja vuodelta 2008 kertyneestä bonuksesta, jotka olivat yhteensä 480.297 euroa.

Toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän omistamat osakkeet ovat nähtävissä Ramirent Oy:n kotisivuilla www.ramirent.com.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä

Konsernin hallitus on päättänyt kannustinjärjestelmästä, joka on suunnattu konsernin avainjohtajille ajanjaksolla 2007-2009. Kannustinjärjestelmän tarkoituksena on ohjata avainjohtajia tähtäämään pysyvään taloudelliseen kehitykseen, joka on yhtenäinen Ramirentin strategian ja taloudellisten tavoitteiden kanssa samoin kuin saada heistä pitkäaikaisia Ramirentin osakkeenomistajia.

Kannustinjärjestelmä tarjoaa avainjohtajille mahdollisuuden ansaita palkkion, joka on sidottu Ramirentin osakkeen arvon kehitykseen ja mahdollistaa yhtiön omistajuutta. Kannustinjärjestelmä koostuu kolmesta alaohjelmasta, joilla jokaisella on yhden vuoden

ansaintajakso. Hallitus päättää taloudellista tavoitteista, osallistujista ja heidän maksimipalkkiostaan jokaisen ansaintajakson alussa. Palkkiot talletetaan tilille kahdeksi vuodeksi, jonka aikana palkkioiden arvo on sidottu Ramirentin osakkeen markkina-arvoon. Kahden vuoden jakson jälkeen kannustinjärjestelmään osallistujien tulee hankkia Ramirentin osakkeita palkkioilla veronpidätyksen jälkeen. Palkkion saaminen edellyttää, että osallistuja on Ramirentin palveluksessa palkkion saamisen aikaan, ellei Ramirentin hallitus toisin päättä.

Ensimmäinen alaohjelma 2007 käynnistettiin vuoden 2007 alussa. Vuoden 2007 alaohjelman perusteella jaettiin palkkioiden enimmäismäärä vastaten noin 218.130 Ramirentin osakkeen arvoa (ennen veroja). Toinen alaohjelma 2008 käynnistettiin helmikuussa 2008. Vuoden 2008 alaohjelman perusteella mahdollisten palkkioiden enimmäismäärä vastasi noin 267.520 Ramirentin osakkeen arvoa (ennen veroja). Vuoden 2008 alaohjelma ei kuitenkaan tuottanut jaettavia palkkioita tavoitteiden jäätyä toteutumatta. Kolmas alaohjelma käynnistettiin vuoden 2009 helmikuussa. Vuoden 2009 alaohjelman mahdollisten palkkioiden yhteenlaskettu enimmäismäärä vastaa noin 3 miljoonaa euroa (ennen veroja). Osallistujat saavat kunkin alaohjelman mukaiset palkkiot sikäli kuin hallituksen asettamat taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Alaohjelmien 2007, 2008 ja 2009 tavoitteet asetettiin erikseen niiden käynnistämisaikavälillä. Alaohjelman 2009 taloudelliseksi tavoitteeksi hallitus on päättänyt osakekohtaisen tuloksen ja kassavirran.

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Yhtiön hallitus seuraa ja arvioi yhtiön taloudellista tilaa ja hyväksyy kaikki yhtiön tuottamat taloudelliset ja rahoitukseen liittyvät raportit. Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on varmistaa, että kaikki hallituksen jäsenet saavat yhtiötä koskevan tiedon ja että yhtiön toimitusjohtaja toimittaa hallituksen jäsenille säännöllisesti tarvittavat tiedot yhtiön liiketoiminnan ja kannattavuuden kehittymisen sekä kassavirran sekä taloudellisen aseman arvioimiseksi.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta Ramirentissä on jatkuvaa ja sillä pyritään varmistamaan yhtiön strategian ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan periaatteet ja konsernin johtoryhmä vastaa riskien säännöllisestä seuraamisesta sekä riskienhallintaan liittyvien toimenpiteiden toteuttamisesta yhdessä

maajohtodon kanssa. Riskeihin liittyvät toimintasuunnitelmat tehdään konsernitasolla sekä segmenttikohtaisesti. Olennainen osa Ramirentin riskienhallintaa on ylläpitää ja kehittää tarkoituksenmukaista vakuutusturvaa yhteistyössä vakuutusasiantuntijoiden kanssa.

Ramirent-konsernin rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan toiminnan rahoitustarpeet sekä minimoimaan rahoituskustannukset ja valuutta-, korko- ja muiden rahoitusriskien vaikutukset mahdollisimman kustannustehokkaasti.

SISÄPIIRIOHJE

Ramirentilla on oma sisäpiiriohje, joka noudattaa Helsingin Pörssin antamaa 1.1.2006 voimaan tullutta ohjeistusta. Julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja sekä konsernin johtoryhmän jäsenet. Julkiseen sisäpiiriin kuuluvat henkilöt sekä lain edellyttämät tiedot heistä, heidän lähipiiristään sekä näiden määräys- ja vaikutusvaltauyhteisöistä on merkitty Ramirentin julkiseen sisäpiirirekisteriin. Ramirentin julkisten sisäpiiriläisten osakeomistukset ovat julkisesti nähtävissä NetSire -järjestelmässä yhtiön kotisivun www.ramirent.com kautta.

Muita pysyviä sisäpiiriläisiä ovat henkilöt, jotka saavat tehtävässään tietoonsa säännöllisesti sisäpiiritietoa ja jotka siten merkitään yhtiön yrityskehittämiseen, ei-julkiseen sisäpiirirekisteriin. Ramirent pitää myös hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä.

Ramirentia koskevia sisäpiirilistoja ylläpidetään Euroclear Finland Oy:n NetSire-järjestelmässä.

TILINTARKASTAJA

Ramirentin yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiössä tulee olla vähintään yksi ja enintään kaksi varsinaista tilintarkastajaa. Kaikkien tilintarkastajien tulee olla KHT-yhteisöjä. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tällä hetkellä yhtiön tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkasta-janaan KHT Pauli Salminen. Tilintarkastajan palkkio maksetaan kyseisellä tilikaudella suoritettujen palveluiden mukaisesti. Vuonna 2008 tilintarkastajalle maksettiin seuraavat palkkiot:

Tilintarkastus: 331.000 euroa
Muut palvelut: 219.000 euroa
Yhteensä: 550.000 euroa.

SISÄINEN TARKASTUS

Ramirent seuraa jatkuvasti sisäisiä kontrollijärjestelmiään. Sisäisen tarkastuksen funktio tukee toimivaa johtoa arvioiden sisäisen kontrollin toimivuutta ja antamalla suosituksia sisäisten kontrollijärjestelmien kehittämisessä.

Sisäinen tarkastus on riippumaton toimivasta johdosta. Vuoden 2009 alusta lukien sisäinen tarkastus konserniyhtiöissä organisoitiin uudelleen ja sitä suorittaa nyt nimetty, ulkoisen palveluntarjoajan sisäisen tarkastuksen tiimi. Sisäinen tarkastus raportoi tarkastusvaliokunnalle ja vähintään kerran vuodessa hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen fokusalueet ja tarkastussuunnitelma hyväksytään vuosittain tarkastusvaliokunnassa. Sisäisen tarkastuksen fokusalueet perustuvat riskiarviointiin.

Ramirent tarkastaa myös säännöllisesti vuokrauskalustoa tarkastuskäynneillä.

INFORMAATIO

Ramirentin konserniviestinnän tavoite on tukea yhtiön osakkeen oikeaa arvonmuodostusta välittämällä riittävää tietoa Ramirentin liiketoiminnasta, taloudellisesta tilanteesta, markkinoiden kehityksestä sekä ennen kaikkea yhtiön tavoitteista ja strategiasta, jolla näihin tavoitteisiin pyritään. Ramirentillä on englannin- ja suomenkieliset internet-sivut. Runsaan informaation lisäksi sivuilla esitellään yhtiön hallinnointijärjestelmä sekä muuta pörssiyhtiön tiedonantovelvollisuuden perusteella julkistettua tietoa. Ramirentin tiedottamisperiaatteet ("Disclosure Policy") ovat saatavilla kokonaisuudessaan osoitteessa www.ramirent.com>sijoittajat>hallinnointi.

HALLITUS

Hallituksen jäsenten Ramirentin osakkeiden päivitetty omistus löytyy yhtiön kotisivuilta www.ramirent.com/sijoittajat -> Sisäpiiri. Hallituksen jäsenten luottamustehtävät ovat 31.12.2008 tilanteen mukaan. Viimeisimmät tiedot ja yksityiskohtaisemmat CV:t löytyvät kotisivuilta www.ramirent.com/yritys -> Hallitus.

PETER HOFVENSTAM S. 1965
M.Sc. (Econ). Ruotsin kansalainen. Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2005 alkaen. Hallituksen jäsen vuodesta 2004 alkaen. Ramirentin työvaliokunnan puheenjohtaja. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi hallituksen jäseneksi ja Nordstjernan AB:n varatoimitusjohtajana merkittävistä osakkeenomistajista riippuvaiseksi hallituksen jäseneksi. Ramirentin osakkeita 31.12.2008 - Peter Hofvenstam on Nordstjernan AB:n varatoimitusjohtaja. Aikaisempi työkokemus: osakas, E. Öhman J:or Fondkommission AB; talousjohtaja AB Aritmos, analyyti, Proventus AB. Exel Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, Salcomp Oyj:n, GP Plastindustri AB:n, Sirius Machinery AB:n ja Stella Plastic Holdingin hallituksen jäsen.

TORNGNY ERIKSSON S. 1947
Master of Business Administration, Lund. Ruotsin kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2005 alkaen. Riippumaton hallituksen jäsen. Ramirentin osakkeita 31.12.2008 - Torgny Eriksson on yksityissijoittaja. Aikaisempi työkokemus: linjajohdon tehtävät Unileverissä, MoDossa ja Play-Texissä. Yksi perustajista ja toimitusjohtaja johdon-konsulttiyrityksessä Carta, joka on nykyään Booz & Company. Rieber & Sonin, Hermes Focus Asset Management European ja Bisnode AB:n sekä useiden yksityisomisteisten ruotsalaisten yritysten hallituksen jäsen.

ERKKI NORVIO S. 1945
Kauppaneuvos, DI ja ekonomi. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 1986 alkaen. Oltuaan Ramirent Oyj:n toimitusjohtaja 1986-2005 hänet on arvioitu yhtiöstä riippuvaksi hallituksen jäseneksi, mutta merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomaksi hallituksen jäseneksi. Ramirentin osakkeita 31.12.2008 20.000 Aikaisempi työkokemus: Erkki Norvio oli Ramirent Oyj:n toimitusjohtaja 1986-2005. European Rental Associationin (ERA), Nanten Oy:n, Intera Equity Partners Oy:n, NSSG Holding Oy:n hallituksen jäsen sekä Domendo Holding Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

SUSANNA RENLUND S. 1958
Maatalous- ja metsätieteiden maisteri. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2006 alkaen. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi hallituksen jäseneksi ja Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen varapuheenjohtajana merkittävistä osakkeenomistajista riippuvaksi hallituksen jäseneksi. Ramirentin osakkeita 31.12.2008 10.000 Susanna Renlund on Oy Julius Tallberg Ab:n varapuheenjohtaja. Aikaisempi työkokemus: yleisjohdon tehtävät useissa kiinteistöyhtiöissä, Oy Julius Tallberg Ab:n hallintojohtaja sekä Helsingin Bioimmunoterapian Laitos Oy:n talousjohdossa. Julius Tallberg-Kiinteistöt Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen varapuheenjohtaja sekä useiden suomalaisten yritysten hallituksen jäsen.

ULF LUNDAHL S. 1952
Master of Law and Business Administration, Lund. Ruotsin kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2004 alkaen. Ramirentin työvaliokunnan jäsen. Riippumaton hallituksen jäsen. Ramirentin osakkeita 31.12.2008 - Ulf Lundaahl on L E Lundbergs-företagen AB:n varapääjohtaja. Aikaisempi työkokemus: Danske Securititiesin toimitusjohtaja, Danske Bank Ruotsin toimitusjohtaja, Östgöta Enskilda Bankin toimitusjohtaja, Nokia Data Ruotsin toimitusjohtaja, Götabankenin varapääjohtaja sekä SIARin konsultti. Holmen AB:n, Indutrade AB:n, Cardo AB:n, Husqvarna AB:n sekä useiden muiden Ruotsissa toimivien yhtiöiden hallituksen jäsen.

KAJ-GUSTAF BERGH S. 1955
Dipl.ekonomi, oik.kand. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2004 alkaen. Ramirentin työvaliokunnan jäsen. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi hallituksen jäseneksi ja Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen jäsenenä merkittävistä osakkeenomistajista riippuvaiseksi hallituksen jäseneksi. Ramirentin osakkeita 31.12.2008 33.000 Kaj-Gustaf Bergh on Föreningen Konstsamfundet r.f.:n toimitusjohtaja. Aikaisempi työkokemus: eri työtehtävät Pankkiiriliike Ane Gyllenbergiss Oyj ja Skandinaviska Enskilda Banken. Aktia Säästöpankki Oyj:n, Fiskars Oyj:n, Oy Julius Tallberg Ab:n, Stockmann Oyj:n, KSF Media Ab:n ja useiden muiden pohjoismaisten yhtiöiden hallituksen jäsen.

KONSERNIJOHTORYHMÄ

MAGNUS ROSÉN S. 1962
Toimitusjohtaja ja konsernijohtoryhmän puheenjohtaja
Ruotsin kansalainen, (M.Sc. (Econ.), MBA
Konsernin palveluksessa 15.1.2009 alkaen.
Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 0
Aikaisempi työkokemus: MD Business Area, Sweden Skandinavia BE Group 2008; SVP, Cramo Oyj 2006–2008; MD, Cramo AB, 1998–2006; MD, BT Hyrssystem AB ja Service Market Manager, BT Svenska AB, 1993–1998.

FRANCISKA JANZON S. 1972
Viestintäjohtaja.
Suomen kansalainen. KTM.
Konsernin palveluksessa vuodesta 2007.
Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 4.500
Aikaisempi työkokemus: brändi- ja viestintäpäällikkö, Konecranes Oyj 2006–2007, sijoittajasuhdepäällikkö, Konecranes Oyj 1999–2006, ja sijoitusneuvoja, Evli Rahastoyhtiö Oy 1998–1999.
Luottamustehtävät: ERA Sustainability Committeeen jäsen vuodesta 2008.

KARI AULASMAA S. 1968
Johtaja, SVP, Suomi ja Europe East
Suomen kansalainen, rakennusinsinööri.
Konsernin palveluksessa vuodesta 1996.
Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 8.084
Aikaisempi työkokemus: Ramirent Suomi Oy:n toimitusjohtaja 2006–, Ramirent Suomen maajohtaja 2005–2006, aluejohtaja 2002–2005 ja aluepäällikkö 1996–2002. Kartanorakentajat Oy projekti-insinööri 1994–1995, Tro-Pek Oy työpäällikkö 1992–1994.
Luottamustehtävät: Rakennuskonejaoston puheenjohtaja 2007–; hallituksen jäsen, Teknisen Kaupan Liitto.

PAULA KOPPATZ S. 1961
Lakiasiaintohtaja.
Suomen kansalainen. OTK, VT, asianajotutkinto.
Konsernin palveluksessa vuodesta 2004.
Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 3.684
Aikaisempi työkokemus: lakiasiaintohtaja, Metso Automation Oy, 2000–2004, lakiasiaintohtaja, Valmet Automation Oy, 1994–2000, sekä lakimies, Asianajotoimisto von Konow, 1990–1994.

EIVIND BØE S. 1966
Bautas AS:n toimitusjohtaja.
Norjan kansalainen. M.Sc. (Business Administration), Royal Norwegian Naval Academyn tutkinto.
Konsernin palveluksessa vuodesta 2005.
Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 8.624
Aikaisempi työkokemus: johtaja, Siemens Security Systems 2004–2005, toimitusjohtaja, Altima Norja, 2003–2004, aluejohtaja, Bravida 2002–2003, konsultti, EDB Business Partner 1997–2002 sekä upseeri, Norjan puolustusvoimat 1987–1997.
Tämänhetkiset luottamustehtävät: BNL (The Federation of Norwegian Construction Industries), edustajiston jäsen, Norwegian Rental Association, hallituksen jäsen, Liquiline AS, hallituksen jäsen ja Ärvika Invest AS hallituksen puheenjohtaja.

TOMASZ WALAWENDER S. 1963
Johtaja, SVP, Keski-Eurooppa.
Puolan kansalainen. M.Sc. (Engineer Mechanic), MBA.
Konsernin palveluksessa vuodesta 2001.
Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 8.072
Aikaisempi työkokemus: Ramirent Puolan maajohtaja 2001–2007, kaupallinen johtaja Svedala Polska Ltd. 1994–2000, tuontijohtaja BRADO S.A. 1991–1994.

HELI IISAKKA S. 1968
Talusojohtaja
Suomen kansalainen. KTM.
Konsernin palveluksessa vuodesta 2006.
Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 4.100
Aikaisempi työkokemus: Business Controller, Finnair Oyj Ground Handling/Northport Oy 2001–2006, Controller, Sonera Oyj Network Division 1998–2001, Project Finance Manager, Business Controller, Telecom Finland International 1994–1998.

MIKAEL ÖBERG S. 1961
Johtaja, SVP, Ruotsi ja Skandinavia
Ruotsin kansalainen. B.Sc. (Econ.).
Konsernin palveluksessa vuodesta 2002.
Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 8.848
Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja Ramirent AB 2002–2008, aluepäällikkö NCC Service 1999–2001, toimitusjohtaja Jonsered Goods Protection 1994–1998.

Johtoryhmän jäseniä 15.1.2009 asti.

KARI KALLIO S. 1950

Toimitusjohtaja ja konsernijohtoryhmän puheenjohtaja. Suomen ja Ruotsin kansalainen, DI. Konsernin palveluksessa vuodesta 2006. Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 26.016
Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja, YIT Sverige AB 2004–2005, toimitusjohtaja, YIT Building Systems AB 2003–2004, aluejohtaja, YIT Skandinavia 2001–2003, toimitusjohtaja, Calor AB 1998–2003, sekä varatoimitusjohtaja, ABB Fläkt Industri AB 1991–1998. Johtoryhmän jäsen 15.1.2009 saakka, kun seuraajansa Magnus Rosén astui toimeen.

ERIK HØI S. 1956

Ramirent A/S:n toimitusjohtaja. Tanskan kansalainen. Koneinsinööri. Konsernin palveluksessa vuodesta 1986. Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 8.528
Aikaisempi työkokemus: tuotantopäällikkö Kosan SES A/S 1982 – 1986, rakennusinsinööri, Hillerød Elevatorfabrik A/S 1979–1982. Johtoryhmän jäsen 15.1.2009 saakka.

VAMBOLA JUURMANN S. 1955

Ramirent Europe Oy:n aluejohtaja (Itä-Eurooppa) ja Ramirent AS:n toimitusjohtaja Viron kansalainen. M.Sc. (Eng.). Konsernin palveluksessa vuodesta 2001. Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 7.540
Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja, OÜ Est-Stein-B 1989–2001, varapuheenjohtaja, Harju Agricultural Industrial Association 1986–1989, rakennuspäällikkö, Tallinn Poultry Plant 1978–1986. Johtoryhmän jäsen 15.1.2009 saakka.

TIMO KORHONEN S. 1946

Ramirent Europe Oy:n toimitusjohtaja. Suomen kansalainen. Konsernin palveluksessa vuodesta 1995. Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 10.704
Aikaisempi työkokemus: Vientijohtaja, Pekkaniska Oy 1990-1994. Johtoryhmän jäsen 15.1.2009 saakka.

JARMO KOSONEN S. 1951

Director, Fleet Management Suomen kansalainen. DI. Konsernin palveluksessa vuodesta 2007. Ramirentin osakkeita 31.12.2008: 3.900
Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja, Pirelli Cables and Systems Oy 2001–2005, kehitysjohtaja, IVK-Tuote Oy 1999–2000, toimitusjohtaja Conet International Ltd Oy 1995–1999 sekä johtotehtävissä Valmet-konsernissa 1979–1995. Johtoryhmän jäsen 15.1.2009 saakka.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ

Ramirent Oyj:n kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2008 oli 25.000.000 euroa jakautuen 108.697.328 osakkeeseen. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja jokaisella osakkeella on yksi yhtäläinen ääni yhtiökokouksessa. Ramirentin osakkeet on rekisteröity arvo-osuusjärjestelmään.

Noteeraus ja pörssikoodi

Ramirentin osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä 30.4.1998 lähtien. Kaupankäynti NASDAQ OMX Helsingissä tapahtuu euroissa. Ramirentin osake noteerataan NASDAQ OMX:n pohjoismaisella listalla keskisuuren yhtiöiden joukossa.

Osaketunnuksia:

Kaupankäyntitunnus	RMR1V
Reuters	RMR1V.HE
Bloomberg	RMR1V.FH
ISIN-koodi	FI0009007066
Sektorit	teollisuustuotteet ja -palvelut
Segmentti	Midcap

OSAKEPÄÄOMAN JA OSAKEMÄÄRÄN MUUTOKSET

		Osakemäärän muutos, kpl	Osakkeiden määrä	Osakepääoman muutos, EUR	Osakepääoma EUR
2008	Ylikurssirahaston alentaminen ja siirto osakepääomaan elokuussa.	-	108 697 328	13 314 918,13	25 000 000,00
2008	8.5.2008 osakkeiden mitätöinti	-1 108	108 697 328	0,00	11 685 081,87
2007	Uusia osakkeita merkitty vuoden 2002B -optio-oikeuksilla maksuttoman osakeannin jälkeen	498 136	108 698 436	53 549,62	11 685 081,87
2007	24.4.2007 maksuton osakeanti	81 150 225	108 200 300		11 631 532,25
2007	Uusia osakkeita merkitty vuoden 2002B -optio-oikeuksilla ennen maksutonta osakeantia	16 330	27 050 075	7 021,90	11 631 532,25
2006	21.8.2006 suunnattu osakeanti Konevuokraamo P. Salminen Oy:n myyjille	30 000	27 033 745	12 900,00	11 624 510,35
2006	Uusia osakkeita merkitty vuoden 2002A ja 2002B -optio-oikeuksilla	395 936	27 003 745	170 252,48	11 611 610,35
2005	Uusia osakkeita merkitty 2002A -optio-oikeuksilla splitin jälkeen	407 103	26 607 809	175 054,29	11 441 357,87
2005	19.4.2005 split 1:2 ja rahastoanti	13 100 353	26 200 706	131 003,53	11 266 303,58
2005	Uusia osakkeita merkitty vuoden 2002A -optio-oikeuksilla ennen splitiä	1 300	13 100 353	1 105,00	11 135 300,05
2004	22.12.2004 suunnattu osakeanti SIA Kalnozals un Partnersille	152 250	13 099 053	129 412,50	11 134 195,05
2004	Uusia osakkeita merkitty vuoden 2000 -optio-oikeuksilla	163 900	12 946 803	23 389,90	11 004 782,55
2004	21.5.2004 rahastoanti		12 782 903	115 925,10	10 981 392,65
2004	28.1.2004 suunnattu osakeanti Altima AB:n (julk.) osakkeenomistajille	6 099 742	12 782 903	5 245 439,90	10 865 467,55
2003	Uusia osakkeita merkitty vuoden 1998 ja 2000 -optio-oikeuksilla	280 900	6 683 161	236 215,46	5 620 027,65
2002	Uusia osakkeita merkitty vuoden 1998 -optio-oikeuksilla	71 500	6 402 261	60 060,00	5 383 812,19
2002	1.10.2002 suunnattu osakeanti Veidekke AS:lle	2 142 857	6 330 761	1 801 977,74	5 323 752,19
2002	16.1.2002 osakepääoman euromuutos		4 187 904		3 521 774,45

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Hallituksella on 2.4.2009 saakka voimassa valtuutus päättää enintään 5.434.921 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Hallitus ei ole käyttänyt tätä valtuutusta. Ramirentillä ei ole hallussaan omia osakkeitaan.

Hallituksella on 2.4.2009 saakka voimassa valtuutus päättää enintään 5.434.921 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5.434.921 yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta maksua vastaan. Hallitus ei ole käyttänyt tätä valtuutusta.

Hallitus ehdottaa, että vuoden 2009 varsinainen yhtiökokous päättäisi valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 5.434.866 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5.434.866 yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta maksua vastaan.

MARKKINA-ARVO JA OSAKEVAIHTO

Ramirentin markkina-arvo oli vuoden lopussa 353 (1.221) milj. euroa. Ramirentin osakkeen kurssi oli 3,25 (11,23) euroa 31.12.2008. Vuoden korkein kurssi oli 12,68 (22,16) euroa ja alhaisin 2,37 (10,51) euroa. Keskipurssi oli 7,23 (16,22) euroa. Ramirentin osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingissä oli 132.730.217 (96.159.809) kappaletta, eli osakekannasta 122 % (88.5 %) vaihtoi omistajaa. Osakkeiden vaihto oli 966 (1.783) milj. euroa.

OSINKOPOLITIIKKA JA -EHDOTUS

Ramirentin hallitus on vahvistanut Ramirentin osinkopolitiikaksi jakaa omistajille vähintään 40 prosenttia yhtiön osakekohtaisesta tuloksesta. Hallitus ehdottaa 2.4.2009 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2008 jaetaan osinkoa 0,15 (0,50) osaketta kohti. Ehdotettu osinko vastaa 48 % osakekohtaisesta tuloksesta.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonjaon täsmäytyspäivänä 7.4.2009 on merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakasluetteloon. Osinko maksetaan 23.4.2009.

OSAKKEENOMISTAJAT

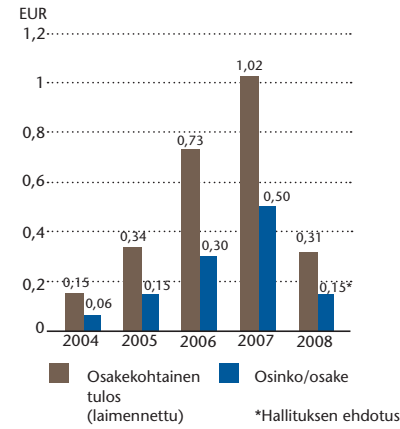
Ramirent Oyj:n osakerekisterin mukaan yhtiöllä oli vuoden 2008 lopussa 9.175 (5.375) rekisteröityä osakkeenomistajaa. Vuoden aikana osakkeenomistajien määrä kasvoi 71 %. Ramirentin osakkeenomistajista oli vuoden 2008 lopussa 50 % (63 %) ulkomaalaisia.

Kymmenen suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2008

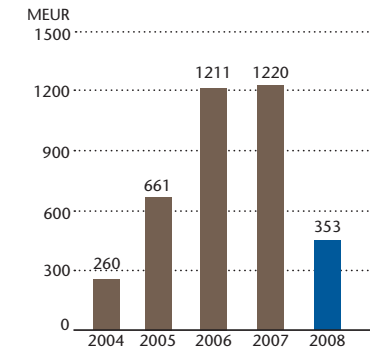
	Osakemäärä	Osuus osakkeista ja äänistä %
1 Nordstjernan Ab	31 186 331	28,69 %
2 Oy Julius Tallberg Ab	11 962 229	11,01 %
3 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	7 951 299	7,32 %
4 Odin Sijoitusrahasto	5 088 414	4,68 %
Odin Norden	2 054 260	
Odin Finland	1 548 759	
Odin Europa SMB	1 401 231	
Odin Europa	22 424	
Odin Norden II	61 740	
5 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 123 316	2,87 %
6 FIM Sijoitusrahasto	1 409 592	1,30 %
FIM Forte Sijoitusrahasto	575 573	
FIM Fenno Sijoitusrahasto	787 795	
FIM Nordic Sijoitusrahasto	44 224	
7 Nordea Sijoitusrahasto	1 402 761	1,29 %
Nordea Pro Finland Sijoitusrahasto	523 665	
Nordea Nordic Sijoitusrahasto	1 186	
Nordea Fennia Sijoitusrahasto	584 578	
Nordea Fennia Plus Sijoitusrahasto	149 821	
Nordea Finland Index Sijoitusrahasto	103 559	
Nordea Finland 130/30 Sijoitusrahasto	39 952	
8 Fondita Sijoitusrahasto	1 090 000	1,00 %
Fondita Nordic Small Cap Investment Sijoitusrahasto	900 000	
Fondita Equity Spice Investment Sijoitusrahasto	190 000	
9 Sijoitusrahasto Evli	1 062 877	0,98 %
Mutual Sijoitusrahasto Evli Select	418 598	
Evli Nordic Dividend	406 419	
Evli Wealth Manager	200 000	
Evli Finland Mix	37 860	
10 Valtion Eläkerahasto	1 004 000	0,92 %
10 suurimman rekisteröidyn osakkeenomistajan omistus yhteensä	65 280 819	60,06 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	17 148 116	15,78 %
Muut osakkeenomistajat	26 268 393	24,17 %
Yhteensä	108 697 328	100,00 %

Ajan tasalla oleva, kuukauden lopussa päivitettävä omistajieto ja omistajajakauma ovat nähtävissä Ramirentin kotisivuilla.

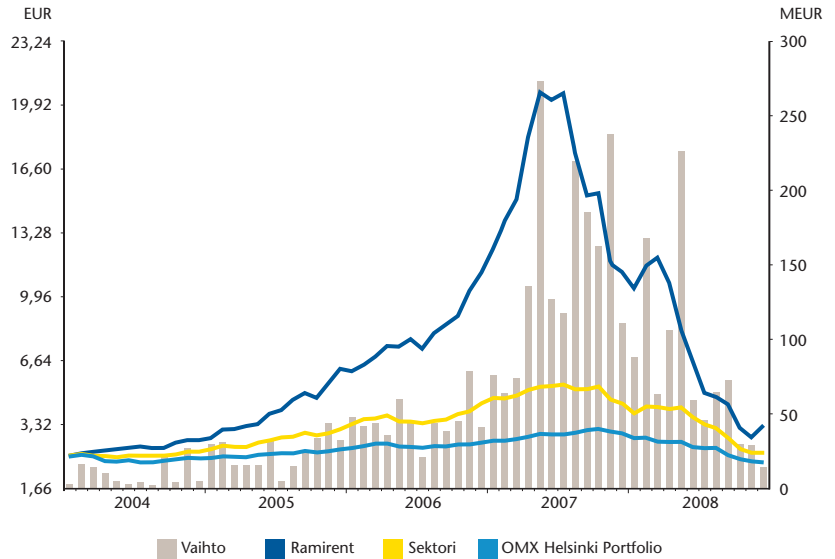
Osakekohtainen tulos

Markkina-arvo

Osakkeen kurssikehitys ja vaihto kuukausittain 2004 – 2008 NASDAQ OMX Helsingissä

Liputusilmoitukset vuonna 2008

Pvm	Osakkeenomistaja	Osakeomistus*	Osuus osakkeista ja äänistä %
30.5.2008	Nordstjernan AB	27.889.089	25,7 %

Ramirentin hallituksen ja konsernin johtoryhmän osakeomistukset 31.12.2008

	Osakeomistus	% osakkeista ja äänistä
Hallitus*	12.029.229	11,07%
Toimitusjohtaja Kari Kallio	26.016	0,02%
Konsernin johtoryhmä*	76.584	0,07%
Yhteensä	12.131.829	11,16%

* sisältäen myös vaikutusvaltauyhtiöiden omistamat osakkeet

Hallituksen ja konsernin johtoryhmän osakeomistus on esitelty sivulla 33-35. Päivitetty yhteenveto Ramirentin julkisista sisäpiiriläisistä ja heidän omistamistaan Ramirentin osakkeista on nähtävissä yhtiön kotisivuilla.

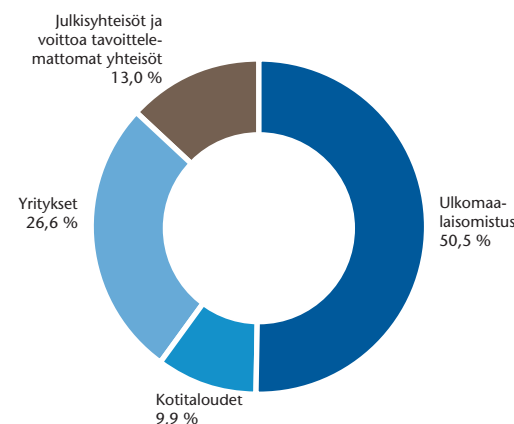
Pitkän tähtäimen osakepohjainen kannustinohjelma

Ramirentillä on osakepohjainen kannustinohjelma yhtiön avainjohtajille vuosille 2007–2009. Lisää tietoja ohjelmasta on saatavilla osiosta hallinnointi / konsernin johtoryhmän korvaukset.

Omistuksen jakautuminen osakemäärän mukaan 31.12.2008

Osake-määrä	Omistajien määrä	Osuus omistajista, %	Osake- ja äänimäärä	Osuus osakkeista ja äänimäärästä, %
1 - 100	1.674	18,2	116.829	0,1
101 - 500	3.482	38,0	1.042.761	1,0
501 - 1000	1.626	17,7	1.324.075	1,2
1001 - 5000	1.796	19,6	4.161.163	3,8
5001 - 10000	263	2,9	1.998.505	1,8
10001 - 50000	241	2,6	5.334.494	4,9
50001 - 100000	26	0,3	1.777.339	1,6
100001 - 500000	44	0,5	9.265.896	8,5
500001 -	23	0,3	83.676.266	77,0
Yhteensä	9.175	100,0	108.697.328	100,0
joista hallintarekisteröityjä			17.148.116	15,8

OMISTAJIEN JAKAUTUMINEN OMISTAJATYYPEITTÄIN 31.12.2008

Omistajat sektoreittain	Osakemäärä	Osuus osakkeista ja äänistä %
Ulkomaalaisomistus	54.877.866	50,5
Kotitaloudet	10.730.147	9,9
Yritykset	28.916.868	26,6
Julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	14.172.447	13,0
Yhteensä	108.697.328	100,0

Tietolähde: Euroclear Finland Oy

Päivitetty tieto Ramirentin osakekurssista, omistusrakenteesta sekä julkiseen sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden osakeomistukset ovat nähtävissä yhtiön kotisivuilla www.ramirent.com/sijoittajat.

SIOITTAJASUHDEPERIAATTEET

Ramirentin sijoittajasuhde-toiminnon tärkein tavoite on tukea Ramirentin osakkeen oikeaa arvonmuodostusta välittämällä tietoa Ramirentin toiminnasta, toimintaympäristöstä, strategiasta, tavoitteista sekä taloudellisesta tilanteesta, jotta pääomamarkkinoilla toimijat voivat muodostaa perustellun kuvan Ramirentistä sijoituskohteena. Ramirentin periaatteena on avoin, riittävä ja ajantasainen tiedottaminen. Tehtävämme on antaa oikeaa ja yhdenmukaista tietoa säännöllisesti ja tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille. Sijoittajaviestinnän toteutuksesta ja päivittäisestä yhteydenpidosta vastaa Ramirentin sijoittajasuhde-toiminto yhdessä konserniviesticenttien kanssa. Taloudellisten raporttien ja internetissä olevien sijoittajasivujen lisäksi Ramirentin sijoittajaviestintään kuuluvat sijoittajatapaamiset ja seminaarit, joihin yhtiön ylin johto osallistuu aktiivisesti.

Lisätietoja osakkeenomistajille sivulla 42.

VUONNA 2008 JULKISTETUT PÖRSSITIEDOTTEET

Luettelo Ramirent Oyj:n vuonna 2008 julkistamista pörssitiedotteista ja -ilmoituksista. Tiedotteet ovat luettavissa yhtiön kotisivuilta www.ramirent.com.

Tammikuu

8.1.2008 Ramirent aloittaa toiminnan Slovakiassa
30.1.2008 Ramirentin vuosikooste 2007 julkaistu

Helmikuu

6.2.2008 Ramirent julkistaa tilinpäätöstiedotteensa vuodelta 2007 tiistaina 12.2.2008 klo 8.00
12.2.2008 Ramirent-konsernin tilinpäätöstiedote 2007
12.2.2008 Ramirent Oyj korottaa yritystodistusohjelmansa 150 miljoonaan euroon
18.2.2008 Kutsu varsinaiseen yhtiökokoukseen
29.2.2008 Ramirentin vuosikertomus 2007 julkaistu

Huhtikuu

9.4.2008 Ramirent Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätökset
10.4.2008 Kutsu Ramirentin pääomamarkkinapäivään 27.5.2008

Toukokuu

6.5.2008 Ramirent julkistaa osavuositarkastuksen 1-3/2008 perjantaina 9.5.2008 klo 8.00
9.5.2008 Ramirentin toimitusjohtaja Kari Kallio siirtyy eläkkeelle vuonna 2009
9.5.2008 Ramirent-konsernin osavuositarkastus tammi-maaliskuu 2008
9.5.2008 Ramirent mitätöi 1.108 osakettaan
19.5.2008 Ramirentin hallussa olleiden osakkeiden mitätöinti rekisteröity
27.5.2008 Ramirentin pääomamarkkinapäivä 27.5.2008 Gdanskissa Puolassa
30.5.2008 Nordstjernan AB:n omistus Ramirent Oyj:ssä noussut 25,7 prosenttiin

Heinäkuu

31.7.2008 Ramirent alentaa koko vuoden ennustettaan

Elokuu

5.8.2008 Muutos Ramirentin hallituksen kokoonpanossa
12.8.2008 Ramirent julkistaa toisen neljänneksen tuloksen perjantaina 15.8.2008 klo 8.00
15.8.2008 Ramirent-konsernin osavuositarkastus tammi-kesäkuu 2008

Syyskuu

4.9.2008 Magnus Rosén nimitetty Ramirent-konsernin uudeksi toimitusjohtajaksi

Lokakuu

31.10.2008 Ramirent julkistaa kolmannen neljänneksen tuloksen perjantaina 7.11.2008 klo 8.00

Marraskuu

7.11.2008 Ramirent-konsernin osavuositarkastus tammi-syyskuu 2008

Joulukuu

12.12.2008 Ramirentin tulosjulkistukset ja varsinainen yhtiökokous 2009
18.12.2008 Ramirent arvioi vuonna 2009 vuokrausmarkkinoiden olevan selvästi alle vuoden 2008 tason ja tehostaa toimenpiteitä kassavirran ja kannattavuuden turvaamiseksi

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

YHTIÖKOKOUS

Ramirent Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään torstaina huhtikuun 2 päivänä 2009 kello 16:30 Marina Congress Centerissä, osoitteessa Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen ja äänestyslippujen jakaminen aloitetaan kello 15:30.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on maanantaina 23.3.2009 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, jonka osakkeet on rekisteröity ruotsalaisen Euroclear Sweden AB:n pitämään omistajaluetteloon, tulee ottaa yhteyttä Euroclear Sweden AB:hen ja pyytää omistuksensa tilapäistä rekisteröintiä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon, jotta hänellä olisi oikeus osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen. Pyyntö Euroclear Sweden AB:lle tulee tehdä erityistä lomaketta käyttäen viimeistään 19.3.2009 klo 12:00 Ruotsin aikaa. Lomakkeita on saatavilla Ramirent Oyj:stä pyynnöstä (ota ystävällisesti yhteyttä Paula Koppatziin joko sähköpostitse paula.koppatz@ramirent.com tai puhelimitse +358 (0)20 750 2834) tai Internetistä Ramirent Oyj:n kotisivuilta, www.ramirent.com/agm. Euroclear Sweden AB:lle tehtävän pyynnön lisäksi osakkeenomistajan on ilmoitauduttava yhtiökokoukseen alla esitetyllä tavalla.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiölle viimeistään 26.3.2009 klo 16:00. Ilmoittautuminen voi tapahtua:

- a. Internet-sivujen kautta osoitteessa www.ramirent.com/agm;
- b. Puhelimitse numeroon +358 (0)20 750 2866 maanantaista perjantaihin klo 8-16;
- c. telefaksilla numeroon +358 (0)20 750 2850;
- d. kirjeitse osoitteeseen Ramirent Oyj, PL 116, 01511 Vantaa. Kirjeitse ilmoitauduttaessa kirjeen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä; tai
- e. sähköpostitse osoitteeseen agm@ramirent.com.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, syntymäaika, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan nimi. Osakkeenomistajien Ramirent Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyyn yhteydessä.

Yhtiökokouksessa läsnä olevalla osakkeenomistajalla on yhtiökokouksessa osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:n mukainen kyselyoikeus kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Asiamiehen käyttäminen ja valtakirjat

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen asiamiehen välityksellä.

Osakkeenomistajan asiamiehen on esitettävä päivätty valtakirja, tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa.

Valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Ramirent Oyj, PL 116, 01511 Vantaa viimeistään 26.3.2009 klo 16:00.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja

Osakkeenomistajan, jonka osakkeet on hallintarekisteröity ja joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, tulee olla yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 23.3.2009 merkittynä yhtiön osakasluetteloon.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen.

OSINGONMAKSU

Ramirent Oyj:n hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2008 osinkoa jaetaan 0,15 euroa osaketta kohti. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonjaon täsmäytyspäivänä 7.4.2009 merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingon maksupäiväksi hallitus esittää 23.4.2009.

OSAVUOSIKATSUKSET VUONNA 2009

Vuoden 2009 osavuosikatsaukset julkaistaan alla mainittuina päivinä klo 9.00:

- tammikuu-maaliskuu: keskiviikkona 13.5.2009
- tammikuu-kesäkuu: keskiviikkona 12.8.2009
- tammikuu-syyskuu: keskiviikkona 11.11.2009

TIEDOTUSTILAISUUS ANALYYTIKOILLE JA LEHDISTÖLLE

Tiedotustilaisuus analyytikoille ja lehdistölle järjestetään jokaisen osavuosikatsauksen julkistamispäivänä klo 11.00 Helsingin seudulla. Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana web cast -lähetyksenä yhtiön internetsivujen www.ramirent.com kautta

TALOUDELLISEN INFORMAATION JAKELU

Ramirentin vuosikertomus, osavuosikatsaukset ja pörsstiedotteet julkaistaan suomeksi ja englanniksi yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.ramirent.com.

HILJAINEN JAKSO

Ramirent noudattaa kolmen viikon hiljaista jaksoa (ns. silent period) ennen vuosituloksen tai osavuositulosten julkistamista, jolloin yhtiön edustajat eivät kommentoi tulosta tai tapaa pääoma-markkinoiden edustajia.

VERTAILURYHMÄ

Ramirent on määrittänyt itselleen kansainvälisen vertailuryhmän, johon konsernin taloudellisia tietoja ja liiketoimintaa voi verrata. Vertailuryhmä koostuu yrityksistä, joilla on osittain erilainen tuotevalikoima ja toimivat osittain eri markkinoilla. Vertailuryhmä ei siten yksinään anna kattavaa kuvaa Ramirentin kilpailijoista. Seuraavat yritykset kuuluvat vertailuryhmään: Cramo (Suomi), Loxam (Ranska), Speedy Hire (Iso-Britannia), GAM (Espanja), United Rentals (USA), Ashtead group (USA/ Iso-Britannia), RSC Equipment Rental (USA), Hertz Equipment Rental Corp (USA), Aggreco (USA/ Iso-Britannia), Aktio Corp (Japani) ja Nikken Corp (Japani).

ANALYYTIKOT

Ramirentin saamien tietojen mukaan alla mainitut analyytikot seuraavat omasta aloitteestaan yhtiötä ja tekevät sijoitusanalyyssejä. Ramirent ei vastaa analyytikoiden mielipiteistä.

Carnegie Investment Bank, Finland	Tuomas Ratilainen	Puh. (09) 6187 1235
Danske Markets	Sampsa Karhunen	Puh. 010 236 4760
E. Öhrman J:or Securities Finland Ltd	Lauri Pietarinen	Puh. (09) 8866 6026
eQ Bank	Tomi Tiilola	Puh. (09) 6817 81
Evli Bank Plc	Mika Karppinen	Puh. (09) 4766 9643
FIM Bank Ltd.	Jaakko Tyrväinen	Puh. (09) 6134 6376
Handelsbanken Capital Markets	Jan Brännback	Puh. 010 444 2406
ICECAPITAL Securities Ltd	Artem Belitski	Puh. (09) 6220 5091
Nordea Markets Division	Hanna-Maria Heikkinen	Puh. (09) 165 59926
Pohjola Bank Plc	Matias Rautionmaa	Puh. 010 252 4408
SEB Enskilda	Antti Karessuo	Puh. (09) 6162 8716
Sofia Bank	Petri Aho	Puh. 010 241 5175

YHTIÖN KOTISIVU

Ajan tasalla oleva informaatio ja lisätietoja Ramirentistä sijoituskohteena löytyy yhtiön kotisivuilta www.ramirent.com.

Yhteystiedot sijoittajille

Franciska Janzon,
johtaja, konserniviestintä ja sijoittajasuhteet
Puh. 020 750 2859, faksi 020 750 2850
Sähköposti: franciska.janzon@ramirent.com

Taloudellisten julkaisujen tilaus

Ramirent Oyj
Konserniviestintä ja sijoittajasuhteet
PL 116, 01511 Vantaa
Puh. 020 750 200
Faksi 020 750 2850
Sähköposti:
communications@ramirent.com

*Lisätietoja osakkeista
ja osakkeenomistajista sivulla 36.*

Ramirent betonimylly

YHTEYSTIEDOT

Ramirent kaivinkone

● KONSERNIN PÄÄKONTTORI

Ramirent Oyj

Äyritie 12 a, PL 116, 01511 Vantaa
Puh. +358 20 750 200, faksi +358 20 750 2810

Sähköposti: communications@ramirent.com
www.ramirent.com

● PAIKALLISET PÄÄKONTTORIT

Latvia

SIA Ramirent
"Jaunbrīdagi-1", Mārupes pag.
LV-2167, Rīgas raj. Latvia
Puh. +371 713 8888,
faksi +371 736 6554
Sähköposti: rami@rami.lv
www.rami.lv

Liettua

UAB Ramirent
Titnago g. 19, Vilnius
LT-02300, Lithuania
Puh. +370 5 2395303,
faksi +370 5 2106385
Sähköposti: info@ramirent.lt
www.ramirent.lt

Norja

Bautas AS
Strandveien 13, Postboks 427
NO-1327 Lysaker, Norway
Puh. +47 67 51 72 00,
faksi +47 67 51 72 01
Sähköposti: info@bautas.no
www.bautas.no

Puola

Ramirent S.A.
ul. Gdańska 16 b
PL-70 661 Szczecin, Poland
Puh. +48 91 46 25 130,
faksi +48 91 46 25 131
Sähköposti: biurozarzadu@ramirent.pl
www.ramirent.pl

Ruotsi

Ramirent AB
Tagenevägen 25, P.O. Box 121
SE-425 02 Hisings Kärra, Sweden
Puh. +46 31 57 84 00, faksi +46
31 57 67 50
Sähköposti: info@ramirent.se
www.ramirent.se

Slovakia

OTS Bratislava, spol. s r.o.
Opletalova 65
841 07 Bratislava, Slovakia
Puh. +421 2 6920 3811,
faksi +421 2 6477 6371
Sähköposti: ots@ots.sk
www.ots.sk

Suomi

Ramirent Finland Oy
Tapulikaupungintie 37, PL 31,
00751 Helsinki
Puh. +358 20 750 200,
faksi +358 20 750 2882
Sähköposti: ramirent@ramirent.fi
www.ramirent.fi

Tanska

Ramirent A/S
Hundigevej 85
DK-2670 Greve, Denmark
Puh. +45 43 95 88 88, faksi +45
43 95 88 44
Sähköposti: info@ramirent.dk
www.ramirent.dk

Tsekin tasavalta

Ramirent s.r.o.
V Jirchářích 4
Nové Město
110 00 Praha 1, Nové Město,
Czech Republic
Puh. +420 244 062 327-8,
faksi +420 244 062 325
Sähköposti: info@ramirent.cz
www.ramirent.cz

Ukraina

Ramirent Ukraine LLC
Berezhanska str, 9
Kyiv, 04074, Ukraine
Puh. +380 44 495 8315,
faksi +380 44 495 8316
Sähköposti: office@ramirent.com.ua
www.ramirent.com.ua

Unkari

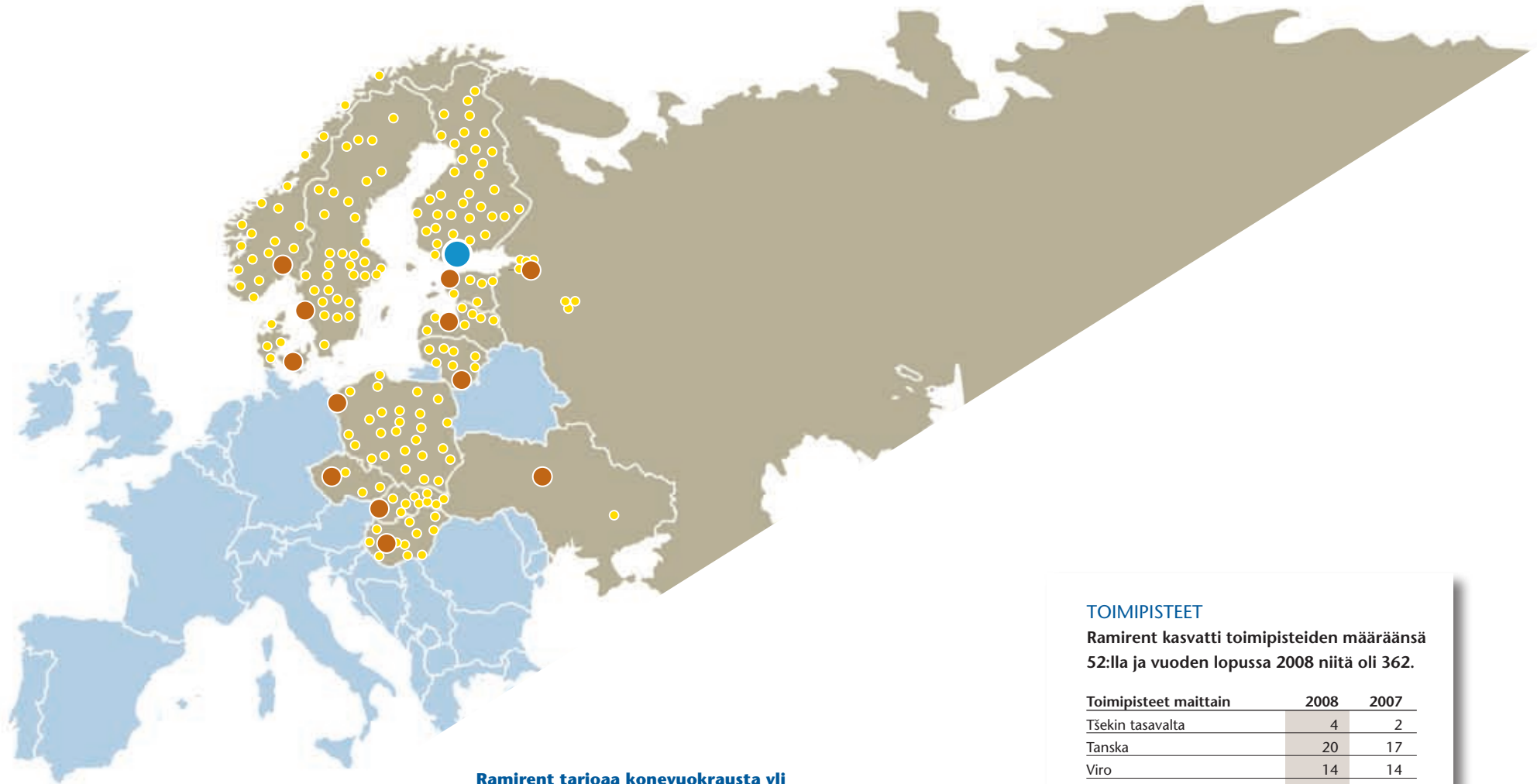
Ramirent Agentrade Kft.
Ócsai út 5.
H-1239 Budapest, Hungary
Puh. +36 1 286 2600,
faksi +36 1 287 3502
Sähköposti: ramirentagentrade@ramirent.co.hu
www.ramirent.co.hu

Venäjä

LLC Ramirent
607. Projezd, dom 32
PKZ Strogino
RU-123458 Moscow, Russia
Puh. +7 499 740 11 97,
faksi +7 499 740 11 96
Sähköposti: info@ramirent.ru
www.ramirent.ru

Viro

AS Ramirent
Laki 11 D
12915 Tallinn, Estonia
Puh. +372 650 1060,
faksi +372 656 3454
Sähköposti: info@ramirent.ee
www.ramirent.ee

**Ramirent tarjoaa konevuokrausta yli
360 toimipisteessä 13 maassa Pohjoismaissa,
Keski- ja Itä-Euroopassa. Ajan tasalla oleva toimi-
pisteluetelo on Ramirentin maakohtaisilla kotisivuilla,
joihin on linkitys konsernin kotisivuilta www.ramirent.com.**

- Konsernin pääkonttori
- Paikallinen pääkonttori
- Toimipiste

TOIMIPISTEET

Ramirent kasvatti toimipisteiden määräänsä 52:lla ja vuoden lopussa 2008 niitä oli 362.

Toimipisteet maittain	2008	2007
Tšekin tasavalta	4	2
Tanska	20	17
Viro	14	14
Suomi	95	95
Unkari	15	19
Latvia	15	16
Liettua	11	11
Norja	40	37
Puola	43	40
Venäjä	7	6
Slovakia	39	-
Ruotsi	56	51
Ukraina	3	2
Toimipisteet yhteensä	362	310

Ramirent on johtava korkealaatuisia kone- ja laitevuokrauspalveluja eri asiakasryhmille Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopan maissa tarjoava yritys. Asiakkaitamme ovat rakennusteollisuus, telakat, voimalaitokset, infrastruktuuriprojektit ja julkinen sektori sekä urakoitsijat ja kotitaloudet. Konsernilla oli vuoden 2008 lopulla yhteensä 3900 työntekijää ja 360 toimipisteestä koostuva toimipisteverkosto 13 maassa. Konsernin liikevaihto oli 703 miljoonaa euroa. Ramirentin osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä (osaketunnus RMR1V).

Tilinpäätös 2008

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 3

Konsernitilinpäätös – IFRS7

1. Segmentti-informaatio	16
2. Liikevaihto tuloryhmittäin	18
3. Liiketoiminnan muut tuotot	18
4. Materiaalit ja palvelut	18
5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	18
6. Poistot ja arvonalentumiset	18
7. Liiketoiminnan muut kulut	18
8. Rahoitustuotot ja -kulut	19
9. Tuloverot	19
10. Osakekohtainen tulos	19
11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	19
12. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	20
13. Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	22
14. Myytävissä olevat sijoitukset	22
15. Laskennalliset verosaamiset	22
16. Vaihto-omaisuus	22
17. Myyntisaamiset ja muut saamiset	22
18. Rahavarat	22
19. Pääoman hallinta	22
20. Oma pääoma	23
21. Laskennalliset verovelat	24
22. Eläkeveloitteet	25
23. Varaukset	26
24. Korolliset velat	26
25. Ostovelat ja muut velat	26
26. Yrityshankinnat- ja myynnit	27
27. Rahoitusriskien hallinta	28
28. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	34

29. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot verrattuna kirjanpitoarvoihin	34
30. Käytetyt valuuttakurssit	34
31. Osakekohtainen osinko	34
32. Lähipiiritapahtumat	35
33. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat	35
34. Riita-asiat ja oikeusprosessit	35
35. Tytäryhtiöt segmenteittäin	36
36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	36

Taloudellista kehitystä kuvaavat ja

osakekohtaiset tunnusluvut 37

Emoyhtiön tilinpäätös – FAS

(suomalainen tilinpäätöskäytäntö) 40

1. Liikevaihdon maantieteellinen jakautuma	43
2. Liiketoiminnan muut tuotot	43
3. Henkilöstökulut	43
4. Poistot ja arvonalentumiset	43
5. Liiketoiminnan muut kulut	43
6. Rahoitustuotot- ja kulut	43
7. Satunnaiset erät	43
8. Tilinpäätössiirrot	43
9. Tuloverot	43
10. Aineettomat hyödykkeet	44
11. Aineelliset hyödykkeet	44
12. Sijoitukset	45
13. Lainasaamiset	45
14. Lyhytaikaiset saamiset	45
15. Rahat ja pankkisaamiset	45
16. Oma pääoma	45

17. Tilinpäätössiirtojen kertymä	46
18. Pitkäaikainen vieras pääoma	46
19. Lyhytaikainen vieras pääoma	46
20. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat	46

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen päiväys

ja hallituksen allekirjoitus 47

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Toiminta

Ramirent on rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokraukseen keskittynyt yritys, joka toimii Pohjoismaiden sekä Keski- ja Itä-Euroopan markkinoilla. Yhtiön pääkonttori on Vantaalla ja 31.12.2008 sillä oli 362 (310) toimipistettä kolmessatoista maassa.

Liikevaihto ja tuloksen muodostuminen

Investoinnit uuteen kapasiteettiin ja yrityshankinnat myötävaikuttivat liikevaihdon kasvuun 11 %:lla 702,6 (2007: 634,3; 2006 497,9) Me:on. Kasvu oli pääosin orgaanista. Kasvu oli voimakkainta Europe Centralissa (+60 %) kun taas Norjassa, Tanskassa ja Europe Eastissä liikevaihto oli edellisen vuoden tasolla. Neljännen vuosineljänneksen liikevaihto heikkeni 4 %:a 172,5 (179,8) Me:oon johtuen rakentamistoiminnan hidastumisesta ja heikentyneistä päävaluutoista. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla liikevaihto kasvoi 1 % neljännellä vuosineljänneksellä.

Vuonna 2008 talouden taantuma levisi suurimpaan osaan toimintamaistamme. Pohjoismaissa rakennustoiminta säilyi vuoden 2008 aikana hyvänä Suomessa ja Ruotsissa, kun taas Norjassa ja Tanskassa se heikkeni. Neljännellä vuosineljänneksellä markkinatilanne heikkeni myös Suomessa ja Ruotsissa. Keski- ja Itä-Euroopan maissamme rakennusalan markkinat kasvoivat edelleen, paitsi Virossa, Latviassa ja Unkarissa, joissa rakennustoiminta hidastui merkittävästi. Vuoden toisella vuosipuoliskolla 2008 kasvutahti hidastui nopeasti myös Liettuassa, Venäjällä ja Ukrainassa. Kaikissa Ramirentin toimintamaissa epävarmuus on lisääntynyt johtuen globaalista talouskriisistä ja taloudellisesta taantumisesta.

Liikevaihdon jakauma oli segmenttien välillä tasapainossa:

(Me)	1-12/08	Osuus konsernin 08 liikevaihdosta	1-12/07	Osuus konsernin 07 liikevaihdosta	Liikevaihdon muutos 08/07
Liikevaihto					
Suomi	154,4	22 %	133,6	21 %	15,5 %
Ruotsi	171,4	24 %	152,6	24 %	12,3 %
Norja	145,9	21 %	145,9	23 %	0,0 %
Tanska	59	8 %	57,0	9 %	3,5 %
Europe East	89,9	13 %	91,0	14 %	-1,2 %
Europe Central	88,7	13 %	55,4	9 %	60,1 %

Konsernin liikevoitto ennen poistoja (EBITDA) oli 188,8 (237,0) Me. Liiketoiminnan kuluihin sisältyy uudelleenjärjestely- ja muita kertaluontoisia kuluja 25,8 Me. 6,3 Me liittyy henkilöstön vähennyksiin ja loput pääosin leasing-laitteiden ja kiinteistöjen vuokrasopimusten irtisanomisiin. Markkinoiden negatiivinen kehitys Norjassa ja Tanskassa kuin myös Baltian maissa sekä Unkarissa vaikuttivat konsernitasolla kannattavuuteen. Kaluston alentunut käyttöaste, koventunut hintakilpailu, korkeammat kiinteät kustannukset kuin myös uusien toimipisteiden avaus ja uusille markkinoille astuminen Keski-Euroopassa kuormittivat kannattavuutta. Lisäksi luottotappiovaraus kasvoi 14,2 (5,3) Me:a. Realisoituneet luottotappiot olivat 3,9 (2,2) Me:a. Konsernin liikevoitto (EBIT), ennen uudelleenjärjestelykuluja ja liikearvon arvonalentumista oli 110,6 (157,5) Me ja liikevoittomarginaali 15,7 % (24,8 %). Liikearvon arvonalentuminen oli 5,1 Me. Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulojen ja liikearvon arvonalentumisen jälkeen oli 79,7 Me.

Liikevoittomarginaalin jakauma segmenttien välillä oli seuraava:

	Ilman uudelleenjärjestelykuluja ja liikearvon arvonalentumista		Sisältää uudelleenjärjestelykulut ja liikearvon arvonalentumisen			
	1-12/08	EBIT %	1-12/08	EBIT %	1-12/07	EBIT %
Liikevoitto						
Suomi	33,0	21,4 %	30,5	19,8 %	34,8	26,1 %
Ruotsi	37,5	21,9 %	29,9	17,4 %	35,1	23,0 %
Norja	24,2	16,6 %	15,1	10,4 %	35,9	24,6 %
Tanska	2,4	4,1 %	0,7	1,1 %	10,2	17,9 %
Europe East	7,5	8,3 %	-1,4	-1,5 %	29,4	32,3 %
Europe Central	8,5	9,6 %	8,4	9,5 %	12,9	23,2 %
Segmentteille kohdistamattomat erät	-2,5		-3,5		-0,7	
Liikevoitto yhteensä	110,6	15,7 %	79,7	11,3 %	157,5	24,4 %

Rahoituserät kasvoivat -29,1 (2007: -11,8; 2006: -7,4) Me:oon johtuen valuuttakurssitappioista -6,3 Me (2007: +1,1; 2006: -0,1) ja -4,9 Me:n arvonalentumisesta liittyen kannustinjärjestelmän suojaukseen. Pankki- ja leasinglaintojen nettokorkokulut kasvoivat 16,1 (2007: 10,6; 2006: 6,0) Me:oon.

Tilikauden tulos ennen veroja oli 50,7 (2007: 145,8; 2006: 102,9) Me. Efektiivinen verokanta kasvoi johtuen suuremmasta osuudesta ei-verovähennyskelpoisia eriä, kuten liikearvon arvonalentuminen. Efektiivinen verokanta oli vuonna 2008 33,4 % (2007: 24,4 %; 2006: 23,1 %). Tilikauden tulos oli 33,7 (2007: 110,2; 2006:79,2) Me. Osakekohtainen tulos (laimennettu) oli 0,31 (2007: 1,02; 2006: 0,73). Sijoitetun pääoman tuotto oli 17,5 % (2007: 31,7 %; 2006: 28,1%) ja oman pääoman tuotto 10,8 % (2007: 36,4 %; 2006: 34,3 %).

Investoinnit, poistot ja arvonalentumiset

Konsernin bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat yhteensä 201,3 (217,5) Me, josta kone- ja laiteinvestoinnit olivat 164,8 (211,9) Me. Yrityshankinnat olivat 33,0 Me (3,7). Viimeisellä neljänneksellä bruttoinvestoinnit olivat 13,2 Me.

Pitkäaikaisiin varoihin (pois lukien arvonalentumisen kulut) kohdistuneet kokonaispoistot vuonna 2008 olivat 104,0 (79,5) Me, josta poistot koneista ja laitteista olivat 100,1 (76,9) Me. Aineellisten pitkäaikaisten varojen vähennykset olivat kirjainpitoarvoltaan 15,2 (18,1) Me, josta 12,9 (12,5) Me kohdistui koneisiin ja laitteisiin ja loput pääosin myytyihin kiinteistöihin. Pitkäaikaisten varojen muuntoerot olivat -40,7 Me johtuen useiden konsernin valuuttojen heikentymisestä euroon nähden.

Liikearvon yhteismäärä tilikauden lopussa oli 87,4 (77,6) Me. Arvonalentuminen 5,1 Me (0,0) kohdistui joihinkin rahavirtaa tuottaviin yksiköihin eli toimintamaihin Europe East-segmentissä. Liikearvo alentui 3,9 Me:lla myös, koska useat valuutat heikkenivät suhteessa euroon.

Rahoitus ja tase

Liiketoiminnan rahavirta oli katsauskaudella positiivinen 168,5 (173,8) Me. Investointien rahavirta oli 161,5 (-192,7) Me. Rahoituksen rahavirta oli -6,1 (19,0) Me sisältäen osingonmaksun 54,3 (32,5) Me:a. Vuoden 2008 lopussa yhtiön likvidit varat olivat 2,1 (1,2) Me aiheuttaen 0,9 (0,1) Me:n nettomuutoksen käteisvaroissa edellisen vuoden loppuun verrattuna.

Ramirentin korollinen vieras pääoma kasvoi 68,0 Me edellisen vuoden lopusta ollen 305,1 (237,1) Me. Nettovelka kasvoi 303,0 (235,9) Me:on tilikauden lopussa. Nettovelkaantumistaso kasvoi 107,8 %:in (69,2 %). Koronvaihtosopimusten nimellisarvo oli vuoden lopussa 118,2 (122,0) Me.

Tilikauden lopussa Ramirentillä oli käyttämättömiä sitovia luottolimittejä käytettävissä 174 Me:a. Ramirentillä ei ole merkittäviä lainojen takaisinsmaksuja erääntymässä vuonna 2009.

Taseen loppusumma oli 752,7 (737,1) Me. Konsernitilinpäätökseen 31.12.2008 verrattuna vaikutti useiden valuuttojen heikentyminen. Konsernin oma pääoma oli 281,1 (341,0) Me. Muutokset valuuttakursseissa vaikuttivat oman pääoman muuntoeroihin -36,4 Me:a. Yhtiön omavaraisuusaste oli 37,4 % (2007: 46,3 %; 2006 45,4 %).

Säästöohjelma

18.12.2008 Ramirent-konserni julkisti koko konsernia koskevan säästöohjelman tarkoituksena saavuttaa noin 50 Me:n vuosittaiset säästöt kiinteissä kuluissa. 25,8 Me:n uudelleenjärjestelykulut kohdistuivat vuoden 2008 neljännelle vuosineljännekselle. Konsernin yritykset ovat aloittaneet neuvottelut mahdollisten lomautusten ja irtisanomisten läpiviemiseksi. Yritys arvioi vähentämistarpeen olevan noin 600 henkilöä. Lisätoimenpidesuunnitelmat on laadittu tunnistamaan markkinoiden yhä etenevän laskun riski ja mahdollistamaan nopean reagoinnin markkinoiden muutoksiin.

Tällä hetkellä säästöohjelman pääasiallinen kohde on Pohjoismaiden ja Itä-Euroopan liiketoiminnot, koska Keski-Euroopan markkinatilanne on edelleen suotuisa. Toimenpiteet Pohjoismaissa tähtäävät lähinnä henkilöstövähennyksiin, laitteiden vuokrausopimusten peruuttamiseen ja tuotteiden uudelleenorganisointiin alueilla, joissa markkinaodotukset ovat heikot. Itä-Euroopassa säästöt kohdistuvat lähinnä henkilöstöön ja toimipisteverkoston optimisointiin.

Liiketoiminnan laajentaminen ja yrityshankinnat

19.12.2007 hankittu Hyresmaskiner i Stockholm AB –niminen yhtiö integroitiin Ruotsin segmenttilukuihin vuoden 2008 alusta.

3.1.2008 Ramirent Finland Oy hankki kaluston vuokraustoimintaa harjoittavan Suomen Rakennuskonevuokraamo Oy:n liiketoiminnan. Vuosittainen liikevaihto on noin 2 Me. Hankinta lisäsi toimipisteiden määrää kahdella Helsingissä ja Espoossa.

8.1.2008 Ramirent hankki pääosan slovakialaisen OTS Bratislava, spol. s.r.o.:n, osakekannasta. Yhtiö on johtava vuokraustoimintaa harjoittavista yrityksistä Slovakian rakentamismarkkinoilla. Meneminen Slovakian markkinoille on merkittävä strateginen askel Ramirentille, tarjoten ainutlaatuisen mahdollisuuden tuottavalle kasvulle uudella markkina-alueella. Yrityksellä on 37 oman ja edustusopimustoimipisteen verkosto työllistään noin 130 henkeä.

Liiketoiminta segmentteittäin

Tilikauden 2008 alussa Ramirent raportoi kuuden operatiivisen segmentin mukaan. Ramirent Europe jakaantui Europe Eastiin (Viro, Latvia, Liettua, Venäjä ja Ukraina) ja Europe Centraliin (Puola, Unkari, Tšekin tasavalta ja Slovakia).

Suomi

Suomessa liiketoiminta kasvoi 16 % ollen 154,4 (133,6) Me. Kysyntä ja liiketoiminnot säilyivät hyvällä tasolla läpi yhdeksän ensimmäisen kuukauden, mutta hidastuivat viimeisellä vuosineljänneksellä. Huolimatta asuntorakentamisen hiljentyneestä, vuokralaitteiden kysyntä kasvoi johtuen muun rakentamisen ja teollisuusprojektien kasvusta. Liikevoitto pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 33,0 (34,8) Me ja liikevoittomarginaali 21,4 % (26,1 %). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 30,5 (34,8) Me ja liikevoittomarginaali 19,8 % (26,1 %). Ostopalveluiden ja operatiivisen leasingin käytön lisääminen, mikä lisää joustavuutta, laski kannattavuutta. Bruttoinvestoinnit kasvoivat 28,9 (26,5) Me:oon, mukaan lukien yritysoston pääkaupunkiseudulla ja kaluston siirrot muista Ramirent maista.

Ruotsi

Liikevaihto kasvoi 12 % ja oli 171,4 (152,6) Me johtuen rakentamismarkkinoiden kasvusta ja Hyresmaskiner i Stockholm AB:n ostopuun vuoden 2007 lopulla. Kasvua paikallisessa valuutassa oli 17 %. Neljännellä vuosineljänneksellä oli kuitenkin nähtävissä selvä markkinoiden kysynnän hiipuminen. Liikevoitto (EBIT) pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 37,5 (35,1) Me ja liikevoittomarginaali 21,9 % (23,0 %). Liikevoittomarginaali (EBIT-%) pysyi

edellisen vuoden tasolla lukuun ottamatta viimeistä neljänneistä, jolloin säästötoimenpiteet käynnistyivät. Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 29,9 (35,1) Me ja liikevoittomarginaali 17,4 % (23,0 %). Investoinnit mukaan lukien yritysosto olivat 34,7 (36,8) Me:a.

Norja

Norjassa Ramirentin norjalaisen tytäryhtiön Bautas AS:n liiketoiminta pysyi edellivuoden tasolla ollen 145,9 (145,9) Me johtuen rakennustoiminnan nopeasta heikentymisestä läpi vuoden 2008. Vertailtavilla kursseilla liikevaihto kasvoi 2 %. Liikevoitto (EBIT) pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 24,2 (35,9) Me ja liikevoittomarginaali 16,6 % (24,6 %). Kannattavuutta rasitti kustannusten kasvu ja tiettyjen tuote- ja maantieteellisten alueiden alhaisempi käyttöaste. Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 15,1 (35,9) Me ja liikevoittomarginaali 10,4 % (24,6 %). Investoinnit laskivat 25,1 (38,5) Me:on.

Tanska

Tanskan liiketoiminta pysyi edellisen vuoden tasolla 59,0 (57,0) Me huolimatta edelleen huonontuneesta rakennusmarkkinoiden tilanteesta. 2 Me:n kasvu liikevaihdossa johtui vuokralaston myynneistä. Liikevoitto (EBIT) pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 2,4 (10,2) Me ja liikevoittomarginaali 4,1 % (17,9 %). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 0,7 (10,2) Me ja liikevoittomarginaali 1,1 % (17,9 %). Aggressiivinen kilpailu markkinoilla alensi hintatasoa vuoden 2008 aikana ja samalla kustannukset kasvoivat. Investoinnit laskivat 13,1 (22,8) Me:on.

Europe East

Europe East'in (Venäjä, Viro, Latvia, Liettua ja Ukraina) liikevaihto oli 89,9 (91,0) Me. Myynti laski merkittävästi Virossa, Latviassa ja Liettuaassa, mutta kasvoi Venäjällä ja Ukrainassa. Kannattavuutta kuormitti alempi hintataso ja kaluston alhaisempi käyttöaste kuin myös kasvaneet luottotappiovaraukset kaikkialla Itä-Euroopan maissa. Epävarmuuden lisääntyessä 5,1 Me liikearvon arvonalentuminen kirjattiin. Liikevoitto (EBIT) oli pois lukien uudelleenjärjestelykulut ja liikearvon arvonalentuminen 7,5 (29,4) Me ja liikevoittomarginaali 8,3 % (32,3 %). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen ja liikearvon arvonalentumisen jälkeen laski -1,4 (29,4) Me:oon ja liikevoittomarginaali oli -1,5 % (32,3 %). Investoinnit olivat 40,6 (56,1) Me.

Europe Central

Europe Centralissa (Puola, Unkari, Tšekin tasavalta ja Slovakia) liike-toiminta jatkoi kasvua ja liikevaihto kasvoi 60 % ollen 88,7 (55,4) Me. Investoinnit uuteen kalustoon, markkinoille meno Slovakiassa ja toimipisteverkoston laajentuminen Puolassa ja Tšekin tasavallassa paransivat Ramirentin markkina-asemaa alueella. Uusien toimipisteiden avaaminen Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa ja heikentyvien markkinoiden takia Unkarissa liikevoitto (EBIT) pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 8,5 (12,9) Me ja liikevoittomarginaali 9,6 % (23,2 %). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 8,4 (12,9) Me ja liikevoittomarginaali oli 9,5 % (23,2 %). Investoinnit, mukaan lukien yritysosto Slovakiassa, olivat 64,3 (36,7) Me.

Liiketoimintarisikit

Ramirentiin kohdistuu erilaisia liiketoimintariskejä. Tiettyjä riskitekijöitä pidetään olennaisina Ramirentin kehitykselle tulevaisuudessa. Riskejä arvioidaan suhteessa yhtiön strategiaan tavoitteisiin. Kaiken kaikkiaan Ramirent olettaa, että sen riskeille altistuminen on lisääntynyt rahoitusmarkkinoiden myllerryksen ja rakennustoimialan taloudellisen syklin seurauksena. Liiketoimintarisikien arvioinnissa otetaan huomioon kunkin riskin vaikutus ja todennäköisyys sekä kuvataan toimenpiteitä kunkin riskin hallinnaksi. Riskit luokitellaan markkinariskeihin, operatiivisiin riskeihin, lakien ja säännösten muutoksiin liittyviin riskeihin, organisaatoriskeihin ja rahoitusriskeihin. Alla kuvatut riskit eivät ole ainoita riskejä, mutta ne muodostavat ne pääasialliset riskit, joille Ramirent ja siten sen osakkeenomistajat altistuvat.

Markkinarisikit

Pääasiallisimmat Ramirentin liiketoimintoihin, kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan vaikuttavat riskit liittyvät rakennusteollisuuden taloudellisiin suhdanteisiin ja vuokraustoiminnan lisääntyneeseen kilpailuun Ramirentin toimintamaissa. Siitä huolimatta, että Ramirent on hajauttanut toimintonsa maantieteellisesti ja varautunut siirtämään kapasiteettia markkinoiden kehittymisen mukaisesti, päämarkkinoiden laskusuhdanne vaikuttaa negatiivisesti kaluston käyttöasteeseen ja hintatasoihin. Maailmanlaajuinen talouden hidastuminen voi aiheuttaa yleistä ylikapasiteettia ja lisätä hintakilpailua markkinoilla. Vuonna 2008 rahoituskriisi ja suuri epävarmuus ovat johtaneet asiakkaiden lisääntyneeseen varovaisuuteen investointipäätöksissä ja uusien projektien aloittamisessa. Rahoitusmarkkinoilla vallitsevat olosuhteet rajoittavat rahoituksen saatavuutta, mikä voi vaikuttaa negatiivisesti Ramirentin asiakkaisiin ja toimittajiin ja siten myös Ramirent konserniin.

Aggressiivinen kilpailu vuokraustoiminnassa voi johtaa alhaisempiin hintatasoihin ja katteisiin, vaikka Ramirent pyrkii ylläpitämään vakaan hinnoittelun, laajan tarjonnan ja tehokkaan asiakaspalvelun.

Yhtiö seuraa säännöllisesti useita markkinaindikaattoreita, kuten rakentamisen volyyymiä, rakennusyhtiöiden tilauskantaa ja paikallisia toimialaan liittyviä mittareita.

Operatiiviset riskit

Ramirentin kasvustrategia perustuu orgaaniseen kasvuun, jota täydennetään valikoivasti yrityshankinnoilla. Suurin osa Ramirentin kasvusta on orgaanista, mikä edellyttää henkilöstö- ja muita operatiivisia resurssseja sekä uutta kalustoa. Koska liiketoimintaympäristö on yleisesti ottaen muuttunut vähemmän suotuisaksi, Ramirent on alkanut soveltaa tiukempia riskienhallintakäytäntöjä. Uusista käyttömousuinvestoinneista on pidättäytytty näköpiirissä olevien heikompien markkinaolosuhteiden vuoksi. Painopiste on siirretty vuokratilustalon ylikapasiteetin siirtämiseen käyttöasteen optimoimiseksi ja hintatasojen säilyttämiseksi.

Ramirentilla on jokaiselle tuoteryhmälle useita toimittajia, millä pyritään vähentämään vuokrauskaluston saatavuuteen, toimitusaikoihin ja hintoihin liittyviä riskejä.

Jotkin Ramirentin liiketoimintamarkkinoista ovat yhä hyvin pirstaloituneita, ja näillä markkinoilla on mahdollisuuksia vahvistaa Ramirentin markkina-asemaa valikoivuilla yritysostoilla tulevaisuudessa. Tällaisiin hankintoihin liittyy riski sopivien kohteiden tunnistamisesta, onnistuneesta ajoituksesta sekä hankittujen toimintojen liittämisestä osaksi Ramirentin liiketoimintoja. Kasvustrategia voi myös sisältää liiketoiminnan laajentamista uusille maantieteellisille markkinoille, joihin liittyy kulttuurisidonnaisia, poliittisia, taloudellisia, viranomaisista johtuvia ja lainsäädännöllisiä riskejä sekä hyvien paikallisten avainhenkilöiden löytäminen.

Yhtiön menestyksen kannalta kyky säilyttää ja saada hyvää henkilöstöä sekä yhtiön avainhenkilöiden motivaatio ja osaaminen sekä toimipiste- että ylemmillä johtotasoilla ovat erityisen tärkeitä.

Kaiken kaikkiaan Ramirent on yhä riippuvainen rakentamistoimialan suhdanteista. Ramirent pyrkii vähentämään riskiä etsimällä uusia, rakennustoimialan ulkopuolisia asiakasryhmiä. Ramirentin asiakaskunta on hyvin hajautunut lukuun ottamatta Ruotsia, jossa yhdellä asiakkaalla on olennainen vaikutus Ramirentin liiketoimintaan.

Lakeihin ja säädöksiin liittyvät riskit

Yhtiön liiketoimintoihin vaikuttaa ympäristönsuojelua, ammatillista työterveyttä ja työturvallisuutta sääteleviä lakeja. Kyseiset lait säätelevät esimerkiksi jätevesiä, kiinteitä ja vaarallisia jätteitä ja aineita sekä ilmanlaatua. Tällä hetkellä yhtiön ei kohdistu vaateita, mutta korvausvaatimusten ja hyvitysmaksujen esiintymistä tulevaisuudessa ei voida sulkea pois.

Organisaatorisikit

Ramirent soveltaa hajautettua organisaatiomallia, mikä antaa suuren toimintavapauden tytäryhtiöille. Liiketoiminnan hallinta tällaisessa organisaatiossa asettaa raportoinnille ja valvonnalle vaatimuksia, jotka saattavat muodostua hankaliksi organisaation tietyille osille ja voivat vaikeuttaa konsernijohdon toimenpiteiden nopeaa täytäntöönpanoa tytäryhtiöissä olosuhteiden muuttuessa. Ramirent muutti tilikauden lopussa konsernin johdon rakennetta johtamisen ja päätöksenteon tehostamiseksi ja suurempien synergioiden aikaansaamiseksi liiketoimintasegmenttien välillä.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien hallinta määritellään konsernin rahoituspolitiikassa. Ramirentiin kohdistuu tiettyjä rahoitusriskejä, joista valuuttariskiä ja korkorisikiä pidetään muuta rahoitusriskejä merkittävimpinä. Ramirentin Ruotsin, Norjan ja Puolan liiketoimintojen laajuuden vuoksi yhtiö altistuminen valuuttariskille aiheutuu pääasiassa Ruotsin kruunun (SEK), Norjan kruunun (NOK) ja Puolan Zlotyn (PLN) kurssivaihteluista. Merkittävien valuuttariskipositioiden suojaamiseksi ulkoiset pitkäaikaiset lainat sovitetaan konsernin sisäisten ulkomaan valuutan määräisten lainasaamisten määrään. Venäjän ja Ukrainan valuutat muodostavat pienemmän kurssiriskiposition, mutta suuren vaihtelun ja suojausrajoitusten vuoksi ne muodostavat laajemman riskin. Ramirentin rahoituspolitiikan mukaan translaatorisikiä (tytäryhtiöiden ulkomaan valuutan määräiseen omaan pääomaan liittyvää valuuttakurssiriskiä) ei suojata.

Asiakkaisiin liittyvä luottoriski on hajautunut, koska Ramirentin myyntisaamiset muodostuvat suurelta määrältä asiakkaita. Tilikauden aikana Ramirent on uudistanut luotonvalvonnan periaatteitansa ja ottanut käytäntöön uusia paikallisia käytäntöjä luottotappioriskin alentamiseksi. Ramirent seuraa tiiviisti antamia luottoja ja tekee säännöllisesti varauksia myyntisaamiin liittyvästä riskistä. Ramirentin keskimääräinen korkojen kiinnittämisaika on 12 - 24 kuukautta.

Maksuvalmiusriskin pienentämiseksi Ramirent on tilikauden aikana päivittänyt rahoituspolitiikkaansa lisäämällä sitovien luottolimittien määrää sekä vähentämällä riippuvuuttaan yritystodistusmarkkinoista. Ramirentillä ei ole merkittäviä uudelleenrahoitustarpeita vuonna 2009. Ramirentin rahoitusriskeistä laadittu yksityiskohtainen selvitys on konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 27.

Ympäristö

Ramirent on sitoutunut ottamaan vastuuta työterveyshuollosta, turvallisuudesta ja estämään ympäristön saastumista. Ramirent Oyj:n suurimmille tytäryhtiöille on myönnetty ympäristösertifikaatteja, kuten OHSAS 18001, ISO 14001 ja ISO 9001.

Painopiste on hyvin huolletussa ja korkealaatuisessa kalustossa. Jäteöljy ja nesteet, akut ja muu jäte käsitellään ohjeiden ja lakien mukaisesti. Ramirent edellyttää myös alihankkijoiltaan ympäristömääräysten noudattamista

Muutokset konsernirakenteessa

Vapauttaakseen pääomaa Bautas AS (Ramirent Norja) myi kiinteistötytäryhtiönsä Altima AS:n osakkeet 29.1.2009. Bautas AS vuokrasi myydyntoimipistekiinteistön takaisin operatiivisella vuokrasopimuksella.

Ramirent Scaffolding sp. z.o.o. sulautui emoyhtiönsä Ramirent S.A.:han 24.6.2008 toiminnallisen rakenteen selkiyttämiseksi Puolassa.

Ramirent Holding AB:n vuonna 2007 aloitettu purkautuminen saatettiin päätökseen 31.10.2008. Purun tarkoituksena oli selkiyttää yhtiörakennetta ja hallintoa Ruotsissa.

Taloudelliset tavoitteet

Ramirent keskittyy kannattavaan kasvuun ja vahvaan taloudelliseen asemaan, joka luo vakaan pohjan liiketoiminnan pitkän aikavälin päätöksille. Lisäksi uusi velkaantuneisuusasteeseen liittyvä tavoite otettiin käyttöön. Vuodesta 2009 Ramirentin taloudelliset tavoitteet ovat seuraavat:

- Osakekohtaisen tuloksen kasvu vähintään 15 % vuodessa
- Sijoitetun pääoman tuotto vähintään 18 % vuodessa
- Osingonjakosuhte vähintään 40 % vuosituloksesta
- Velkaantuneisuusaste alle 120 % tilikauden lopussa.

Muutokset konsernijohdossa

5.5.2008 tiedotettiin, että toimitusjohtaja Kari Kallio on ilmoittanut hallitukselle aikeistaan jäädä eläkkeelle vuonna 2009. Sukupolvenvaihdon odotettiin tapahtuvan vuoden 2009 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. 3.9.2008 Ramirentin hallitus nimitti Magnus Rosénin uudeksi toimitusjohtajaksi. Hän aloitti toimessaan 15.1.2009.

Henkilöstö

	Henkilöstö (ka.)		Toimipisteet 31.12.	
	1-12/08	1-12/07	2008	2007
Suomi	719	674	95	95
Ruotsi	658	597	56	51
Norja	675	631	40	37
Tanska	252	237	20	17
Europe East	668	591	50	49
Europe Central	1015	664	101	61
Konsernihallinto	19	13		
Yhteensä	4006	3407	362	310

Osakkeet ja osakepääoma

Varsinainen yhtiökokous 9.4.2008 hyväksyi hallituksen ehdotuksen alentaa ylikurssirahastoa (126.643.828,85 Me 31.12.2007) siirtämällä 13.314.918,13 Me:a osakepääomaan ja 113.328.910,72 Me:a sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. 31.12.2008 Ramirent Oyj:n osakepääoma oli 25.000.000 Me ja osakkeiden lukumäärä oli 108.697.328 kpl.

Tilikauden lopussa Ramirentilla ei ollut optioita jäljellä. Osakkeiden merkin-täaika optio-oikeudella Ramirent 2002 päättyi 31.10.2007

Osakevaihto ja kurssikehitys

Yhtiön osakekannan markkina-arvo oli tilikauden lopussa 353 (1.221) Me. Osakkeen hinta oli 31.12.2008 3.25 (11.23) euroa. Tilikauden ylin kurssi-noteeraus oli 12.68 (22.16) euroa ja alin 2.37 (10.51) euroa. Tilikauden keskikurssi oli 7,23 (16,22) euroa. Tilikauden aikana Ramirentin osakkeiden vaihto Nasdaq OMX Helsinki Oy:ssä oli 132.730.217 (96.159.809) kpl eli 122 % (88.5 %) koko osakekannasta, joka vastasi 966 (1.783) Me:n liikevaihtoa.

IFRS-tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards) soveltaminen

Kaikkia 31.12.2008 voimassa olleita Ramirentin liiketoimintaan soveltuvia IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja on noudatettu laadittaessa vuoden 2008 konsernitiilinpäätös vuoden 2007 vertailulukuineen. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyin menettelyin mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitiilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisö-lainsäädännön mukaiset.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

15.1.2009 Magnus Rosén, 46 [M.Sc.(Econ.), MBA] aloitti toimitusjohtajana Ramirent-konsernissa ja julkisti Ramirentin uusitun johtoryhmän, joka koostuu seuraavista henkilöistä:

- Magnus Rosén, toimitusjohtaja
- Heli Iisakka, talous- ja rahoitusjohtaja
- Kari Aulasmaa, SVP, Suomi ja Itä-Eurooppa
- Mikael Öberg, SVP, Ruotsi ja Skandinavia
- Tomasz Walawender, SVP, Keski-Eurooppa
- Eivind Bøe, toimitusjohtaja, Norja
- Paula Koppatz, lakiasianjohtaja
- Franciska Janzon, johtaja, konsernitieläntäminen.

Muutoksen tarkoituksena on konsernijohtoryhmän toiminnan tehokkuuden kasvattaminen ja saavuttaa paremmat synergiaedut maittemme välillä. Taloudellinen raportointi säilyy ennallaan kuudessa operatiivisessa segmentissä Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Itä-Eurooppa ja Keski-Eurooppa

Tulevaisuuden näkymät

Ramirent odottaa vuoden 2009 vuokrausmarkkinoiden olevan selvästi alle vuoden 2008 tason ja on aloittanut tarvittavat toimenpiteet sopeutuukseen laskusuhdanteeseen ja säilyttääkseen kilpailukykyä.

Euroconstructin ennusteen (11/2008) mukaan rakennustoiminnan vo-lyymit laskevat merkittävästi suurimmassa osassa Ramirentin operoimissa maissa. Talouden kehityksen epävarmuus ja sen heijastuksien vaikutukset rakennustoimintaan säilyvät korkeana. Ennusteissa arvioidaan, että asunto- ja muu uudisrakentaminen hiipuu edelleen vuonna 2009. Korjausraken-taminen, joka on tärkeää vuokraussektorille, jatkaa tasaista kasvuaan. Infrastruktuurirakentamisen odotetaan vähenevän hieman vuonna 2009, elleivät hallitukset aloita talouden elvytystä kasvattamalla investointeja julkiseen infrastruktuuriin.

Ramirentin toteuttaessa pitkän tähtäimen kasvustrategiaansa, se siirtyy vakauttamisvaiheen, jossa aloitamme toimenpiteet, joilla vähennetään kuluja, suojataan kassavirtaa, turvataan kannattavuutta ja säilytetään vahva tase. Tämä on selkeästi tärkein tavoitteemme nykyisessä taloudellisessa ympäristössä.

Säästöohjelma sisältäen neuvottelut henkilöstön kanssa arviolta 600 henkilön vähentämisestä konsernin laajuisesti on aloitettu. Investoinnit uuteen kapasiteettiin on jäädytetty ja painopiste on kaluston uudelleensijoittelussa maittemme välillä tukeaksemme käyttöastetta ja hintatasoa. 15.1.2009 konsernijohtajan rakennetta muokattiin tehokkuuden kasvattamiseksi ja suu-remman synergiaedun saavuttamiseksi segmenttiemme välillä. Ramirent on lisännyt toimenpiteitään torjuakseen kasvavat taloudelliset riskit liittyen niin myyntisaataviin kuin myös yrityksen omaan maksuvalmiuteen.

Tässä haasteellisessa markkinatilanteessa Ramirent myös kartoittaa mah-dollisuuksiaan kalustouloistuksiin niiden yritysten kanssa, joilla vielä on

omaa kalustoaan ja mahdollisuuksiaan sopiviin yritysostoihin tulevaisuu-dessa. Vuokralaitteiden käyttö on vielä suhteellisen vähäistä kansainvälisesti vertailtuna Ramirentin toimintamaissa ja sen odotetaan kasvavan tässä tiukentuvassa taloudellisessa tilanteessa. Vuokrauksen kasvuun vaikuttavat kustannusten kontrollin kuin myös tuottavuuden ja turvallisuusvaatimusten tiukentuminen rakennus- ja teollisuusyrityksissä.

Johtuen suuresta epävarmuudesta lisätoimenpidesuunnitelmat on laadittu, jotta voimme tarvittaessa torjua markkinoiden laskusta aiheutuvan riskin ja toimia nopeasti markkinoiden muutoksissa.

Koko vuodelle 2009 yritys arvioi liikevaihdon ja liikevoiton (EBIT) laskevan, mutta nettovelkaantumisasteen parantuvan.

Hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja

Yhtiökokous päätti valita hallitukseen seitsemän jäsentä: Kaj-Gustaf Bergh, Torgny Eriksson, Peter Hofvenstam, Ulf Lundahl, Freek Nijdam, Erkki Norvio ja Susanna Renlund. Yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä hallituksen järjestä-ytymiskokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Peter Hofvenstam ja varapuheenjohtajaksi Susanna Renlund. Peter Hofvenstam, Kaj-Gustaf Bergh ja Ulf Lundahl valittiin työvaliokunnan jäseniksi. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimii Peter Hofvenstam. Peter Hofvenstam ja Susanna Renlund valittiin tarkastusvaliokunnan jäseniksi. Peter Hofvenstam valittiin tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi.

5.8.2008 Freek Nijdam ilmoitti päätöksestään erota Ramirentin hallituksen jäsenyydestä vedoten terveyssyyhin. Freek Nijdam oli Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2007.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab valittiin uudestaan tilintarkastajaksi. Pauli Salminen, KHT, nimitettiin päävastuulliseksi tilintarkastajaksi.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,15 (0,50) euroa osaketta kohti tilikaudelta 2008, vastaten 48 %:a tulos/ osake. Ehdotettu osingonjaon täsmäytyspäivä on 7.4.2009 ja maksupäivä 23.4.2009.

KONSERNITILINPÄÄTÖS - IFRS

	Liitetieto	2008	2007
Liikevaihto	2	702 635	634 257
Liiketoiminnan muut tuotot	3	3 817	5 825
Materiaalit ja palvelut	4	-208 186	-173 750
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-176 372	-152 970
Poistot ja arvonalentumiset	6	-109 107	-79 457
Liiketoiminnan muut kulut	7	-133 074	-76 361
Liikevoitto		79 713	157 545
Rahoitustuotot	8	22 658	5 761
Rahoituskulut	8	-51 713	-17 553
Voitto ennen veroja		50 658	145 753
Tuloverot	9	-16 944	-35 541
Tilikauden voitto		33 715	110 212
Tilikauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		33 715	110 177
Vähemmistölle		-	36
Osakekohtainen tulos (EPS)			
EPS emoyhtiön omistajien osuudesta tilikauden voitosta, laimennettu (EUR)	10	0,31	1,02
EPS emoyhtiön omistajien osuudesta tilikauden voitosta, laimentamaton (EUR)	10	0,31	1,02

KONSERNIN TASE

	Liitetieto	2008	2007
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	528 780	505 800
Liikearvo	12	87 398	77 633
Muut aineettomat hyödykkeet	12	6 986	2 011
Myytavissä olevat sijoitukset	14	79	95
Laskennalliset verosaamiset	15	6 117	2 170
Pitkäaikaiset varat yhteensä		629 359	587 709
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	16	21 258	22 155
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	99 055	122 873
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		377	225
Rahavarat	18	2 072	1 200
Lyhytaikaiset varat yhteensä		122 762	146 453
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	13	559	2 967
VARAT YHTEENSÄ		752 679	737 129
OMA PÄÄOMA JA VELAT	19		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	20	25 000	11 685
Ylikurssirahasto	20	-	126 644
Arvonmuutosrahasto	20	-3 007	-132
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	20	113 329	-
Muuntoerot	20	-33 508	2 900
Kertyneet voittovarot	20	179 145	199 779
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin varoihin liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjatut erät		136	136
		281 095	341 012
Vähemmistön osuus		0	107
Oma pääoma yhteensä		281 095	341 119
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	21	46 273	44 271
Eläkeveloitteet	22	7 030	8 036
Varaukset	23	6 929	987
Korolliset velat	24	275 731	164 501
Pitkäaikaiset velat yhteensä		335 962	217 796
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	25	81 445	89 007
Varaukset	23	17 452	463
Tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verovelat		7 401	16 187
Korolliset velat	24	29 325	72 558
Lyhytaikaiset velat yhteensä		135 622	178 215
Velat yhteensä		471 584	396 011
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		752 679	737 129

	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirrat		
Voitto ennen veroja	50 658	145 753
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	109 107	79 457
Pitkäaikaisten aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	-11 503	-10 944
Rahoitustuotot ja -kulut	29 055	11 792
Muut oikaisut	25 798	2 692
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	27 543	-26 465
Vaihto-omaisuuden muutos	1 918	-4 226
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	-19 252	3 442
Maksetut korot	-17 589	-11 527
Saadut korot	357	406
Maksetut tuloverot	-27 609	-16 592
Liiketoiminnan nettorahavirta	168 483	173 787
Investointien rahavirrat		
Tytäryhtiöiden hankinnat, netto saatujen rahavarojen jälkeen	-15 876	-248
Investoinnit pitkäaikaisiin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-168 220	-214 508
Muut investoinnit (liiketoimintahankinnat)	-2 322	-3 873
Pitkäaikaisten aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut maksut	24 939	25 915
Saadut osingot	2	4
Investointien nettorahavirta	-161 477	-192 711
Rahoituksen rahavirrat		
Maksullisista osakeanneista saadut maksut	-	693
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	-39 377	50 523
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	87 593	254
Maksetut osingot	-54 349	-32 460
Rahoituksen nettorahavirta	-6 133	19 011
Rahavarojen nettomuutos tilikauden aikana	873	87
Rahavarat 1.1.	1 200	1 113
Rahavarat 31.12.	2 072	1 200

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

	Osake pääoma	Ylikurssi rahasto	SVOP rahasto	Muunto- erot	Arvonmuutos- rahasto	Kertyneet voittovarot	Myytävänä olevien pitkäaikaisten varojen erät	Emoyhtiön osakkeenomist. oma pääoma	Vähemmistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2006	11 625	126 011	-	4 898	109	122 062	136	264 841	83	264 924
Muuntoerot 1-12/2007	-	-	-	-1 998	-	-	-	-1 998	-12	-2 010
Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutos 1-12/2007	-	-	-	-	-326	-	-	-326	-	-326
Suoraan omaan pääomaan kirjattujen erien tulovero 1-12/2007	-	-	-	-	85	-	-	85	-	85
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät (netto)	-	-	-	-1 998	-241	-	-	-2 239	-12	-2 251
Kauden 1-12/2007 tulos	-	-	-	-	-	110 177	-	110 177	36	110 213
Tilikauden tuotot ja kulut (netto)	-	-	-	-1 998	-241	110 177	-	107 938	24	107 962
Osingonjako 1-12/2007	-	-	-	-	-	-32 460	-	-32 460	-	-32 460
Käytetyt osakeoptiot 1-12/2007	60	633	-	-	-	-	-	693	-	693
Oma pääoma 31.12.2007	11 685	126 644	-	2 900	-132	199 779	136	341 012	107	341 119
Muuntoerot 1-12/2008	-	-	-	-36 408	-	-	-	-36 408	-	-36 408
Vähemmistön osuuden muutos (netto) 1-12/2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-107	-107
Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutos 1-12/2008	-	-	-	-	-3 885	-	-	-3 885	-	-3 885
Suoraan omaan pääomaan kirjattujen erien tulovero 1-12/2008	-	-	-	-	1 010	-	-	1 010	-	1 010
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät (netto)	-	-	-	-36 408	-2 875	-	-	-39 283	-107	-39 390
Kauden 1-12/2008 tulos	-	-	-	-	-	33 715	-	33 715	-	33 715
Tilikauden tuotot ja kulut (netto)	-	-	-	-36 408	-2 875	33 715	-	-5 568	-107	-5 675
Ylikurssirahaston alentaminen 1-12/2008	13 315	-126 644	113 329	-	-	-	-	-	-	-
Osingonjako 1-12/2008	-	-	-	-	-	-54 349	-	-54 349	-	-54 349
Oma pääoma 31.12.2008	25 000	-	113 329	-33 508	-3 007	179 145	136	281 095	-	281 095

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Liiketoiminta

Ramirent Oyj on Suomen lain mukaisesti perustettu suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Yhtiön osoite on Äyritie 12A, PL 116, 01511 Vantaa. Konsernin emoyhtiön, Ramirent Oyj:n, osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä Helsingissä.

Ramirentin liiketoiminta koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta rakentajille ja teollisuudelle. Yhtiö tarjoaa lisäksi koneiden ja laitteiden vuokraukseen liittyviä palveluja sekä käy vähäisessä määrin kauppaan rakennuskoneilla, -laitteilla sekä rakennustoimintaan liittyvillä tavaroilla ja tarvikkeilla.

Ramirent on kansainvälinen yhtiö, joka toimii 31.12.2008 13 maassa: Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Unkari, Venäjä, Ukraina, Tsekin tasavalta ja Slovakia. Liiketoimintaa harjoitetaan kyseisissä maissa sijaitsevien 362 vuokraustoimipisteen kautta.

Ramirentillä oli vuoden 2008 lopussa 3894 työntekijää. Konsernin liikevaihto oli 703 milj. euroa, josta 78 % tuli Suomen ulkopuolelta.

Ramirent Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 11.2.2009 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Yleistä

Ramirent Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sekä vuoden 2008 tilinpäätöstä että vuoden 2007 vertailutietoja laadittaessa on noudatettu kaikkia Ramirentin liiketoimintaan soveltuvia 31.12.2008 voimassa olevia IAS- ja IFRS -standardeja sekä SIC- ja IFRIC -tulkintoja.

Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyt menettelyt mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaisesti.

Ramirent on soveltanut 1.1.2008 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja sekä IFRIC-tulkintoja:

- IFRIC 14, IAS 19 Etuusperusteesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointi-vaatimukset ja näiden välinen yhteys. Tulkinnan käyttönotolla ei ole ollut vaikutuksia Ramirentin raportointiin.
- IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen sekä IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – standardien

muutokset Reclassification of Financial Assets (voimassa 1.7.2008 lähtien). Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin.

Konsernitilinpäätös on esitetty tuhansissa euroissa, ellei toisin ole ilmoitettu. Pyöristyserojen vuoksi luvut voivat erota summastaan.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperusteet

Konsernitilinpäätös on laadittu perustuen alkuperäiseen hankintamenuon pois lukien myytävissä olevat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, johdannaisoimukset, osakeperusteiset maksut, etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyvät varat ja velat sekä myytävänä olevat pitkäaikaiset varat.

Myytävissä olevat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja johdannaisoimukset on arvostettu käypään arvoon.

Optio-ohjelmaan liittyvät osakeperusteiset maksut kirjataan tuloslaskelmaan niiden myöntämispäivän käyvästä arvosta (2007). Konsernilla ei ollut ulkona olevia optioita vuoden 2007 lopussa tai vuonna 2008.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat arvostetaan myynnistä aiheutuville kuluilla vähennettyyn käypään arvoon tai tätä alempaan kirjanpitoarvoon.

Toiminnan jatkuvuus

Konsernitilinpäätös on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen.

Arviot

IFRS -käytännön mukaisen konsernitilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johdolta arvioita ja oletuksia sekä yhtiön tilinpäätösperiaatteiden soveltamista koskevia valintoja. Vaikka nämä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen käsitykseen nykyhetken liike- ym. tapahtumista, toteutuneet tulokset saattavat poiketa arvioituista.

Yleisimmät ja merkittävimmät tilanteet, joissa johdon on turvaututtava harkintaansa ja arvioihin, liittyvät seuraaviin päätöksiin:

- aineettomien ja aineellisten pitkäaikaisen omaisuusryhmien taloudelliset käyttöajat ja niiden poistoajat,
- aineettomista ja aineellisista pitkäaikaisista omaisuuseristä kerrytettävissä olevat rahamäärät,
- tulevien verotettavien tulojen todennäköisyys, jota vastaan vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää antaen perusteet laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen,
- vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo,
- myyntisaamisten käypä arvo (kerrytettävissä oleva rahamäärä),
- kuluvarausten määrä,
- ehdollisten varojen ja/tai velkojen raportointi
- etuusperusteista järjestelystä johtuvien veloitteiden laskennassa käytetyt oletukset,

- liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen omaisuuserien käyvän arvon määrittäminen sekä
- arviot tulevasta liiketoiminnan kehityksestä ja muut arvonalentumistestaukseen liittyvät kysymykset.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Ramirent Oyj:n ja kaikki tytäryhtiöt, jotka ovat joko välittömästi tai jonkin toisen tytäryhtiön välityksellä konsernin emoyhtiön määräysvallan alaisia. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Konserniin ei vuosien 2008 tai 2007 aikana kuulunut osakkuus- tai yhteisyrityksiä.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaisesti, jossa hankitun yhtiön varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hankintahetkellä tarkoitetaan päivää, jolloin tytäryhtiö siirtyy emoyhtiön määräysvaltaan. Tytäryhtiö yhdistellään konsernitilinpäätöksen hankintahetkestä lähtien siihen saakka, kun emoyhtiön määräysvalta tytäryhtiöön päättyy.

Omistusosuutta vastaavien hankitun yhtiön varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon ylittävä osa omistusosuuden hankintamenuon kirjataan liikearvon hankintamenuoksi. Se edustaa hankkijan vastaisen taloudellisen hyödyn kerryttämiseksi suorittamaa maksua, jota ei voida yksilöidä ja kirjata erillisiksi omaisuuseriksi.

Hankitut nettovarot käsitellään hankittujen tytäryhtiöiden toimintavaluutassa ja muunnetaan emoyhtiön toiminta-valuuttaan tilinpäätöspäivän valuuttakurssien mukaisesti. Tästä johtuen muu kuin euromääräinen liikearvo on riippuvainen valuuttakurssista, mikä aiheuttaa vaihtelua liikearvon ja käypään arvoon pääsemiseksi tehtyjen oikaistujen määrässä, kun nämä muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan.

Ennen IFRS -siirtymäpäivää 1.1.2004 tapahtuneisiin liiketoimintojen yhdistämiin liittyvät hankitut nettovarot on muunnettu kunkin tytäryhtiön toimintavaluuttaan tilinpäätöspäivän 31.12.2003 valuuttakurssilla. IFRS 1 standardin helppouden mukaisesti ennen IFRS -siirtymäpäivää toteutuneiden yritysostojen kirjanpitoarvoja ei ole oikaistu suomalaisen tilinpäätös-käytännön mukaisista vuoden 2003 lopun arvoista.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot on eliminoitu. Konsernin sisäisiä tappioita ei ole eliminoitu, jos ne johtuvat arvonalentumisesta.

Ramirentin tytäryhtiöiden vähemmistöosuudet esitetään konsernin tuloslaskelmassa erillään emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta osuudesta.

Vastaavasti Ramirentin tytäryhtiöiden vähemmistöosuudet esitetään konsernitaseessa emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta omasta pääomasta erillisenä oman pääoman eränä.

Ulkomaan valuutan määräiset tapahtumat

Kunkin konserniyhtiön tulosta ja taloudellista tilannetta mitataan yhtiön toimintaympäristön valuutassa (toimintavaluutassa). Konsernitiilin päätös esitetään euroissa, joka on Ramirent Oy:n toimintavaluutta.

Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi tapahtuma-ajankohdan valuuttakurssin mukaisesti. Ulkomaan valuutan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän valuuttakurssin mukaisesti. Kyseisistä liiketapahtumista ja ulkomaan valuutan määräisten varojen ja velkojen muuntamisesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot esitetään liiketoimintaan liittyvien erien osalta konsernituloslaskelman liikevoittoon vaikuttavina erinä ja rahoituserien osalta konsernituloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehdyn sijoituksen osaksi katsottuihin eriin liittyvät valuuttakurssierot kirjataan kurssieroina suoraan konsernitiilin päätöksen omaan pääomaan.

Toimintavaluuttanaan muuta kuin euroa käyttävien konsernin tytäryhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskikurssin mukaisesti. Näiden yhtiöiden taseet muunnetaan euroiksi tilikauden päätöspäivän valuuttakurssin mukaan.

Yhdistelystä johtuva konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen kirjattujen tilikauden voittojen erotus, kuten myös hankittujen ulkomaisten tytäryhtiöiden hankittujen varojen eliminoinnista syntyvät kurssierot, kirjataan kurssieroiksi suoraan konsernitiilin päätöksen omaan pääomaan. Kun tytäryhtiö myydään tai puretaan, kaikki myytyyn tai purettuun tytäryhtiöön liittyvät aiemmin suoraan omaan pääomaan kirjatut kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä tai purkamisesta aiheutuvaa voittoa tai tappiota.

Segmenttiraportointi

Segmenttiedot esitetään Ramirentin ensisijaisen segmentin osalta, jotka on määritelty maantieteellisesti. Maantieteelliset segmenttiedot perustuvat Ramirentin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja taloudelliseen raportointiin.

Ramirentin maantieteelliset raportointisegmentit ovat:

- Suomi
- Ruotsi
- Norja
- Tanska
- Europe East (Viro, Latvia, Liettua, Ukraina ja Venäjä)
- Europe Central (Puola, Unkari, Tsekin tasavalta ja Slovakia)

Ramirent Europe -segmentti on raportoitu kahtena erillisenä segmenttinä 1.1.2008 alkaen. Vuoden 2007 vertailutietoja on muutettu vastaavasti.

Maantieteelliset tuloslaskelmatiedot esitetään asiakkaan sijainnin mukaan ja tasetiedot esitetään varojen ja velkojen sijainnin perusteella.

Konserni ei ole määritelty toissijaista raportointisegmenttiä. Koska yhtiön kannattavuus ja sen liiketoiminnan riskit riippuvat ennen kaikkea sen maantieteellisten toimialueiden riskeistä, Ramirent ei raportoitu toissijaisia segmenttietietoja.

Konsernin sisäisten liiketapahtumien hinnoittelu maantieteellisten segmenttien välillä perustuu markkinahintoihin.

Segmentin varat ja velat koostuvat sen liiketoiminnassaan käyttämistä eristä sekä konsernin yhteisistä eristä, jotka voidaan perustellusti kohdistaa segmenteille. Erät, joita ei kohdisteta segmenteille koostuvat rahoitus- ja veroeristä sekä koko konsernin yhteisesti käyttämistä varoista ja veloista.

Myynnin tulot

Kaikki vuokratuotot ja tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan myyntituotoiksi. Liikevaihtona esitetään saadun tai saatavan vastikkeen todellinen/käypä arvo, josta on vähennetty annetut alennukset, välilliset verot ja muut myynnin perusteella suoranaisesti määräytyvät verot sekä myyntituottoihin liittyvät valuuttakurssierot.

Vuokratuotot ja tuotot vuokratuottoihin liittyvistä palveluista tuloutetaan sillä kaudella, jolloin palvelu tuotetaan asiakkaalle.

Vaihto-omaisuuden myynnistä ja vuokrakoneiden ja -laitteiden myynnistä saadut tuotot tuloutetaan, kun niiden omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eivätkä tavarat enää ole myyjän määräysvallan tai hallinnan alaisia.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konsernin yritykset ovat kattaneet eläkevastuunsa paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisin eläkejärjestelyin. Eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia kaikissa muissa Ramirentin toimintamaissa paitsi Ruotsissa ja Norjassa, joissa on myös etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut kirjataan tuloslaskelmaan sen tilikauden kuluksi, johon ne liittyvät.

Eläkejärjestelyihin liittyvät etuuspohjaiset eläkeluovotteet on kirjattu taseeseen vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella. Nämä vakuutusmatemaattiset laskelmat on laadittu käyttäen ennakoitua etuusoikeyksikköön perustuvaa menetelmää ja oleellisesti juoksuajaltaan etuuspohjaisia eläkevastuita vastaavien matalariskisten valtionobligatioiden tai yritysainojen noteerattua korkoa tilinpäätöspäivänä.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kulut kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyyn piiriin kuuluvan henkilöstön odotetun palvelusajan kuluessa. Vakuutusmatemaattisia voittoja ja/tai tappioita, jotka eivät ylitä 10 % etuuspohjaisen eläkeluovotteiden nykyarvosta tai 10 % tätä suuremmasta järjestelyyn

kuuluvien varojen käyvästä arvosta ei kirjata eläkevastuuksi taseeseen (ns. putkimenetelmä). Siinä määrin kuin vakuutusmatemaattiset voitot ja/tai tappiot ylittävät edellä mainitun 10 % rajan, ne kirjataan tuloslaskelmaan eläkekulujen lisäykseksi/vähennykseksi yllämainittuun järjestelyyn osallistuvien henkilöiden keskimääräisen odotetun jäljellä olevan palvelusajan kuluessa.

Osakeperusteiset maksut

Ramirent on soveltanut standardia IFRS 2 "Osakeperusteiset maksut" kaikkein 7.11.2002 jälkeen myönnettyihin optio-oikeuksiin riippumatta siitä onko kyseisten oikeuksien toteutuspäivä ennen vai jälkeen 1.1.2005.

Optio-oikeudet on arvostettu Black & Scholes arvostusmenetelmän mukaiseen myöntämispäivän käypään arvoonsa. Myöntämispäivän käypä arvo kirjataan kuluksi tasaerinä optioiden ansainta-ajan kuluessa. Myöntämispäivän laskettu käypä arvo perustuu Ramirentin arvioon ansainta-ajan lopussa annettavien optio-oikeuksien lukumäärästä. Muutokset annettavien optioiden odotetussa määrässä huomioidaan kunkin tilikauden päättyessä. Muutosten vaikutus kirjataan tuloslaskelmaan.

Kun optio-oikeudet toteutetaan, kuluilla vähennetyt saadut maksut kirjataan osakepääomaan ja ylikurssirahastoon. Konsernilla ei ollut ulkona olevia optioita vuoden 2007 lopussa tai vuonna 2008.

Ramirentilla on yhtiön avainjohtajille suunnattu osakepohjainen kannustinjärjestelmä ajanjaksolla 2007–2009. Kannustinjärjestelmä koostuu kolmesta alaohjelmasta, joilla jokaisella on yhden vuoden ansaintajakso. Ansaitut palkkiot talletetaan tilille kahdeksi vuodeksi, jonka aikana palkkioiden arvo on sidottu Ramirentin osakkeen markkina-arvoon. Rahana selvitetävien osakeperusteisten maksujen osalta osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan ja taseeseen kirjataan vastaava velka. Taseen velka arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Liiketulos

Liikevoitto tai -tappio muodostuu kokonaismyynnistä ja muista liiketoiminnan tuotoista, joista vähennetään materiaalien ja palvelujen kulut, henkilöstökulut ja muut liiketoiminnan kulut sekä poistot ja pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistappiot. Käyttöpääomaeristä johtuvat valuuttakurssierot sisältyvät liikevoittoon, kun taas rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Vieraan pääoman menot

Korot ja muut korollisiin velkoihin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti. Rahoituslaitoksilta saatuihin lainoihin välittömästi liittyvät toimituskulut, jotka kohdistuvat selkeästi yksittäisiin lainoihin, vähennetään lainan alkuperäisestä taseeseen kirjattavasta määrästä ja kirjataan myöhemmin rahoituskuluiksi efektiivisen koron menetelmällä.

Tuloverot

Tuloverot koostuvat verotettavan tuloksen perusteella jaksotetuista veroista ja laskennallisista veroista. Verotettavan tuloksen perusteella jaksotetut verot sisältävät päättyneen tilikauden tuloverot sekä aiemmillä tilikausilla

tuloslaskelmaan kirjattuihin veroihin liittyvät oikaisut. Tilikauden tuloslaskelmaan kirjattu tilikauden verotettavaan tuloon perustuva tulovero on kaikkien konserniyritysten kirjattujen tuloverojen summa, joka lasketaan yhtiökohtaisesta verotettavasta tulosta kunkin konserniyrityksen toimintamaan verokannan mukaisesti.

Laskennallisissa veroissa huomioidaan kaikki varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliset väliaikaiset erot. Pääasialliset väliaikaiset erot johtuvat pitkäaikaisen omaisuuden poistoeroista, etuuspuhjisista työsuhde-etuksista, käyttämättömistä aiempien vuosien verotuksellisista tappioista sekä liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä tehdyistä tasearvojen oikaisuista käypään arvoon. Laskennallisia veroja ei kirjata verotuksessa vähennyskveltottomista liikearvon arvonalentumistappioista. Laskennallisia verovelkoja ei myöskään kirjata tytäryhtiöiden voittovaroista, ellei ole todennäköistä, että väliaikaiset erot realisoituvat lähitulevaisuudessa.

Laskennalliset verot määritetään maakohtaisilla paikallisten verolakien mukaisilla tilinpäätöspäivänä säädetyillä verokannoilla.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan niin suurena kuin se todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvät tuloverot kirjataan myös suoraan omaan pääomaan.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

IFRS -siirtymäpäivän (1.1.2004) jälkeen liiketoimintojen yhdistymisessä hankittua omistusoosuutta vastaavien hankitun yhtiön yksilöityjen varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon ylittävä osa omistusoisuuden hankintamenosta kirjataan liikearvon hankintamenoksi.

Ennen IFRS -siirtymäpäivää toteutetuista liiketoimintojen yhdistämisistä kirjattu liikearvo on aiemman suomalaisen kirjanpitoikäntönnön mukainen alkuperäinen liikearvo vähennettynä suomalaisen kirjanpitoikäntönnön mukaisesti vuoden 2003 loppuun mennessä kertyneillä poistoilla. Suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaan liikearvoa ei yksilöity samalla tavoin kuin IFRS -käytännön mukaisesti, vaan se poistettiin tasaerissä 5-20 vuoden aikana. Ennen siirtymäpäivää syntynyt liikearvo ei siksi ole täysin vertailukelpoinen siirtymäpäivän jälkeen hankitun liikearvon kanssa. Ennen IFRS -siirtymäpäivää suoritettuja liiketoimintojen yhdistämisistä ei ole sittemmin oikaistu.

Liikearvoa ei poisteta vaan siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä ja mahdollinen arvonalentuminen arvioidaan vuosittain tai useammin, jos muuttuneet olosuhteet viittaavat siihen, että sen arvo on saattanut alentua. Liikearvo kohdistetaan tätä tarkoitusta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin tuloslaskelmaan kirjataan liikearvon arvonalentumistappio, jos arvonalentumistestaus osoittaa, että liikearvon kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Tällöin liikearvo kirjataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen liiketoimintojen yhdistämisestä johtuva liikearvo arvostetaan hankintahetken jälkeen kirjatulla arvonalentumistappioilla vähennettynä alkuperäiseen hankintameno.

Liikearvon arvonalentumistappioita ei voida peruuttaa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton varallisuusarvo kirjataan ainoastaan, jos on todennäköistä, että yhtiö saa siitä johtuvaa tulevaa taloudellista hyötyä ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat ohjelmistolisensseistä ja IT-järjestelmien kustannuksista, jotka kirjataan kertyneillä poistoilla vähennettynä alkuperäiseen hankintameno. Alkuperäinen hankintameno sisältää omaisuuden hankkimisesta johtuvat välittömät kulut sekä muut järjestelmän kehittämiseen liittyvät kulut.

Edellä mainittujen erien lisäksi muut aineettomat hyödykkeet sisältävät myös osana liiketoimintojen yhdistämistä hankittuja kilpailukieltosopimuksia ja asiakassopimuksia. Nämä kirjataan kertyneillä poistoilla vähennettynä alkuperäiseen hankintahetken käypään arvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet, joiden taloudellinen käyttöaika on rajallinen, poistetaan niiden arvioidun taloudellisten käyttöaikojen kuluessa. Arvioidut taloudelliset käyttöajat ja poistomenetelmät ovat seuraavat:

- Ohjelmistolisenssit ja IT-järjestelmät tasapoisto 3-8 vuotta
- Kilpailukieltosopimukset sopimuskohtainen menetelmä ja taloudellinen käyttöaika
- Asiakassopimukset sopimuskohtainen menetelmä ja taloudellinen käyttöaika

Taloudelliset käyttöajat ja poistoprosentit arvioidaan kunkin tilikauden lopussa, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aiemmista arvioista, poistoaikoja ja vuotuisia poistoprosentteja muutetaan vastaavasti.

Poistot päättyvät kun hyödyke luokitellaan standardin IFRS 5 ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” mukaisesti myytävänä olevaksi. Myytäväksi luokitellut hyödykkeet arvostetaan kirjanpitoarvoon tai tätä alempana myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettynä käypään arvoon.

Aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman muihin liiketoiminnan tuottoihin ja tappiot muihin liiketoiminnan kuluihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellinen käyttöomaisuushyödyke kirjataan taseeseen ainoastaan, jos on todennäköistä, että yhtiö saa siitä johtuvaa tulevaa taloudellista hyötyä ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Konserniyritysten hankkimat aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (maalueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja laitteet, muut aineelliset hyödykkeet) kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettynä alkuperäiseen hankintameno, elleivät ne liity liiketoimintojen yhdistämiseen, missä tapauksessa ne arvostetaan hankintapäivän käypään arvoon vähennettynä hankintapäivän jälkeen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Hankintameno sisältää kaikki menot, jotka liittyvät kyseisen hyödykkeen saattamiseen käyttökuntoon. Välittömien hankintamenojen lisäksi siihen sisältyvät myös muut hankintaan liittyvät menot kuten tullimaksut, kuljetuskustannukset, asennusmenot, tarkastusmaksut jne. Rahoituskulut eivät sisälly hankintameno.

Alkuperäisen hankintameno jälkeiset menot lisätään hyödykkeen hankintameno, jos on todennäköistä, että ne tuottavat lisää tulevaa taloudellista hyötyä verrattuna edeltävään tilanteeseen.

Merkittävät korjaukset saattavat täyttää myöhempien kustannusten aktivointikriteerit. Niissä tapauksissa korjausmenot lisäävät hyödykkeen kapasiteettia tai taloudellista käyttöaika korjausta edeltävään tilanteeseen verrattuna. Ellei näin ole, menoja ei aktivoida taseeseen vaan ne kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapito-kustannukset kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoina kunkin hyödykkeen arvioidun taloudellisen käyttöajan kuluessa. Joihinkin yksilöimättömiin omaisuuseriin, kuten telineet, sovelletaan jäännösarvopoistomenetelmää. Maa-alueita ei poisteta.

Käytetyt poistomenetelmät, ryhmäkohtaiset arvioidut taloudelliset käyttöajat ja vuotuiset poistoprosentit ovat seuraavat:

• Rakennukset ja rakennelmat	tasapoisto	20 vuotta
• Koneet ja laitteet omaan käyttöön	tasapoisto	3-10 vuotta
• Muut aineelliset hyödykkeet	tasapoisto	3-8 vuotta
• Yksilöidyt vuokrakoneet, -kalusteet ja -laitteet		
o Nosto- ja lastauslaitteet	tasapoisto	8-15 vuotta
o Pienkoneet	tasapoisto	3-8 vuotta
o Siirrettävät tilayksiköt	tasapoisto	10 vuotta
• Yksilöimättömät vuokrakoneet, -kalusteet ja -laitteet		
o Telineet	jäännösarvopoisto	10 %
o Muotit ja tukirakenteet	jäännösarvopoisto	10 %
o Muut yksilöimättömät aineelliset hyödykkeet	jäännösarvopoisto	10-33 %

Taloudelliset käyttöajat ja poistoprosentit arvioidaan kunkin tilikauden lopussa, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aiemmista arvioista, poistoaikoja ja vuotuisia poistoprosentteja muutetaan vastaavasti.

Poistot päättyvät kun hyödyke luokitellaan standardin IFRS 5 ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” mukaisesti myytävänä olevaksi. Myytäväksi luokitellut hyödykkeet arvostetaan kirjanpitoarvoon tai tätä alempana myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettynä käypään arvoon.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmaan. Myydyistä vuokrakoneista ja -laitteista saadut myyntitulot kirjataan liikevaihtoon ja myyntiin liittyvät menot kirjataan materiaali- ja palvelukuluksi.

Muut aineellisen pitkäaikaisen omaisuuden luovutusvoitot kirjataan muuksi liiketoiminnan tuotoksi ja tappiot muuksi liiketoiminnan kuluksi.

Arvonalentuminen ja arvonalentumistestaus

Lyhyt- ja pitkäaikainen omaisuus arvioidaan vuosittain mahdollisten arvonalentumiseen viittaavien merkkien havaitsemiseksi, so. tapahtumien tai olosuhdemuutosten varalta, jotka viittaavat siihen, että omaisuuserän kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei olisi kerrytettävissä.

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvon arvonalentumistestaus suoritetaan pienimmän rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla, jolle varoja ja velkoja voidaan järkevästi kohdistaa ja joka tuottaa yksilöitävissä olevia rahavirtoja.

Pitkäaikaisista omaisuuseristä kerrytettävissä oleva rahamäärä on niiden myyntikustannuksilla vähennetty käypä arvo tai tätä suurempi käyttöarvo. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla omaisuuserän tuottama arvioitu vastainen kassavirta. Arvonalentumistestauksessa käytetyt arvostusmallit edellyttävät arvioiden käyttöä. Lyhytaikaisista omaisuuseristä kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko niiden käypä arvo tai vastaisten kassavirtojen efektiivisellä korkomenetelmällä diskontattu nykyarvo.

Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on korkeampi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan ainoastaan, jos olosuhteet muuttuvat tavalla, joka lisää kerrytettävissä olevaa rahamäärää tappion kirjaushetkellä kerrytettävissä olleeseen rahamäärään nähden. Arvonalentumistappioita ei kuitenkaan voida peruuttaa yli sen arvon, joka omaisuus-erälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi kirjattu arvonalentumistappiota.

Liikearvon arvonalentumistappiota ei voida missään olosuhteissa palauttaa.

Vuokrasopimukset

Aineellisen pitkäaikaisen omaisuuden vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingosopimuksiksi, jos omistukseen liittyvät hyödyt ja riskit siirtyvät olennaisilta osin yhtiölle. Rahoitusleasingosopimukset aktivoidaan taseeseen vuokratuotuksen alussa vuokratuotuksen hyödykkeen käyvästä arvosta tai tätä alemmasta vähimmäisvuokrien nykyarvosta. Kukin vuokraerä jaetaan rahoitusleasingvelan lyhennykseen ja rahoituskuluihin tavalla, joka vastaa tasaista korkotuottoa maksamatta olevalle leasingvelalle.

Rahoituskuluilla vähennetty rahoitusleasingvelka sisältyy korollisiin velkoihin. Rahoituskustannukset kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin vuokratuotuksen aikana. Rahoitusleasingosopimuksilla hankittu omaisuus poistetaan taloudellisena vaikutusajanaan yhtiön eri pitkäaikaisiin omaisuusryhmiin soveltamien poistoperiaatteiden mukaisesti.

Vuokrasopimukset, joissa kaikki omistukseen liittyvät olennaiset riskit ja hyödyt säilyvät vuokralleantajalla luokitellaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Ramirentin tavalliset vuokrasopimukset luokitellaan seuraaviin pääryhmiin:

1) Ramirentin asiakkaille vuokrattavan kaluston operatiiviset leasingosopimukset, 2) kiinteistöjen vuokrasopimukset ja 3) muut leasingosopimukset.

Vuokralaston operatiiviset leasingosopimukset tehdään tavallisimmin määräajaksi. Sopimukset voivat sisältää irtisanomisaikaa tai ennenaikaiseen irtisanomiseen liittyviä korvauksia koskevia määräyksiä. Niiden kulut kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muina kuluina

Yhtiön toiminnassaan käyttämien kiinteistöjen vuokrasopimukset on luokiteltu tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Vuokrasopimukset voidaan tehdä joko määräajaksi tai ennalta määräämättömäksi ajaksi. Ne voivat myös sisältää irtisanomisaikaa tai ennenaikaiseen irtisanomiseen liittyviä korvauksia koskevia määräyksiä. Niiden kulut kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muina kuluina.

Muut kuin vuokralastoon ja kiinteistöihin liittyvät yhtiön tai sen henkilöstön käyttämät tavallisilla vuokrasopimuksilla vuokratuotuksen hyödykkeet luokitellaan muiksi leasingosopimuksiksi. Ne ovat yleensä määräajaisia ja niiden kulut kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muina kuluina.

Yhtiön sitoviin vastaisiin vähimmäisvuokriin liittyvät veloitteet esitetään taseen ulkopuolisina liitetietoina. Annetut tiedot kattavat sitovat vähimmäisvuokrat ainoastaan niiden sopimusten osalta, joista ne voidaan määrittää luotettavasti. Tästä johtuen annetut tiedot eivät sisällä tavallisia vuokrasopimuksia, jotka on tehty ennalta määräämättömäksi ajaksi ja joihin ei sisälly irtisanomisaikaa tai irtisanomismaksua. Jos irtisanomisaika tai irtisanomismaksu on määrätty, katsotaan irtisanomisaajan vuokrat tai irtisanomismaksu sitoviksi vähimmäisvuokriksi.

Jaettuja vuokrasopimuksia ja jälleenvuokraussopimuksia käytetään vuokra-koneiden ja -laitteiden lyhytaikaiseen vuokraukseen. Niiden kulut sisältyvät tuloslaskelman materiaali- ja palvelukuluihin. Jaettuihin vuokrasopimuksiin ja jälleenvuokraussopimuksiin ei sisälly vastaisiin vähimmäisvuokriin liittyviä veloitteita.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuun tai tätä alempaan netto-realisointiarvoon. Netto-realisointiarvo on arvioiduilla välttämättömillä myyntikustannuksilla vähennetty arvioitu myyntihinta tavanomaisessa liiketoiminnassa.

Hankintamenu perustuu painotettuun keskihintaan. Hankintamenu muodostuu hankintahinnasta sekä muista vaihto-omaisuuden nykyiseen sijaintipaikkaansa ja kuntoonsa saattamiseen aiheutuneista kuluista.

Vaihto-omaisuuteen sisältyy tavanomaiset myytävänä olevat omaisuuserät ja palvelujen tuottamiseen käytetyt materiaalit tai tarvikkeet. Vaihto-omaisuus koostuu pääasiassa myytävistä koneista ja laitteista, myytävistä varaosista ja lisävarusteista sekä palvelujen tuottamiseen käytetyistä varaosista, lisävarusteista ja materiaaleista.

Rahoitusvarat, rahoitusvelat, johdannaisopimukset ja suojauslaskenta

Ramirent on ottanut 1.1.2005 lähtien käyttöön IAS 39 "Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen" sekä IAS 32 "Rahoitusinstrumentit: tiedot ja esittämistapa" -standardit. IFRS 7 "Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot" on otettu käyttöön 1.1.2007 lähtien.

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Rahoitusvälineet luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin ja jaksotettuun hankintamenuun kirjattuihin velkoihin. Yhtiö ei ole luokitellut rahoitusvaroja eräpäivään saakka pidettäväksi. Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan hankintahetkellä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin sisältyy rahoituslaitoksissa olevia talletuksia, joiden arvostus on sidoksissa Ramirentin osakkeen markkina-arvoon. Ne arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset merkitään tuloslaskelmaan.

Myytävissä olevat sijoitukset

Oman pääoman ehtoiset arvopaperit luokitellaan myytävissä oleviksi sijoituksiksi. Osakkeet arvostetaan markkinanoteerausten mukaiseen käypään arvoon. Listaamattomat osakkeet, joiden arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenuun. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan (arvonmuutosrahasto).

Myytävissä olevien sijoitusten ostot ja myynnit kirjataan kaupan toteutuspäivänä. Transaktiomenot sisältyvät alkuperäiseen hankintamenuun. Kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan myytäessä omasta pääomasta tuloslaskelman rahoitusuottoihin ja -kuluihin. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan siltä osin kuin ne johtuvat arvonalentumisesta.

Kaikki myytävissä olevat sijoitukset kirjataan pitkäaikaisiksi varoiksi, ellei niiden myyntiä katsota todennäköiseksi tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana, jolloin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin.

Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset ovat johdannaisopimuksiin kuulumattomia rahoitusvaroja, joiden eräpäivä on määritelty tai voidaan määrittää, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita yhtiö ei pidä kaupankäyntitaroituksessa. Nämä sisältävät rahoitusvarat, jotka yhtiö on hankkinut luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja.

Lainat ja saamiset kirjataan johdannaisopimuksia lukuun ottamatta kaupan selvityspäivänä ja arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Ne kirjataan pitkäaikaisiin varoihin, jos niiden eräpäivä on enemmän kuin 12 kuukautta tilinpäätöspäivän jälkeen.

Myyntisaamiset kirjataan arvioituun käypään arvoon (kerrytettävissä oleva rahamäärä), joka vastaa arvioidulla luottotappiovarauksella vähennettyä

alkuperäistä laskutettua määrää. Luottotappiovaraus perustuu erääntyneiden saamisten eräkohtaiseen tarkasteluun.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat kirjataan johdannaissopimuksia lukuun ottamatta kaupan selvityspäivänä ja arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoituslaitoksilta saatuihin lainoihin suoranaisesti liittyvät toimituskulut, jotka kohdistuvat selkeästi yksittäisiin lainoihin, vähennetään lainan alkuperäisestä taseeseen kirjattavasta määrästä ja kirjataan myöhemmin efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoituskuluiksi tuloslaskelmaan.

Rahoitusvelkoja sisältyy sekä pitkä- että lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Yhtiön vuosina 2008 ja 2007 käyttämät pääasialliset johdannaissopimukset koostuivat koronvaihtosopimuksista. Kyseisiä sopimuksia on käytetty yhtiön rahoitusperiaatteiden mukaiseen suojaukseen.

Ramirent soveltaa suojauslaskentaa koronvaihtosopimuksiin. Suojauskohteena on korollisten velkojen koronmaksuun liittyvä tulevaisuuden kassavirta.

Koronvaihtosopimusten lisäksi on myös käytetty vähäisessä määrin lyhytaikaisia valuuttatermiinejä.

Valuuttatermiineihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja siten niiden käyvän arvon muutokset kirjataan kokonaan tuloslaskelmaan.

Suojausinstrumentit kirjataan aluksi johdannaissopimuksen solmimispäivän käypään arvoon. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen ne arvostetaan hinta- ja korkonoteerauksiin perustuvaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan oman pääoman arvomuutosrahastoon edellyttäen, että suojaus on tehokas. Suojauksen tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmaan.

Suojaussuhde on dokumentoitu IAS 39 standardin edellyttämällä tavalla ja suojausinstrumenttien tehokkuutta testataan suhteessa tulevaan ja meneeseen aikaan. Suojausinstrumentin tuottaman voiton tai tappion tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja pankkisaamisista, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä alle kolmen kuukauden finanssijoituksista. Luottosaldolliset tilit esitetään pitkäaikaisina korollisina velkoina.

Varaukset

Aikaisempiin tapahtumiin perustuvista yhtiön (juridisista tai tosiasiallisista) velvoitteista kirjataan varaus, kun on todennäköistä, että kyseisen velvoitteen täyttäminen edellyttää tulevaisuudessa taloudellisista hyötyä

ilmentävien voimavarojen siirtymistä pois yhtiöstä ja velvoitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti.

Yleisimmät varaukset liittyvät uudelleenjärjestelyihin ja oikeudenkäynti- tai veroriskeihin.

Osingot

Ramirentin hallituksen ehdottama osinko sisältyy konsernitaseen voittovaroihin. Maksettava osinko vähennetään voittovaroista vasta kun yhtiökokous on hyväksynyt sen.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Liikkeeseen lasketuista osakkeista vähennetään yhtiön hallussa mahdollisesti olevat omat osakkeet.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, johon on lisätty optioiden oletetulla toteutuksella hankittujen osakkeiden lukumäärä. Optio-oikeuksilla on laimentava vaikutus, jos osakkeen hinta on korkeampi kuin optioiden toteutuksen yhteydessä maksettava merkintähinta.

Uusien ja muuttuneiden IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

IASB on julkistanut seuraavat standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joita Ramirent ei ole vielä soveltanut. Ramirent ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IAS 1 (Uudistettu) Tilinpäätöksen esittäminen (voimassa 1.1.2009 alkaen). Uudistettu standardi muuttaa tuloslaskelman ja oman pääoman muutoslaskelman esitystapaa.

IFRS 8 Operating Segments (voimassa 1.1.2009 alkaen). IFRS 8:n mukaan esitettävien segmenttietojen perustuttava johdolle toimitettuun yhtiön sisäiseen raportointiin ja siinä noudatettuihin laskentaperiaatteisiin. Tulevalla standardilla ei uskota olevan merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IAS 23 (Uudistettu) Borrowing costs (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardilla ei uskota olevan merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IFRS 3 (Uudistettu) Liiketoimintojen yhdistäminen (voimassa 1.7.2009 alkaen). Uudistetun standardin soveltamisala on aikaisempaa laajempi. Uudistettu standardi sisältää useita konsernin kannalta merkittäviä muutoksia. Standardimuutokset vaikuttavat hankinnoista kirjattavan liikearvon määrään sekä liiketoimintojen myyntituloksiin. Standardimuutoksilla on vaikutusta myös tuloslaskelmaan kirjattaviin eriin sekä hankintatilikaudella

että niillä tilikausilla, joilla suoritetaan lisäkauppahintaa tai toteutetaan lisähankintoja. Standardin siirtymäsääntöjen mukaisesti liiketoimintojen yhdistämissä, joissa hankinta-ajankohdat on ennen standardin pakollista käyttöönottoa, ei oikaista. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 27 (Uudistettu) Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös (voimassa 1.7.2009 alkaen). Muutettu standardi edellyttää tytäryrityksen omistusmuutoksista syntyvien vaikutusten kirjaamista suoraan konsernin omaan pääomaan silloin, kun emoyrityksen määräysvalta säilyy. Mikäli määräysvalta tytäryrityksessä menetetään, jäljellä oleva sijoitus arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Vastaavaa kirjanpidollista käsittelyä sovelletaan jatkossa myös osakkuusyrittysijoituksiin (IAS 28) ja yhteisyrityssuosiin (IAS 31). Standardimuutoksen seurauksena tytäryrityksen tappioita voidaan kohdistaa vähemmistölle silloinkin, kun ne ylittävät vähemmistön sijoituksen määrän. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut –standardin muutokset - Vesting conditions and cancellations (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardimuutoksilla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin. Standardin muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin muutos - Eligible Hedged Items (voimassa 1.7.2009 alkaen). Muutokset koskevat suojauslaskentaa. Ramirent arvioi, että standardimuutoksella ei tule olemaan merkittävää vaikutusta sen taloudelliseen raportointiin. Standardin muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen ja IAS 32 Rahoitusinstrumentit - esittämis-tapa -standardien muutokset - Puttable Financial Instruments and Obligation Arising on Liquidation (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardimuutoksilla ei tule olemaan vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin. Standardin muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Improvements to IFRSs (Annual improvements 2007) (voimaan pääsääntöisesti 1.1.2009 alkaen). Annual improvements –menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireiset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä 34 standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta Ramirentin arvion mukaan ne eivät ole merkittäviä konsernitilinpäätöksen kannalta. Standardimuutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutokset standardeihin IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös - Cost of an Investments in a Subsidiary, Jointly Controlled Entity or Associate (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardimuutokset koskevat ensisiirtäjiä eikä niillä siten ole vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin. Standardimuutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 11 – konserniyhtiöiden osakkeita ja omia osakkeita koskevat liiketoimet (voimassa 1.3.2008 alkaen). Tulkinta selvittää omia osakkeita tai konserniyhtiöitä koskevien liiketoimien käsittelyä emoyhtiön ja konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä ohjeistamalla näiden luokittelua omana pääomana selvitettäviin tai käteisvaroina selvitettäviin osakeperusteisiin liiketoimiin. Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin.

IFRIC 12 - Service Concession arrangements (voimassa 1.1.2008 alkaen). Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 13 Customer loyalty programmes (voimassa 1.1.2008 alkaen). Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate (voimassa 1.1.2009 alkaen). Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation (voimassa 1.10.2008). Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

1. Segmentti-informaatio

Ramirent-konsernilla on kuusi maantieteellistä segmenttiä: Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Europe Central (Puola, Unkari, Tsekin tasavalta ja Slovakia) ja Europe East (Viro, Latvia, Liettua, Ukraina ja Venäjä). Maantieteellisten segmenttien liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan ja segmenttien varat ja velat esitetään varojen ja velkojen sijainnin mukaan.

Ramirent Oyj on veloittaa tytäryhtiöiltään hallintoveloitusta. Kustannukset sisältyvät kunkin segmentin liiketulokseen.

Vuoden 2008 segmentti-informaatio

	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	East Europe	Central Europe	Elimi-naatio	Konserni yhteensä
Liikevaihto ja liikevoitto								
Liikevaihto (ulkoinen)	153 880	171 305	145 873	57 754	85 915	87 908		702 635
Segmenttien välinen myynti	534	50	53	1 251	4 016	785	-6 690	-
Liikevaihto yhteensä	154 415	171 354	145 927	59 005	89 931	88 694	-6 690	702 635
Liikevoitto	30 548	29 876	15 113	667	-1 389	8 408		83 224
Segmenteille kohdistamattomat tuotot								1 641
Segmenteille kohdistamattomat kulut								-5 151
Segmenteille kohdistamattomat erät yhteensä								-3 510
Liikevoitto, yhteensä								79 713
Rahoituserät ja tuloverot								-45 999
Tulos jatkuvista toiminnoista								33 715
Konsernin tilikauden voitto								33 715
Muut tiedot								
Varat	144 627	163 654	137 109	67 297	139 635	133 408	-40 385	745 346
Kohdistamattomat varat								7 333
Konsernin varat yhteensä								752 679
Velat	65 474	44 990	51 912	28 071	73 522	74 666	144 750 *	408 720
Kohdistamattomat velat								62 864
Konsernin velat yhteensä								471 584
* sisältää Ramirent Oyj:n ulkoiset velat, joita ei ole kohdistettu tytäryhtiöille								
Investoinnit pitkäaikaisiin varoihin (aktioidut brutto)	28 938	34 686	25 063	13 131	40 559	64 345	-5 464	201 259
Poistot	-16 735	-24 787	-18 432	-8 546	-25 567	-15 185	146	-109 107
Henkilöstön määrä								
Tilinpäätöspäivänä	704	657	645	235	635	1 003	15	3 894
Keskimäärin tilikauden aikana	719	658	675	252	668	1 015	19	4 006

Vuoden 2007 segmentti-informaatio

	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	East Europe	Central Europe	Eliminaatio	Konserni yhteensä
Liikevaihto ja liikevoitto								
Liikevaihto (ulkoinen)	132 978	152 466	145 816	57 006	90 987	55 004		634 257
Segmenttien välinen myynti	619	182	37	20	13	425	-1 293	-
Liikevaihto yhteensä	133 597	152 648	145 853	57 026	91 000	55 428	-1 293	634 257
Liikevoitto	34 803	35 085	35 853	10 211	12 865	29 398	-28	158 187
Segmenteille kohdistamattomat tuotot								2 826
Segmenteille kohdistamattomat kulut								-3 468
Segmenteille kohdistamattomat erät yhteensä								-642
Liikevoitto, yhteensä								158 187
Rahoituserät ja tuloverot								-47 333
Tulos jatkuvista toiminnoista								110 212
Konsernin tilikauden voitto								110 212
Muut tiedot								
Varat	123 572	147 278	165 339	68 891	116 962	71 664	41 028	734 734
Kohdistamattomat varat								2 395
Konsernin varat yhteensä								737 129
Velat	49 803	55 557	46 242	29 366	62 277	51 430	40 877	335 552
Kohdistamattomat velat								60 459
Konsernin velat yhteensä								396 011
Investoinnit pitkäaikaisiin varoihin (aktivoidut brutto)	26 459	36 770	38 453	22 763	56 119	36 738	239	217 541
Poistot	-13 400	-20 005	-16 567	-7 178	-14 650	-7 741	85	-79 457
Henkilöstön määrä								
Tilinpäätöspäivänä	645	616	661	254	662	788	16	3 642
Keskimäärin tilikauden aikana	674	597	631	237	591	664	13	3 407

2. Liikevaihto tuloryhmittäin

	2008	2007
Tuotot vuokraustoiminnasta	482 715	431 488
Tuotot toimitetuista palveluista	152 345	139 534
Käytettyjen vuokrakoneiden ja -laitteiden myyntituotot	20 973	19 436
Tavaroiden myynti	46 603	43 799
	702 635	634 257

3. Liiketoiminnan muut tuotot

	2008	2007
Kiinteistöjen myyntivoitot	1 641	2 826
Muut tuotot	2 176	2 999
	3 817	5 825

4. Materiaalit ja palvelut

	2008	2007
Jälleenvuokrauksen kustannukset	-25 707	-25 203
Myydyn vuokrauskaluston poistamaton hankintameno	-12 032	-11 482
Myytyjä tavaroita vastaavat kustannukset	-35 315	-29 654
Korjaus ja huolto	-44 619	-33 332
Ulkopuoliset palvelut	-39 715	-29 357
Kuljetus	-50 798	-44 722
	-208 186	-173 750

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

	2008	2007
Palkat ja palkkiot	-131 437	-118 423
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-6 312	-
Kannustinjärjestelmään kohdistuva bonusjaksotus	273	-966
Sosiaalikulut	-14 596	-12 615
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt	-2 117	-1 412
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-7 009	-6 363
Muut henkilöstökulut	-15 173	-13 192
	-176 372	-152 971

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä

Hallitus teki vuonna 2007 päätöksen kannustinjärjestelmästä, joka on suunnattu konsernin avainjohtajille ajanjaksoilla 2007 – 2009. Mahdolliset bonukset riippuvat asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Kannustinjärjestelmä koostuu kolmesta alaohjelmasta, joilla jokaisella on yhden vuoden ansaintajakso. Ansaitut bonukset talletetaan tilille kahdeksi vuodeksi, jonka aikana bonuksien arvo on sidottu Ramirentin osakkeiden markkina-arvoon. Kahden vuoden jakson jälkeen kannustinjärjestelmään osallistujien tulee hankkia Ramirentin osakkeita bonuksilla veronpidätyksen jälkeen.

Kertyneet bonusetuudet arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöspäivän osakkeen markkina-arvon perusteella. Kertyneet bonusetuudet kirjataan henkilöstökuluihin ja merkitään veloiksi.

Kolmesta alaohjelmasta ensimmäinen käynnistyi vuonna 2007. Kertyneiden bonusetuuksien määrä oli 31.12.2008 693 tuhatta euroa. Kustannukset sisältyvät yllä oleviin henkilöstökuluihin. Lisääntyneen vastapuoliriskin vuoksi ja talletuksen turvaamiseksi 2007 alaohjelman talletustili irtisanottiin marraskuussa 2008. Ansaitut bonukset maksettiin järjestelmän osanottajille, osakkeet hankittiin ja niihin liittyvät sosiaalikulut maksettiin. Osakkeilla on alkuperäisen ohjelman mukainen lock up -jakso, jonka aikana niitä ei voi myydä. Pitkäaikaiseen kannustinjärjestelmään liittyvää velkaa ei ollut jäljellä 31.12.2008.

2008 alaohjelma ei toteutunut, koska sille asetettuja tavoitteita ei saavutettu.

6. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot hyödykeryhmittäin:	2008	2007
Aineelliset pitkäaikaiset varat		
Rakennukset ja rakennelmat	-451	-479
Koneet ja kalusto	-99 110	-76 293
Rahoitusleasingillä hankitut koneet ja kalusto	-1 010	-1 312
Muut aineelliset hyödykkeet	-1 204	-657
Aineettomat pitkäaikaiset varat		
Muut aineettomat hyödykkeet	-2 059	-544
Muut pitkävaikutteiset menot	-181	-172
	-104 016	-79 457
Arvonalentumiset		
Liikearvo	-5 091	0

7. Liiketoiminnan muut kulut

	2008	2007
Kiinteistöjen vuokratulot	-23 655	-17 489
Muut kiinteistökulut	-8 905	-8 362
Tietotekniikka- ja toimistokulut	-16 474	-13 700
Muut vuokratulot	-20 171	-7 681
Ulkopuoliset palvelut	-6 958	-5 376
Luottotappiot	-3 858	-2 167
Luottotappiovarauksen muutos	-14 217	-5 252
Restrukturointikulut ja muut kertaluontoiset kulut	-19 486	-
Muut	-19 350	-16 334
	-133 074	-76 361
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	-331	-509
Veroneuvonta	-48	-58
Muut palkkiot	-170	-320
	-549	-887

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot ja kulut	2008	2007
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	2	4
Korkotuotot talletuksista ja muista saamisista	906	579
Korkotuotot johdannaisinstrumenteista	605	-
Valuuttakurssivoitot jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	21 145	5 178
	22 658	5 761
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	-16 766	-10 769
Pankkilainat	-195	-259
Rahoitusleasingvelat	-736	-
Yrityshankintojen maksamattomat kauppahinnat	-	-
Muut rahoituskulut jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	-1 671	-940
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	-4 870	-1 351
Korkokulut johdannaisinstrumenteista	-	-146
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	-27 475	-4 088
	-51 713	-17 553
Rahoitustuotot ja kulut (netto)	-29 055	-11 792
Korkotuotot ja -kulut rahoitusvaroista ja -veloista, joita ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti:		
Korkotuotot rahoitusvaroista	906	579
Korkokulut rahoitusveloista	-17 697	-11 174
Suoraan omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset	-	-
Liikevaihto sisältää valuuttakurssieroja	79	-23

9. Tuloverot

	2008	2007
Tilikauden tuloverot	-16 419	-24 998
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-110	-28
Laskennalliset verot	-415	-10 515
	-16 944	-35 541
Tuloverojen täsmäytyslaskelma Suomen yhtiöverokantaan	2008	2007
Tulos ennen veroja	50 658	145 753
Suomen verokannan (26%) mukainen tulovero voitosta ennen veroja	-13 171	-37 896
Suomen ja ulkomaisten verokantojen erojen vaikutus	-1 112	2 571
Verotuksessa vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	-5 530	-678
Verovapaiden tulojen vaikutus	1 115	635
Verokantojen muutosten vaikutus laskennallisiin veroihin	877	247
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-110	-28
Muut erät	987	-391
	-16 944	-35 541

10. Osakekohtainen tulos

	2008	2007
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus voitosta (tuhat EUR)	33 715	110 177
Osakemäärä (painotettu keskiarvo), laimentamaton (tuhat kpl)	108 697	108 402
Tulos/osake, laimentamaton (EUR)	0,31	1,02
	2008	2007
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus voitosta (tuhat EUR)	33 715	110 177
Osakemäärä (painotettu keskiarvo), laimentamaton (tuhat kpl)	108 697	108 402
2002A optioiden vaikutus (tuhat EUR)	-	-
2002B optioiden vaikutus (tuhat EUR)	-	115
Osakemäärä (painotettu keskiarvo), laimennettu (tuhat kpl)	108 697	108 518
Tulos/osake, laimennettu (EUR)	0,31	1,02

Laimennettu osakekohtainen tulos on laskettu oikaisemalla ulkona olevien osakkeiden keskimääräistä lukumäärää olettaen, että kaikki mahdolliset osakkeet merkitään. Ramirentillä on ollut yksi optio-ohjelma, jossa on kaksi sarjaa (2002A ja 2002B).

Optioilla on laimentava vaikutus silloin, kun option merkintähinta on alhaisempi kuin osakkeen markkinahinta. Laimentava vaikutus on se osakkeiden lukumäärä, joka Ramirentin on annettava veloituksesta, koska toteutetuista optioista saatavat varat eivät kata osakkeiden käypää arvoa. Ramirentin osakkeen käypä arvo määritetään osakkeen tilikauden lopun markkinahinnan perusteella.

Osakkeen merkintäaika 2002A optio-oikeudella päättyi 31.10.2006 ja 2002B optio-oikeudella 31.10.2007, minkä jälkeen optioita ei ollut jäljellä.

11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisten käyttöomaisuus-
hyödykkeiden muutokset vuonna 2008

	Maa alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Rahoitus leasingillä hankitut koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kiinteistöt, koneet ja kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet						
Hankintameno 1.1.	1 613	5 332	828 588	6 056	5 792	847 382
Lisäykset	1 533	177 163	359	2 007	181 063	
Vähennykset	-429	-371	-45 669	-573	-904	-47 947
Uudelleenluokittelut	-77	-1 665	-357	1 241	-858	
Siirretty myytävissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin/varoista	862	0	0	0	862	
Muuntoerot	-36	-188	-75 871	-499	-176	-76 771
Hankintameno 31.12.	1 148	7 092	882 545	4 986	7 961	903 731
Kertyneet poistot 1.1.	-	-1 558	-334 177	-3 708	-2 140	-341 582
Lisäykset -	-174	-5 496	-	-	-5 670	
Vähennykset	-	279	33 290	325	580	34 473
Uudelleenluokittelut	-	-	759	138	-880	16
Siirretty myytävissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	-	-480	0	0	0	-480
Poistot	-	-451	-99 110	-1 010	-1 204	-101 776
Muuntoerot	-	91	39 416	431	128	40 066
Kertyneet poistot 31.12.	0	-2 293	-365 317	-3 825	-3 517	-374 952
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 613	3 775	494 412	2 348	3 653	505 801
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 148	4 799	517 228	1 161	4 444	528 779

Aineellisten käyttöomaisuus-
hyödykkeiden muutokset vuonna 2007

	Maa alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Rahoitus leasingillä hankitut koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kiinteistöt, koneet ja kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet						
Hankintameno 1.1.	2 697	6 857	652 086	9 594	5 082	676 316
Lisäykset -	1 794	212 556	6	1 811	216 167	
Vähennykset	-110	-411	-34 705	-1 094	-976	-37 297
Uudelleenluokittelut	-	-	2 327	-2 327	-61	-62
Siirretty myytävissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	-987	-2 954	-	-	-2	-3 943
Muuntoerot	14	47	-3 675	-123	-62	-3 799
Hankintameno 31.12.	1 613	5 332	828 588	6 056	5 792	847 382
Kertyneet poistot 1.1.	-	-2 350	-283 500	-4 163	-1 817	-291 830
Lisäykset	-	-	-	529	-	529
Vähennykset	-	94	21 853	-	254	22 200
Uudelleenluokittelut	-	-	-682	1 154	78	550
Siirretty myytävissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	-	1 168	-	-	-	1 168
Poistot	-	-479	-75 470	-1 312	-657	-77 918
Muuntoerot	-	10	3 622	83	3	3 718
Kertyneet poistot 31.12.	0	-1 558	-334 177	-3 708	-2 140	-341 582
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 697	4 507	368 586	5 431	3 265	384 486
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 613	3 775	494 412	2 348	3 653	505 800

Arvon alentumistestit (kts. liitetieto 12 liikearvon alentumistestaus) käsittävät myös IAS36 "Omaisuserien arvon alentuminen" –standardin vaatimukset, joiden mukaan yhtiön on testattava myös aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen. Suoritettujen arvonalentumistestien sisältävät jokaisen CGU:n nettovarojen yhteismäärän, lukuun ottamatta IAS 36.2:ssa yksilöityjä eriä. Vuosittaiseen arvonalentumistestaukseen ei ole sisällytetty kahta CGU:ta, joissa ei ole liikearvoa. Näiden CGU:iden osuus ei ole olennainen konserniin verrattuna: ne ovat vain noin 2 % konsernin kokonaisliikevaihdosta tai pitkäaikaisista varoista. Johto ei näe arvonalentumistarvetta näissä kahdessa CGU:ssa. Jokainen konserniyhtiö on arvioinut tilinpäätöshetkellä onko viitteitä siitä, että jonkun omaisuus-erän arvo on alentunut. Koneissa ja kalustossa erityishuomio on kiinnitetty käyttöasteeseen ja mikäli käyttöaste on matala, arvoidaan arvonalentumiskirjausten tarvetta.

12. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liikearvon ja muiden aineettomien
hyödykkeiden muutokset vuonna 2007

	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Liikearvo, muut aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	77 633	4 351	3 546	85 530
Lisäykset 959	690	510	2 159	
Tytäryhtiöiden hankinta	18 627	4 863	-	23 490
Vähemmistöosuuden hankinta	226	-	-	226
Vähennykset	-	-140	-2	-141
Uudelleenluokittelut	-1 007	1 164	-	157
Muuntoerot	-3 949	-474	-117	-4 540
Hankintameno 31.12.	92 489	10 455	3 938	106 882
Kertyneet poistot 1.1.	0	-2 971	-2 915	-5 886
Vähennykset	-	134	2	135
Poistot -	-2 059	-181	-2 240	
Arvon alentumiset	-5 091	-	-	-5 091
Muuntoerot	-	482	103	585
Kertyneet poistot 31.12.	-5 091	-4 415	-2 992	-12 497
Kirjanpitoarvo 1.1.	77 633	1 380	631	79 644
Kirjanpitoarvo 31.12.	87 398	6 040	946	94 385

Liikearvon ja muiden aineettomien
hyödykkeiden muutokset vuonna 2007

	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Liikearvo, muut aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	76 112	3 508	3 229	82 849
Lisäykset -	481	331	812	
Tytäryhtiöiden hankinta	1 538	377	-	1 915
Vähennykset	-	-80	-6	-86
Muuntoerot	-17	65	-7	40
Hankintameno 31.12.	77 633	4 351	3 546	85 530
Kertyneet poistot 1.1.	0	-2 447	-2 763	-5 210
Vähennykset	-	73	6	79
Poistot -	-545	-172	-717	
Muuntoerot	-	-53	14	-39
Kertyneet poistot 31.12.	0	-2 971	-2 915	-5 887
Kirjanpitoarvo 1.1.	76 112	1 061	466	77 639
Kirjanpitoarvo 31.12.	77 633	1 380	631	79 643

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvo on kohdistettu Ramirentin rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU). Liiketoimintamaat määritellään CGU:ina. Liikearvon jakautuminen segmenteille esitetään alla olevassa taulukossa.

	2 008	2007*
Suomi	15 825	14 866
Ruotsi	22 326	16 909
Norja	15 634	19 154
Tanska	692	1 428
Europe East	13 791	18 830
Europe Central	19 130	6 446
	87 398	77 633

Vuonna 2007 liikearvoa ei kohdistettu Tanskalle testausketkellä.

* Vuoden 2007 luvut on jaettu nykyisen segmenttijaon mukaisesti.

Liikearvot ovat paikallisissa valuutoissa ja valuuttakurssivaihtelut vaikuttavat liikearvon euromääriin.

Liikearvolle suoritetaan vuosittain arvonalentumistestaus, jossa sen kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään kunkin ennalta määrätyn rahavirtaa tuottavan yksikön osalta (CGU). Arvonalentumistestaus suoritetaan myös silloin, kun todetaan viitteitä arvon alentumisesta. Arvonalentumistappio kirjataan, mikäli rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettujen nettovarojen (sis. liikearvon) kirjanpitoarvo on korkeampi kuin yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kunkin CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään nykyarvomenetelmällä (DCF-menetelmä).

Arvonalentumistestauksessa arviot vuoden 2009 rahavirroista perustuvat Ramirentin hallituksen hyväksymään vuoden 2009 budjettiin. Rahavirta-arviot vuosille 2010 - 2013 perustuvat johdon näkemyksiin liiketoiminnan kasvusta ja kannattavuudesta.

Keskipitkällä aikavälillä testauksessa käytetään ROCE:a 18 % ja tuotot/pääoma -suhdetta 100 % konsernitason. Keskipitkän aikavälin kasvu vaihtelee välillä 2 % - 10 % p.a. riippuen kunkin maan keskipitkän aikavälin kasvu- ja inflaatio-odotuksista. Pitkän aikavälin kasvun arvioidaan olevan 2 % p.a. pohjoismaisissa segmenteissä ja 4 % p.a. Europe East ja Europe Central -segmenteissä, mikä kuvastaa sekä odotettua kasvua että inflaatiota toimintamaassa. CGU:iden pääomarakenne kuvastaa Ramirent konsernin pääomarakennetta.

Tulevista rahavirroista tehtyjen arvioiden lisäksi tärkeimpiä oletuksia ovat keskimääräisestä painotetusta pääoman kustannuksesta (WACC) tehdyt oletukset. WACC:ia käytetään tulevien rahavirtojen diskonttaamisessa. Pääoman kustannus sisältää myös riskittömät korkotasot ja riskipreemiot niissä maissa, joissa CGU:t toimivat. Nykyarvolaskelmissa on käytetty velkojen ja oman pääoman suhdelukua 30 % / 70 %. WACC:iin vaikuttavia tekijöitä ovat Ramirentin pääomarakenne, oman pääoman beta, CGU:iden oman pääoman kustannus ja korollisen vieraan pääoman kustannus.

Vuosien 2008 ja 2007 arvonalennustestien keskeiset oletukset esitetään alla olevissa kahdessa taulukossa.

	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Europe East	Europe Central
Vuoden 2008 arvonalentumistesti						
Liikevaihdon kasvu *)	0,5%	0,0%	0,0%	-1,5%	-4,5 - 3,5%	6,0 - 14,5%
Pitkän aikavälin kasvu	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	4,0%	4,0%
Keskimääräinen liikevoittomarginaali 2009 - 2013	18,0%	14,5%	16,0%	14,0%	8,5 - 17,5%	14,5 - 18,5%
WACC (verojen jälkeen)	8,5%	7,6%	8,8%	8,6%	11,6 - 15,1%	9,2 - 13,4%
Diskonttauskorko (WACC ennen veroja)	10,9%	9,5%	11,3%	10,6%	13,3 - 18,3%	10,4 - 15,5%

*) Keskimääräinen liikevaihdon kasvu (2009-2013)

Vuoden 2007 arvonalentumistesti	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Europe East	Europe Central
Liikevaihdon kasvu *)	2,0 %	3,0-4,0 %	2,0 %	-	3,0 - 7,0 %	0,5 - 3,0 %
Pitkän aikavälin kasvu	2,0 %	2,0 %	2,0 %	-	2,0 %	2,0 %
Keskimääräinen liikevoittomarginaali 2008 - 2012	23,5 %	22,5 %	23,0 %	-	22,5 - 27,0 %	18,5 - 24,5 %
WACC (verojen jälkeen)	8,2 %	8,0 %	8,4 %	-	9,0 - 11,9 %	9,4 - 11,3 %
Diskonttauskorko (WACC ennen veroja)	10,5 %	10,4 %	11,0 %	-	10,6 - 15,1 %	11,3 - 13,0 %

*) Verrattuna 2008 budjettiin (vuodet 2009-2011)

Omaisuserien arvonalentumistestaus on suoritettu 30.9.2008. Edellinen arvonalentumistestaus suoritettiin 30.9.2007. Vuoden 2008 testit myös tarkistettiin todellisilla nettovelalla ja nettovaroilla 31.12. sekä valuuttakurssilla. Lisäksi otettiin huomioon viimeisimpiin markkinanäkymiin perustuvat muutokset. Eri CGU:iden arvonalentumistestauksissa käytetty diskonttauskorko (IFRS WACC; ennen veroja) on ollut seuraavalla vaihteluvälillä.

	Diskonttokorko
Arvonalentumistesti 2008	9,5 % - 18,3 %
Arvonalentumistesti 2007	10,4 % - 15,1 %

Kansainvälisissä tilinpäätösstandardeissa (IFRS) todetaan, että yhteisön on arvioitava jokaisena raportointipäivänä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos tällaisia viitteitä esiintyy, yhteisön on arvioitava omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Tämän mukaisesti ja ottaen huomioon vallitsevan haastavan markkinatilanteen, olemme tarkistaneet kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuen 31.12.2008 hetken omaisuuseriin. Rahavirta-arviot ja diskonttauskorot on päivitetty vuoden 2008 lopussa kuvastamaan viimeisintä tietoa.

Laskelmien perusteella kaikkien CGU:iden, paitsi kolmen Europe East -segmentin CGU:n, kerrytettävissä olevat rahamäärät ovat korkeammat kuin niiden kirjanpitoarvot. Tämän seurauksena on tarve yhteensä 5 091 miljoonan euron arvonalentumiskirjaukselle Europe East -segmentin CGU:issa.

Herkkyysanalyysi

Keskeisin epävarmuustekijä arvonalentumistestauksessa on johdon oletamus tulevien vuosien EBIT-tasosta kunkin CGU:n osalta. Tulevien vuosien EBIT on puolestaan riippuvainen tulevien vuosien arvioidun liikevaihdon ja EBIT-%:n toteutumisesta.

Alla olevassa taulukossa esitetään segmentteittäin se tulevien vuosien arvioidun EBIT-tason vähennys, jonka seurauksena CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin CGU:n nettovarojen kirjanpitoarvo.

EBIT:n vähennys	2008 arvonalennustesti	2007 arvonalennustesti
Suomi	-34,1%	-44,5%
Ruotsi	-38,3%	-45,8%
Norja	-27,9%	-38,5%
Tanska	-24,4%	-
Europe East	välillä arvonalentuminen ja -15,7%	välillä -15,8 ja -44,7%
Europe Central	välillä -12,7 ja -35,7%	välillä -4,4 ja -38,0%

Laskelmissa käytetyllä diskonttauskorolla on pääasiallinen vaikutus kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä. Laskelmat osoittavat, että pohjoismaiset segmentit kestävät diskonttauskoron 3,4 % - 5,9 %:n nousun, ennen kuin niiden kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa niiden kirjanpitoarvoa. Europe East -segmentissä on tarve arvonalentumisen kirjaamiselle. Sen vuoksi Europe East -segmentin diskonttauskoron kasvun vaihteluväli on 0 % - 1,7 % CGU:sta riippuen, kunnes kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa kirjanpitoarvoa. Central Europe -segmentissä vaihteluvälialueen rajat ovat 1,6 % - 4,9 % CGU:sta riippuen.

13. Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Kiinteistöjä Suomessa	83	643
Siirretty myytävissä olevista sijoituksista - muita osakkeita Suomessa	476	476
Kiinteistöjä Norjassa	-	1 848
	559	2 967

Myytävänä oleiviin pitkäaikaisiin varoihin ei liittynyt velkoja 31.12.2008 eikä 31.12.2007.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat 31.12.2008

Pääosa Suomi-segmentin kiinteistöistä myytiin tilikauden 2007 ja 2008 aikana. Jäljellä olevat kiinteistöt, kirjanpitoarvoltaan 83 tuhatta euroa ja muut osakkeet tullaan suunnitelman mukaan realisoimaan vuoden 2009 aikana.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat 31.12.2007

Bautas AS (Ramirent Norja) myi 29.1.2008 tytäryhtiönsä Altima AS:n osakkeet. Altima AS omistaa kiinteistön Trondheimissa Norjassa. Bautas AS vuokrasi myydyin toimipistekiinteistön takaisin operatiivisella vuokrasopimuksella.

Pääosa Suomi-segmentin kiinteistöistä myytiin tilikauden 2007 aikana ja loppuosan, kirjanpitoarvoltaan 643 tuhatta euroa, myynti tulee suunnitelman mukaan realisoimaan vuoden 2009 aikana.

14. Myytävissä olevat sijoitukset

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Muut osakkeet	79	95
	79	95

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat pääosin noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista. Noteeratut osakkeet on arvostettu osakemarkkinoilla tilinpäätöspäivänä noteerattuun markkinahintaan. Noteeraamattomat osakkeet on, mikäli käypää markkinahintaa ei ole ollut saatavissa, arvostettu alkuperäiseen hankintameno.

15. Laskennalliset verosaamiset

Laskennallisten verosaamisten muutokset vuonna 2008

	Alkava tase 1.1.	Tulos vaikutteisesti kirjattu	Omaan pääomaan kirjattu	Muunto erot	Yritys hankinnat/ luovutukset	Päätävä tase 31.12.
Verotukselliset tappiot	127	1 728	-	-278	-	1 578
Käyvän arvon oikaisut	827	184	-	-172	-	840
Eläkevelvoitteet	183	64	-	-63	-	184
Konserniyhdistely ja eliminoinnit	32	-	-	-1	-	31
Muut väliaikaiset erot	1 000	2 707	-	-223	-	3 484
	2 170	4 683		-736		6 117

Laskennallisten verosaamisten muutokset vuonna 2007

	Alkava tase 1.1.	Tulos vaikutteisesti kirjattu	Omaan pääomaan kirjattu	Muunto erot	Yritys hankinnat/ luovutukset	Päätävä tase 31.12.
Verotukselliset tappiot	3	117	-	7	-	127
Käyvän arvon oikaisut	250	472	85	-5	25	827
Eläkevelvoitteet	195	-41	-	30	-	183
Konserniyhdistely ja eliminoinnit	39	-7	-	-	-	32
Muut väliaikaiset erot	680	317	-	3	-	1 000
Netotetut laskennalliset verosaamiset ja verovelat	34	5	-	-39	-	0
	1 200	863	85	-3	25	2 170

16. Vaihto-omaisuus

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Myyntituotteet	18 284	19 464
Varaosat ja muut palveluiden myynnin yhteydessä kulutettavat tarvikkeet	2 965	2 669
Muut	9	22
	21 258	22 155

17. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Myyntisaamiset	108 245	117 638
Luottotappiovaraus	-23 441	-10 904
Muut saamiset	2 501	3 816
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-	3 289
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	11 749	9 034
	99 055	122 873

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat vuonna 2007 muodostuvat avainjohdon pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän suojaamiseksi otetusta talletuksesta.

Ennakkomaksut ja siirtosaamiset koostuvat seuraavista	2008	2007
Kertyneet vuokratuotot	1 968	2 561
Kertyneet korkotuotot	387	81
Verosaamiset	4 564	225
Ennakkoon maksetut vakuutukset	534	601
Muut ennakkomaksut	4 295	5 565
	11 749	9 034

18. Rahavarat

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Käteinen raha ja pankkitalletukset	2 072	1 200

Rahavarojen käypä arvo ei eroa kirjanpitoarvosta.

19. Pääoman hallinta

Hallitus on hyväksynyt Ramirentin pääoman hallinnan tavoitteet konsernin rahoituspolitiikassa ja strategia-suunnitelmassa. Ramirentin tavoitteena on vahva taserakenne, joka tarjoaa taloudellista vakautta taloudellisista suhdanteista ja ulkoisista rahoitusmahdollisuuksista osin riippumatta. Tämä antaa Ramirentille mahdollisuuden tehdä pitkän aikavälin liiketoimintapäätöksiä hyödyntäen avautuvia liiketoimintamahdollisuuksia kaikissa suhdanteissa. Lisäksi yhtiön tavoitteena on vakaa, yhtiön pääomakustannukset ylittävä tuotto.

Taloudelliset tavoitteet ovat seuraavat:

- Osakekohtaisen tuloksen kasvu vähintään 15 % vuodessa kaikissa suhdanteissa
- Sijoitetun pääoman tuotto vähintään 18 % vuodessa kaikissa suhdanteissa
- Osingonjakosuhteet vähintään 40 % vuosituloksesta
- Nettovelkaantumisaste alle 120 % jokaisen tilikauden lopussa

Ramirentin liiketoiminta on pääomavaltaita, ja investoinnit uuteen kalustoon sekä olemassa olevan kaluston tehokas käyttö heijastuvat kasvumahdollisuuksiin ja kannattavuuteen. Ramirentin tulevaisuuden käyttöomaisuushyödyke-investointien määrä riippuu lukuisista tekijöistä, kuten yleisistä taloudellisista olosuhteista ja kasvunäkymistä. Liiketoiminta on luonteeltaan syklistä, mutta investointien keskeyttäminen vaikuttaisi melko nopeasti kassavirtaan. Investointien ajoitus ja määrä ovat keskeisiä tavoitellun pääomarakenteen saavuttamiseksi.

Ramirent maksaa vuosittain osinkoja vähintään 40 % tilikauden voitosta. Hallitus on ehdottanut vuoden 2009 yhtiökokoukselle osinkojen määräksi 0,15 euroa osakkeelta, mikä vastaa 48 % vuotuisesta tilikauden voitosta. Viimeisen viiden vuoden aikana osinkoa on maksettu keskimäärin 46 % tilikauden voitosta. Yhtiökokous valtuutti kokouksessaan 9.4.2008 hallituksen hankkimaan, luovuttamaan tai laskemaan liikkeeseen osakkeita määrän, joka vastaa enintään 5 % yhtiön osakepääomasta, yhtiön pääomarakenteen kehittämiseen tai käytettäväksi yritysrahainnoissa tai avainhenkilöiden kannustimissa. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta vuoden 2008 aikana.

Yhtiöllä on taloudellisia kovenantteja lainajärjestelysopimuksissaan. Nämä kovenantit ovat sidoksissa yhtiön pääomarakenteeseen. Seurattavia tunnuslukuja ovat omavaraisuusaste, nettovelkaantumisaste, korkokate (interest cover ratio) ja nettovelan suhde EBITDA:an. Yhtiön tunnusluvut 31.12.2008 olivat paremmat kuin nämä kovenantit edellyttävät.

Hallitus tarkastelee säännöllisesti konsernin pääomarakennetta. Yhtiö seuraa pääomarakennetta lähinnä nettovelkaantumisasteella. Myös muita taloudellisia tavoitelukuja tarkastellaan säännöllisesti.

Vuoden 2008 aikana Ramirent muutti rahoituspolitiikkaansa maksuvalmiusvarantojensa lisäämiseksi ja määritteli 2009 alkaen taseen nettovelkaantumisasteelle tavoitteen alittaa 120 % tilikauden lopussa.

Velkojen suhde omaan pääomaan 31.12.2008 ja 31.12.2007 oli seuraava:

	2008	2007
Korolliset velat	305 055	237 059
Käteis- ja muut rahavarat	-2 072	-1 200
Nettovelat	302 983	235 859
Oma pääoma	281 095	341 012
Velkojen suhde omaan pääomaan	107,8 %	69,2 %

20. Oma pääoma

	Osakemäärä (tuhat kpl)	Osake- pääoma	Ylikurssi rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Total
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	108 135	11 625	126 011	-	137 636
Käytetyt osakeoptiot	563	60	633	-	693
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	108 698	11 685	126 644	-	138 329
Ylikurssirahaston alentaminen	-	13 315	-126 644	113 329	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	108 698	25 000	-	113 329	138 329

Osakemäärä, osakepääoma ja ylikurssirahasto

Yhtiön osakepääoma 31.12.2008 koostuu 108.697.328 osakkeesta joiden matemaattinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,2300 euroa per osake. Vuonna 2008 osakepääomaa korotettiin siirtämällä 13.314.918,13 euroa ylikurssirahastosta osakepääomaan.

Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

Ramirentin optio-ohjelma

Ramirent Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous päätti 12.12.2002 optio-ohjelman perustamisesta. Optioiden lukumäärä oli 500.000. Näistä merkittiin 250.000 tunnuksella 2002A ja 250.000 tunnuksella 2002B.

Ramirent 2002B –sarjan optiot liitettiin arvo-osuusjärjestelmään ja otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälisalla 3.10.2005 alkaen. Kaupankäynti 2002A -sarjan optioilla päättyi 31.10.2006 ja 2002B-sarjan optioilla 31.10.2007.

Tilikauden lopussa 2002A -optioita on jäljellä 0 kpl ja 2002B –optioita 0 kpl.

Optio-ohjelman keskeiset tiedot esitetään seuraavissa taulukoissa.

Optiojärjestely 2008

Ei jäljellä olevia optioita.

Optiojärjestely 2007

Optiojärjestely 2008 (ei muutoksia)

Optiojärjestely 2007

Järjestelyn luonne	Optiot 2002B
Optioiden myöntämispäivä	12.12.2002
Optioiden toteutustapa	Osakkeina
Optioiden arvonmäärittäminen	Black & Scholes
Optio-oikeuden syntymisehdot	Työsuhteen voimassaolo ansaintajakson päättyessä

Järjestelyn optioiden kokonaismäärä myöntämispäivänä	250 000
Mitätöityjen optioiden kpl-määrä	-57 600
Myönnettyjen optioiden kpl-määrä	192 400
Optioiden määrä, joilla merkitty osakkeita 31.12.2007 mennessä	-192 400
Ulkona olevien optioiden määrä 31.12.2007	-

Optioilla merkittävien osakkeiden enimmäismäärä	1 539 200
Optioilla 31.12.2007 merkittyjen osakkeiden määrä	-1 539 200
Optioilla 31.12.2007 jälkeen merkittävien osakkeiden enimmäismäärä	-

Osakkeiden merkintähinta optioiden myöntämispäivänä (EUR / osake)	1,795
---	-------

Osakkeiden merkintähinnan ehdot	Myöntämishetken merkintähinnasta vähennetään merkintähetken saakka maksetut osingot
---------------------------------	---

Osakkeiden merkintähinta 31.12.2007 (EUR / osake)	1,195
Osakkeiden merkintäaika 1.10.2005 - 31.10.2007 (vuotta)	2,08

Osakehinta optioiden myöntämispäivänä (EUR / osake)	1,7875
Sopimuksen mukainen ansaitsemisjakso 12.12.2002 - 1.10.2005 (vuotta)	4,89

Odotettu volatiliiteetti	23,29 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuotta)	4,89
Riskitön korko	3,61 %
Odotettu henkilöstöpoistuma (myöntämispäivänä; % optioiden haltijoista)	23,49 %
Myöntämispäivänä määritetty option käypä arvo (EUR / optio)	3,95

Optio-ohjelma kokonaiskuluvaikutus (tuhat EUR)	756
Vuoden 2006 tuloslaskelmaan kirjattu kulu (tuhat EUR)	-
Vuoden 2005 tuloslaskelmaan kirjattu kulu (tuhat EUR)	-

	2008 Toteutushinta painotettuna keskiarvona (EUR / osake)	2008 Optioiden määrät (kpl)	2007 Toteutushinta painotettuna keskiarvona (EUR / osake)	2007 Optioiden määrät (kpl)
2002A optioiden muutokset ja painotetut keskimääräiset toteutushinnat				
1.1.	-	-	-	-
Toteutetut optiot	-	-	-	-
31.12.	-	-	-	-
Toteutettavissa olevat optiot 31.12.	-	-	-	-

	2008 Toteutushinta painotettuna keskiarvona (EUR / osake)	2008 Optioiden määrät (kpl)	2007 Toteutushinta painotettuna keskiarvona (EUR / osake)	2007 Optioiden määrät (kpl)
2002B optioiden muutokset ja painotetut keskimääräiset toteutushinnat				
1.1.	-	-	1.495	70.432
Toteutetut optiot	-	-	1.230	-70.432
31.12.	-	-	-	-
Toteutettavissa olevat optiot 31.12.	-	-	-	-

Hallituksen voimassa oleva valtuutus hankkia omia osakkeita

Hallituksella on 2.4.2009 saakka voimassa valtuutus päättää enintään 5.434.921 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeet hankitaan muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oyssä Helsingissä. Osakkeet voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai yhtiöllä pidettäväksi, muutoin edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäväksi. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään muista osakkeiden hankintaan liittyvistä ehdoista.

Hallituksella voimassa oleva valtuutus päättää suunnatun annin toimeenpanosta

Hallituksella on 2.4.2009 saakka voimassa valtuutus päättää enintään 5.434.921 yhtiön oman osakkeen antamisesta sekä enintään 5.434.921 yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta maksua vastaan. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten osakkeiden käyttäminen vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi tai osana yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmää. Uusien osakkeiden merkintähinta ja yhtiön omista osakkeista maksettava määrä voidaan merkitä kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siten kuin hallitus siitä päättää. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään muista osakeantiin liittyvistä ehdoista.

Osakkeenomistajat

31.12. 2008	Osake määrä	Osuus osakkeista ja äänistä
Nordstjernan AB	31 186 331	28,69 %
Oy Julius Tallberg Ab	11 962 229	11,01 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	7 951 299	7,32 %
Odin Sijoitusrahasto	5 088 414	4,68 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 123 316	2,87 %
FIM Sijoitusrahasto	1 409 592	1,30 %
Nordea Sijoitusrahasto	1 402 761	1,29 %
Fondita Sijoitusrahasto	1 090 000	1,00 %
Sijoitusrahasto Evli	1 062 877	0,98 %
Valtion Eläkerahasto	1 004 000	0,92 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	17 148 116	15,78 %
Muut osakkeenomistajat	26 268 393	24,17 %
Yhteensä	108 697 328	100,00 %

Osake 31.12.2007	Osuus osakkeista määrä	ja äänistä
Nordstjernan AB	22 349 080	20,56 %
Oy Julius Tallberg Ab	11 427 229	10,51 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	6 152 202	5,66 %
Odin Sijoitusrahasto	4 325 042	3,98 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 331 522	2,14 %
Nordea Sijoitusrahasto	1 334 993	1,23 %
OP Sijoitusrahasto	1 007 953	0,93 %
Valtion Eläkerahasto	850 000	0,78 %
Sijoitusrahasto Evli	813 707	0,75 %
Veritas Pension Insurance Company Ltd.	737 000	0,68 %
Fondita Sijoitusrahasto	695 000	0,64 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	40 815 014	37,55 %
Muut osakkeenomistajat	15 859 694	14,59 %
Yhteensä	108 698 436	100,00 %

21. Laskennalliset verovelat

Laskennallisten verovelkojen muutokset vuonna 2008	Alkava tase 1.1.	Tulosvaikutteisesti kirjattu	Omaan pääomaan kirjattu	Muunto erot	Yritys hankinnat/ luovutukset	Päättävä tase 31.12.
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisut	997	-	-	-	-	997
Myytavissa olevien sijoitusten käyvän arvon oikaisut	2	-190	-	22	803	636
Myyttävänä olevien pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisut	48	-	-	-	-	48
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	36 024	4 368	-	-2 416	29	38 005
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	7 224	920	-1 010	-548	-	6 586
	44 296	5 098	-1 010	-2 943	832	46 273

Laskennallisten verovelkojen muutokset vuonna 2007	Alkava tase 1.1.	Tulosvaikutteisesti kirjattu	Omaan pääomaan kirjattu	Muunto erot	Yritys hankinnat/ luovutukset	Päättävä tase 31.12.
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisut	1 106	-134	-	-	25	997
Myytavissa olevien sijoitusten käyvän arvon oikaisut	2	-	-	-	-	2
Myyttävänä olevien pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisut	48	-	-	-	-	48
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	27 642	8 515	-	-133	-	36 024
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	4 337	2 997	-	-109	-	7 225
	33 135	11 378	0	-242	25	44 296

22. Eläkeluovotteet

Ramirent on järjestänyt työsuhteen jälkeiset etuudet etuuspohjaisin ja maksupohjaisin eläkejärjestelyin. Etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä, joita hallinnoidaan vakuutusyhtiöiden kautta, esiintyy Ruotsissa ja Norjassa.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin osallistuvien työntekijöiden eläke-etuuden suuruus eläkkeelle jäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovuosien perusteella.

Konsernituloslaskelmaan kirjatut eläkekulut ja niiden jako etuuspohjaisiin ja maksupohjaisiin kuluihin esitetään alla olevassa taulukossa.

Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut	2008	2007
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat kulut	-2 117	-1 412
Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat kulut	-7 009	-6 363
	-9 126	-7 775

Konsernituloslaskelmaan kirjatut etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kulut määräytyvät seuraavasti.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelykulujen osatekijät	2008	2007
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-1 567	-1 377
Korkomenot	-841	-646
Järjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto	354	321
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-63	-24
Takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	-	-
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat voitot (+) ja tappiot (-)	-	314
	-2 117	-1 412

Konsernitaseessa esitetty etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelka määräytyy seuraavasti.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelan osatekijät	2008	2007
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	6 160	6 647
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	11 414	11 877
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	-7 592	-7 504
Ylikate (-) / alikate (+)	9 982	11 019
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-2 952	-2 982
Kirjaamattomat takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	-	-
Velvoitteiden nettovelka 31.12.	7 030	8 036
Määrät taseessa		
Velat	7 030	8 036
Varat	-	-
Nettovelka	7 030	8 036

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteen nykyarvon muutokset esitetään alla olevassa taulukossa.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteen nykyarvon muutos	2008	2007
Velvoitteen nykyarvo 1.1.	18 523	15 041
Muuntoerot	-3 444	211
Työsuorituksesta johtuvat menot	1 567	1 377
Korkomenot	841	646
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	557	1 859
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat voitot (-) ja tappiot (+)	-	-154
Hankittujen yhtiöiden vaikutus	-	-
Maksetut etuudet	-256	-270
Tulovero työnantajan suorittamista maksuista	-174	-188
Velvoitteen nykyarvo 31.12.	17 615	18 523

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset ovat seuraavat.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen käypien arvon muutokset	2008	2007
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	7 504	6 250
Muuntoerot	-1 308	222
Järjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto	354	321
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	54	-405
Työntekijän suorittamat maksut järjestelyihin	1 146	1 332
Järjestelyihin osallistuvien suorittamat maksut	-	-
Liiketoimintojen yhdistämisen vaikutus	-	-
Maksetut etuudet	-117	-117
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat voitot (+) ja tappiot (-)	-	-99
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	7 632	7 504

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin ja niiden suhteellinen osuus kaikista järjestelyihin kuuluvien varojen yhteismäärästä esitetään alla olevassa taulukossa.

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin	2008	2007
Osakkeet ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	28 %	33 %
Joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit - kiinteätuottoiset	31 %	17 %
Eräpäivään pidettävät joukkovelkakirjat	22 %	26 %
Kiinteistöt ja muu kiinteä omaisuus	12 %	14 %
Lainat -	1 %	-
Saamistodistukset	-	-
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	7 %	9 %
	100 %	100 %

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelvoitteen nykyarvon laskennassa käytetyt keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset ovat seuraavat.

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset	2008	2007
Diskonnttauskorko		
Ruotsi	4,50 %	4,25 %
Norja	4,00 %	4,70 %
Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto		
Ruotsi	-	-
Norja	6,00 %	5,75 %
Tuleva palkankorotusoletus		
Ruotsi	3,00 %	3,00 %
Norja	4,50 %	4,50 %
Arvioitu etuuden lisäys tulevaisuudessa		
Ruotsi	2,00 %	2,00 %
Norja	1,80 %	2,00 %

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteen nykyarvo ja järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo tilikauden lopussa esitetään alla olevassa taulukossa.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteen nykyarvo ja eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo tilikauden lopussa	2008	2007
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteen nykyarvo	17 575	18 523
Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	7 592	7 504
Ylikate (-) / alikate (+)	9 982	11 019

Vuodelle 2009 arvioidut työnantajan suoritettavaksi tulevat maksut ovat 0,8 milj. euroa (tilikauden 2007 päättyessä arvioidut vuoden 2008 maksut olivat 0,8 milj. euroa).

23. Varaukset

Varausten muutokset	2008	2007
Varaukset 1.1.	1450	1767
Varausten lisäykset	23 443	-
Käytetyt varaukset	-321	-20
Käyttämättömien varausten peruutukset	-	-215
Muuntoerot	-191	-82
Varaukset 31.12.	24 381	1 450

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Pitkäaikaiset	6 929	987
Lyhytaikaiset	17 452	463
	24 381	1 450

Varaukset muodostuvat uudelleenjärjestely- ja muista kertaluonteisista menoista 23,5 miljoonaa euroa ja Ruotsissa myytyihin kiinteistöihin liittyvistä ympäristö-, purku- ja käyttämättömyysvastuista 0,9 miljoonaa euroa. Varaukset perustuvat tilinpäätöshetken parhaaseen arvioon tulevasta kustannuksista.

Uudelleenjärjestelymenojen ja muiden tuloslaskelman kertaluonteisten kulujen yhteismäärä oli 25,8 miljoonaa euroa. Koska niiden konsernin tytäryhtiöiden, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskimääräistä kurssia käyttäen ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen, varauksen muutos tuloslaskelmassa eroaa varauksen muutoksesta taseessa.

24. Korolliset velat

Korolliset velat 31.12.2008	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	18 073	264 922	282 995
Yritystodistukset	10 684	-	10 684
Rahoitusleasingvelat	568	316	884
Muut pitkäaikaiset velat	0	10 493	10 493
	29 325	275 731	305 055

Korolliset velat 31.12.2007	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	20 533	163 314	183 847
Yritystodistukset	50 523	0	50 523
Eläkelainat	328	0	328
Rahoitusleasingvelat	1 174	1 187	2 361
	72 558	164 501	237 058

Rahoitusleasingvelat	2008	2007
Erääntyy yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	238	1 238
Erääntyy 1-5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	226	1 220
Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä	444	-
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärä	907	2 458
Vastaiset korkomaksut	-23	-97
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	884	2 361

Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	2008	2007
Erääntyy yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	568	1 174
Erääntyy 1-5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	316	1 187
Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä	-	-
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	884	2 361

25. Ostovelat ja muut velat

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Ostovelat	26 369	37 447
Muut velat	23 792	24 470
Siirtovelat	30 545	26 370
Saadut ennakot	738	720
	81 445	89 007

Siirtovelat koostuvat seuraavista	2008	2007
Kertyneet korkokulut	373	418
Kertyneet henkilöstökulut	16 009	18 106
Tuloennakot	483	724
Muut erät	13 680	7 122
	30 545	26 370

MUUT KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

26. Yrityshankinnat ja –myynnit

Tytäryhtiö- ja liiketoimintahankinnat vuonna 2008

Hyresmaskiner i Stockholm AB –niminen konevuokraamo, joka hankittiin 19.12.2007, on yhdistelty Ruotsi-segmentin lukuihin vuoden 2008 alusta lukien.

Ramirent Finland Oy hankki Suomen Rakennuskonevuokraamo Oy – nimisen yhtiön liiketoiminnan 3.1.2008. Liiketoiminnan synnyttämä vuotuinen liikevaihto on noin 2 milj. euroa. Liiketoimintaosto laajentaa Ramirentin toimipisteverkostoa kahdella toimipisteellä Helsingin ja Espoon alueella.

Ramirent osti 8.1.2008 enemmistöosuuden OTS Bratislava, spol. s.r.o –nimisestä slovakialaisesta yrityksestä. OTS on johtava konevuokrauspalveluja Slovakian rakennusyhtiöille tarjoava yritys. Pääsy Slovakiaan on Ramirentille tärkeä strateginen askel, joka tarjoaa ainutlaatuisia kannattavan kasvun mahdollisuuksia uudella markkina-alueella. Yrityksellä on 37 oman ja edustusosimustoimipisteen verkosto ja sen palveluksessa on 130 henkilöä.

Ramirentin norjalainen tytäryhtiö Bautas AS osti LK Produkter AS –nimisen yhtiön konevuokrausliiketoiminnan 1.3.2008.

Alla olevassa taulukossa on yhteenveto vuoden 2008 yrityshankinnoista.

Hankintameno osatekijät

Rahana maksetut vastikkeet	30 636	
Hankintoihin liittyvät menot	209	
Hankintameno yhteensä	30 845	
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-8 268	
Liikearvo	22 577	

	Kirjattu käypä arvo	Myyjän kirjanpito arvo
Hankitut varat ja velat		
Aineettomat pitkäaikaiset varat	1 975	12
Aineelliset pitkäaikaiset varat	8 126	6 990
Vaihto-omaisuus	932	950
Myyntisaamiset	2 579	2 579
Muut lyhytaikaiset saamiset	172	172
Rahavarat	376	376
	14 159	11 078

Laskennalliset verovelat	-1 285	-33
Korolliset velat	-2 078	-1 892
Muut velat	-2 527	-2 527
	-5 891	-4 452

Hankittu nettovarallisuus 8 268 6 625

Hankintojen vaikutus rahavirtaan

Rahana maksetut vastikkeet	-30 636
Tilikauden päättyessä maksamatta oleva vastike	12 590
Hankintoihin liittyvät menot	-209
Hankitut rahavarat	376
Hankintojen vaikutus rahavirtaan	-17 879

Tytäryhtiö- ja liiketoimintahankinnat vuonna 2007

Bautas AS, joka on Ramirent Oyj:n tytäryhtiö Norjassa, hankki Wannberg Maskinservice AS:n liiketoiminnan 1.3.2007 alkaen.

Ramirent s.r.o., joka on Ramirent Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Tsekin tasavallassa, ja KMB Stavební Servis s.r.o. sopivat 31.5.2007 kaupasta, jolla Ramirent s.r.o. osti KMB Stavební Servisin vuokrausliiketoiminnan. Yhtiö on erikoistunut kurottajanostimien vuokraukseen ja sen vuokraustoiminta kattaa koko Tsekin tasavallan. Ramirent aloitti toiminnan Tsekin tasavallassa vuonna 2006. Tällä kaupalla Ramirent laajentaa asiakkunsa ja vahvistaa asemaansa Tsekin vuokrausmarkkinoilla.

Ramirentin ruotsalainen tytäryhtiö Ramirent AB allekirjoitti 1.10.2007 sopimuksen J & J Maskinuthyrning –nimisen konevuokraamon vuokrausliiketoiminnan hankinnasta Ruotsissa. Yritysosto tuksee Ramirentin strategiaa vahvistaa toimipisteverkostoa Ruotsissa ja vahvistaa Ramirentin markkina-asemaa Pohjois-Ruotsissa.

Ramirent A/S, joka on Ramirent Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Tanskassa, osti PM Materiel ApS:n liiketoiminnan 1.11.2007 alkaen. PM Materiel vuokraa koneita ja laitteita sekä nostimia ja työmaatilajoja rakennusteollisuudelle pääosin Kalundborgissa ja sen ympäristössä.

Ramirentin ruotsalainen tytäryhtiö Ramirent AB allekirjoitti 19.12.2007 sopimuksen Hyresmaskiner i Stockholm AB – nimisen konevuokraamon hankinnasta 16.1.2008 alkaen. Yhtiö toimii nimellä "Tidermans". Yhtiön vuotuinen liikevaihto on noin 10 milj. euroa. Yritysosto vahvistaa Ramirentin toimipisteverkostoa Tukholman ja Uppsalan alueilla Ruotsissa.

Yhtiön johdon arvion mukaan Ramirent-konsernin liikevaihto olisi ollut 636 Me, mikäli yllä mainitut yritysostot olisi tehty 1.1.2007. Liikevaihtoa määritellessään johto on oletanut, että yritysostopäivänä syntyneet käyvän arvon oikaisut olisivat olleet samansuuruiset, mikäli yritysosto olisi tehty 1.1.2007. Yritysostoista kertynyttä voittoa ei voida arvioida, koska ostetut yhtiöt on sulautettu Ramirentin olemassa olevaan liiketoimintaan.

Alla olevassa taulukossa on yhteenveto vuoden 2007 yrityshankinnoista.

Hankintameno osatekijät

Rahana maksetut vastikkeet	4 281	
Hankintoihin liittyvät menot	10	
Myyjille suunnattujen omien osakkeiden käypä arvo	-	
Hankintameno yhteensä	4 290	
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-2 762	
Liikearvo	1 528	

	Kirjattu käypä arvo	Myyjän kirjanpito arvo
Hankitut varat ja velat		
Aineettomat pitkäaikaiset varat	377	-
Aineelliset pitkäaikaiset varat	2 210	1 797
Laskennalliset verosaamiset	25	-
Vaihto-omaisuus	208	179
	2 819	1 976

Laskennalliset verovelat	-25	-
Muut velat	-33	-33
	-57	-33

Hankittu nettovarallisuus 2 762 1 944

Hankintojen vaikutus rahavirtaan

Rahana maksetut vastikkeet	-4 281
Tilikauden päättyessä maksamatta oleva vastike	417
Hankintoihin liittyvät menot	-10
Hankintojen vaikutus rahavirtaan	-3 874

27. Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet

Ramirent altistuu liiketoiminnassaan rahoitusriskeille. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttakurssiriski, korkoriski, varainhankinta- ja maksuvalmiusriski sekä vastapuoliriski (luottoriski). Hallitakseen näitä rahoitusriskejä ja vähentääkseen niiden haitallisia vaikutuksia liiketoimintaan, varoihin ja velkoihin sekä tulokseen Ramirent soveltaa riskienhallintapolitiikkaa, joka on määriteltävä hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoituspolitiikassa on määriteltävä riskienhallinnan periaatteet niiden riskien osalta, joilla oletetaan olevan suurin vaikutus Ramirentin liiketoimintaan. Lisäksi rahoituspolitiikka määrittää Ramirent-konsernin rahoitustoimintojen yleiset periaatteet päämääränään tavoitteiden asettaminen sekä rahoitusriskien hallintastrategian, riskienhallinnan organisaation ja vastuunjaon määrittely (työnjako konsernin sisällä ja vastuunjako määriteltävien riskien käsittelyssä).

Ramirentin rahoituspolitiikan mukaisesti rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan toiminnan rahoitustarpeet ja minimoimaan rahoituskustannukset sekä valuutta-, korko- ja muiden rahoitusriskien haitalliset vaikutukset mahdollisimman kustannustehokkaasti. Poliitiikka määrittää rahoituksen ja rahoitusriskien hallinnan vastuut sekä kattaa valittujen rahoitusriskien suojaamiseen käytettävät instrumentit ja hyväksyttävät riskitasot.

Ramirentin hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan ohjaamisesta ja toimintaohjeiden asettamisesta. Käytännön tason riskienhallinta on keskitetty konsernin rahoitusyksikölle. Rahoitusyksikkö toimii konsernin sisäisenä pankkina ja vastapuolena konsernin sisäisissä ja pääasiallisesti myös ulkoisissa rahoitustoimissa. Konsernirahoitusyksikkö on vastuussa rahoituspolitiikan täytäntöönpanosta ja konsernin rahoitusriskien seurannasta. Ramirentin konsernirahoitus vastaa konsernitason valuuttakurssi-, korko-, maksuvalmius- ja varainhankintariskien hallinnasta läheisessä yhteistyössä liiketoimintayksiköiden kanssa.

Konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja valvovat, että riskienhallintaa hoidetaan konsernissa asianmukaisesti. Ramirentin liiketoimintayksiköiden johto vastaa yksiköidensä rahoitusriskien seurannasta ja riskienhallinnasta rahoituspolitiikan ja muiden konsernirahoituksen ohjeiden mukaisesti.

Valuuttakurssiriski

Ramirent on monikansallinen konserni, jolla on liiketoimintaa Pohjois- ja keskeisen Itä-Euroopan maissa. Konserniyhtiöiden vuokraus- ja myyntitulot kertyvät pääosin paikallisissa valuutoissa. Yhtiöiden ostot ovat paikallisissa valuutoissa sekä osin euroissa. Suuri osa investointiostoista tehdään euroissa. Konserni altistuu myös valuuttakurssiriskeille, joita syntyy konsernin sisäisestä rahoitustoiminnasta ja valuuttamääräisistä omista pääomista.

Transaktioriski

Ramirentin toimintaperiaate on minimoida valuuttakurssivaihteluiden haitalliset vaikutukset. Tähän pyritään hajauttamalla ostoja, myyntejä ja sekä rahoitussopimuksia ajallisesti sekä kiinnittämällä suurien valuuttakertymien kurssit tarvittavaksi ajaksi. Suojattavia riskipositioita määriteltäessä otetaan huomioon sopimuksiin perustuvat ja seuraavan 12 kuukauden ajalle ennustetut kassavirrat sekä osinkosaamiset. Transaktioriskipositioiden suojaaminen tapahtuu käyttämällä sisäisiä valuuttatermiinejä. Yksiköiden suojaustoimien vastapuolena on yleensä konsernin emoyhtiö. Konsernin rahoitusyksikkö yhdistää ja tarvittaessa suojaa keskitetyt liiketoimintayksiköiden positiot käyttämällä ensisijaisesti ulkoista lainanottoa riskipositioita vastaavissa valuutoissa ja toissijaisesti ulkoisia valuuttatermiinejä.

Suurimmat transaktioriskipositiot muodostuvat ulkomaisista ostoista ja konsernin sisäisestä rahoituksesta. Ramirentin Ruotsin, Norjan ja Puolan liiketoimien laajuuden vuoksi Ramirent altistuu pääasiassa Ruotsin (SEK) ja Norjan (NOK) kruunujen sekä Puolan Zlotyn (PLN) vaihtelusta aiheutuvalle valuuttakurssiriskille, erityisesti konsernin sisäisessä rahoitustoiminnassa. Emoyhtiö suojautuu valuuttariskeiltä sovitamalla pitkäaikaiset ulkoiset luotot merkittävimpiin sisäisiin antolainoihin. Venäjän ja Ukrainan valuuttamääräinen liiketoiminta on pienempää, mutta kyseisten valuuttojen vaikean suojattavuuden sekä suurien vaihteluiden vuoksi ne muodostavat suurehkon riskin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Ramirentin myyntisaamiset ja ostovelat valuutoittain tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 (31.12.2007):

	2008		2007	
	EUR riski yhtiöillä jotka raportoivat valuutassa	SEK riski yhtiöillä joiden raportointi- valuutta NOK	EUR riski yhtiöillä jotka raportoivat valuutassa	SEK riski yhtiöillä joiden raportointi- valuutta NOK
Myyntisaamiset	173	-	565	-
Ostovelat	2 578	293	5 253	186
	-2 406	-293	-4 688	-186

Korollinen vieras pääoma valuutoittain tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 (31.12.2007) esitetään alla olevassa taulukossa:

Korolliset velat valuutoittain	2008
EUR	186 221
PLN	41 892
SEK	30 370
NOK	29 155
DKK	11 447
Other	5 968
	305 055
Korolliset velat valuutoittain	2007
EUR	148 922
SEK	23 235
NOK	20 280
DKK	11 812
Other	32 810
	237 058

Herkkyysanalyysi:

Alla olevassa taulukossa on pyritty havainnollistamaan konsernin tilikauden tuloksen ja oman pääoman herkkyyttä esitettyjen valuuttakurssien +/- 10 %:n muutokselle. Herkkyyksianalyysi perustuu tilinpäätöshetken 31.12.2008 (31.12.2007) taseeseen sisältyviin rahoitusinstrumentteihin: rahoitusvaroihin ja – velkoihin. Analyysissä oletetaan kaikkien muiden tekijöiden pysyvän vakioina. Analyysi on suoritettu samoilla periaatteilla vuodelle 2007.

2008	Tuloslaskelma
+/-10% muutos EUR/PLN valuuttakurssissa	+/- 4 189
+/-10% muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	+/- 3 043
+/-10% muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	+/- 2 928
+/-10% muutos in EUR/DKK valuuttakurssissa	+/- 1 146
+/-10% muutos euron suhteessa muihin valuuttoihin	+/- 855
	+/- 12 161
+/-10% muutos euroissa konsernin sisäisistä eristä	-/+ 12 449

2007	Tuloslaskelma
+/-10% muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	+/- 2 359
+/-10% muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	+/- 2 072
+/-10% muutos in EUR/DKK valuuttakurssissa	+/- 1 190
+/-10% muutos euron suhteessa muihin valuuttoihin	+/- 3 661
	+/- 9 282
+/-10% muutos euroissa konsernin sisäisistä eristä	-/+ 13 292

Euron 10 %:n heikkenemisellä yllä oleviin valuuttoihin tilinpäätöshetkellä olisi ollut sama mutta vastakkainen vaikutus olettaen että kaikki muut tekijät olisivat pysyneet muuttumattomina. Pääosa ylläkuvuista positioista on syntynyt ulkoisista valuuttalainoista.

Vertailun vuoksi taulukossa on esitetty myös konsernin sisäisten erien, pääasiassa konsernin sisäisten lainasaamisten herkkyys valuuttakurssien muutokselle. Rahoituspolitiikan mukaisesti ulkoisia valuuttalainoja on nostettu vastaamaan näitä sisäisiä rahoitussäämiä.

Translaattioriski

Konserniyhtiöiden rahoitustarpeet katetaan pääasiassa omalla pääomalla ja emoyhtiön paikallisvaluutoissa myöntämin sisäisin lainoin. Ramirent on päättänyt, ettei se tällä hetkellä suojaa oman pääoman sijoituksiin liittyvää valuuttakurssiriskiä.

Koska omaa pääomaa ei ole suojattu johdannaisilla tai vastaavalla ulkomaan rahamääräisellä velalla, ei translaatio-riskipositioita ole raportoitu rahoitusinstrumenttien yhteydessä.

Korkoriski

Ramirent altistuu korkorisille pääasiassa korollisen velkansa kautta. Korkoriski kuvaa korkomuutosten aiheuttamaa epävarmuutta yhtiön kannattavuuteen. Pienentääkseen korkorisikin vaikutusta kannattavuuteensa Ramirent kiinnittää korot tarvittaviksi ajoiksi ja koronmäärityspäivät hajautetaan ajallisesti.

Korkoriski on pienimmillään silloin, kun konsernin rahoitusinstrumenttien korkorisipositio neutraloi liiketoiminnan korkoherkkyyden. Korkorisipositio mittaamisessa käytetään konsernin nettovelan duraatiota (keskimääräistä korkojen kiinnitysaikaa).

Ramirentin rahoituspolitiikka määrittelee neutraaliksi keskimääräiseksi korkojen kiinnittämisaikaksi tällä hetkellä 18 kuukautta, ja rahoitusinstrumenttien keskimääräinen korkojen kiinnittämisaika voi vaihdella välillä 12-24 kuukautta. Todellinen keskimääräinen korkojen kiinnittämisaika 31.12.2008 oli 15 kuukautta.

Suojauksen tavoitetaso on noin 50 % korollisesta vieraasta pääomasta. Tilikauden lopussa suojaustaso oli 39 %. Lisäksi rahoituspolitiikan mukaisesti korkokausien tulee olla hajautettuja. Koronvaihto- ja korkokattosopimuksia voidaan käyttää vain olemassa olevien lainojen korkojen säätämiseen rahoituspolitiikan mukaisesti. Koska todellinen luotonotto tapahtuu pääasiassa alle 6 kuukauden korkoperiodeilla, koronvaihtosopimuksia käytetään saavuttamaan rahoituspolitiikan mukainen keskimääräinen korkojen kiinnittämisaika.

Konsernin rahoitusyksikkö (ja myös konserniyhtiöt rahoitusyksikön ohjeiden mukaisesti) on vastuussa Ramirent-konsernin korkorisikin hallinnasta. Rahoitusyksikkö vastaa Ramirentille määritellyn tavoitellun korkorisipositio tarkkailusta ja päivittämisestä.

Ramirentilla oli 31.12.2008 avoimia koronvaihtosopimuksia nimellisarvoltaan 118,2 milj. euroa. Näiden markkina-arvo oli -4,1 milj. euroa.

Ramirentin korollisten rahoitusinstrumenttien korkoprofiili 31.12.2008 oli seuraava:

Korollisten rahoitusinstrumenttien korkoprofiili (1.000 EUR)	Kirjanpitoarvo	
	2008	2007
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit		
Rahoitusvarat	110 396	111 318
Rahoitusvelat	-282 756	-274 690
	-172 360	-163 372
Koronvaihtosopimukset (nimellisarvo)	118 165	122 022

Kaikki Ramirentin korolliset rahoitusinstrumentit olivat sekä vuonna 2008 että 2007 vaihtuvakorkoisia.

Lainatyyppien erääntymisaian painotettu keskimääräinen korkokanta 31.12.2008 olivat seuraava	Erääntymisaika (painotettu keskiarvo; vuotta)	Keskimääräinen korkokanta (%)
Lainat rahoituslaitoksilta	3,4	3,66 %
Muut pitkäaikaiset velat	2,5	5,71 %
Yritystodistukset	0,3	5,35 %
Rahoitusleasingvelat	1,1	4,94 %

Lainatyyppien erääntymisaian painotettu keskimääräinen korkokanta 31.12.2007	Erääntymisaika (painotettu keskiarvo; vuotta)	Keskimääräinen korkokanta (%)
Lainat rahoituslaitoksilta	3,3	4,58 %
Yritystodistukset	0,1	4,18 %
Eläkelainat	0,5	3,65 %
Rahoitusleasingvelat	1,2	5,89 %

Alla esitetään tilinpäätöshetken velkojen ja korkosuojauksen uudelleenhinnoittelu- ja erääntymisjakauma:

31.12.2008			Korkosuojauksen ajallinen kattavuus (kauden lopun tasearvoilla)											
	Velka- määrä	Suojattu määrä	2009		2010		2011		2012		2013		Myöhemmin	
			H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2		
EUR	186 221	90 000	Velat	174 589	169 855	70 000	70 000	70 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
			Korkosuojat	90 000	90 000	90 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
SEK	30 370	11 040	Velat	30 370	28 034	20 241	20 059	18 888	18 888	18 888				
			Korkosuojat	11 040	11 040	4 600								
NOK	29 155	9 744	Velat	27 788	26 367	24 164	24 103	24 103	24 103	24 103				
			Korkosuojat	9 744	9 744	9 744								
DKK	11 447	7 382	Velat	9 546	7 645	5 743	4 335	4 027	4 027	4 027				
			Korkosuojat	7 382	7 382	7 382								
Other	47 860	-	Velat	47 860	47 707	47 707	41 871	41 892	41 892	41 892				
			Korkosuojat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	305 055	118 165												

Keskimäär. suoj.taso:39 %

31.12.2007			Korkosuojauksen ajallinen kattavuus (kauden lopun tasearvoilla)											
	Velka- määrä	Suojattu määrä	2008		2009		2010		2011		2012		Myöhemmin	
			H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2		
EUR	148 922	90 000	Velat	95 557	88 651	85 809	82 968	80 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
			Korkosuojat	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
SEK	23 235	12 710	Velat	23 235	22 146	22 146	21 713	21 713	21 713	21 713	21 713	21 713	21 713	
			Korkosuojat	12 710	12 710	12 710	12 710	12 710	12 710					
NOK	20 280	11 938	Velat	18 605	14 603	12 928	11 100	9 424	9 424	9 424	9 424	9 424	9 424	
			Korkosuojat	11 938	11 938	11 938	11 938	11 938						
DKK	11 812	7 374	Velat	9 913	6 132	4 233	2 116							
			Korkosuojat	7 374	7 374	7 374	7 374	7 374						
Other	32 810	-	Velat	32 757	30 221	30 221	30 118	30 054	30 054	30 054	30 054	30 054	30 054	
			Korkosuojat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	237 058	122 022												

Keskimäär. suoj. taso:51 %

Taulukoissa esitetään suojaustasot valuutoittain sekä korkosuojauksen ja suojattavien lainojen erääntymisten yhteensopivuus.

Herkkyysanalyysi

Seuraavassa taulukossa havainnollistetaan konsernin tilikauden 2008 tuloksen ja oman pääoman 31.12.2008 herkkyyttä mahdollisille korkoton muutoksille. Yhden prosenttiyksikön korkomuutos tilinpäätöshetkellä olisi kasvattanut/alentanut tilikauden tulosta alla esitetyillä määrillä. Analyysissä oletetaan kaikkien muiden tekijöiden pysyvän vakioina. Analyysi on suoritettu samoilla periaatteilla vuodelle 2007.

	Tuloslaskelma		Oma pääoma	
	1 % -yksikön nousu	1 % -yksikön lasku	1 % -yksikön nousu	1 % -yksikön lasku
Muuttuvakorkoiset instrumentit	-3 051	3 051	-	-
Korkojohdannaiset	1 182	-1 182	1 648	-1 738
Rahavirran herkkyyys (netto)	-1 869	1 869	1 648	-1 738

	Tuloslaskelma		Oma pääoma	
	1 % -yksikön nousu	1 % -yksikön lasku	1 % -yksikön nousu	1 % -yksikön lasku
Muuttuvakorkoiset instrumentit	-2 371	2 371	-	-
Korkojohdannaiset	1 220	-1 220	3 329	-3 698
Rahavirran herkkyyys (netto)	-1 150	1 150	3 329	-3 698

Tuloksen herkkyyshanalyysi on suoritettu laskemalla 1 %:n osuus tilinpäätöshetken 31.12.2008 (31.12.2007) veloista ja koronvaihtosopimuksista. Oman pääoman muutoksen testaus suoritettiin uudelleenhinnoitteleamalla nykyarvomenetelmällä avoimien koronvaihtosopimusten tulevat korkovirrat tilinpäätöshetkeen verrattuna yhtä prosenttiyksikköä korkeammiksi/matalammiksi. Koska kaikki avoimet koronvaihtosopimukset ovat olleet tehokkaita sekä vuonna 2008 että 2007, on niiden kaikkien oletettu vaikuttavan omaan pääomaan.

Varainhankintariski

Varainhankintariskiä on riski, jossa nykyisten luottojen jälleenoahoitus ja/tai uuden rahoituksen saaminen ei ole mahdollista tai on mahdollista vain korkein kustannuksin. Ramirent pyrkii minimoimaan varainhankintariskiään hajauttamalla luottojen erääntymisiä ajallisesti sekä varmistamalla luottojen ja luottolimiittien uudelleenrahoitukset riittävän ajoissa.

Ramirentin päämääränä on varmistaa riittävä rahoitus liiketoiminnoilleen kaikkina aikoina. Lisäksi pyritään alentamaan rahoituskustannuksia pitkällä tähtäimellä. Rahoituspolitiikan mukaan yhtiön tulee käyttää eri rahoituslähteitä pitkäaikaisen rahoituksen varmistamiseksi suotuisin ehdoin. Päämääränä on, ettei mikään yksittäinen rahoituslaitos muodosta yli 50 %:a konsernin kokonaisrahoituksesta.

Rahoituspolitiikan mukaan pitkällä tähtäimellä Ramirentin ei tarvitse lyhentää korollista vierasta pääomaansa yksittäisen vuoden aikana enempää kuin 30 %. Mikäli tällainen tilanne syntyy, konsernin rahoitusyksikön tulee aloittaa neuvottelut rakenteen muuttamiseksi viimeistään kaksi vuotta ennen sovittua lyhennystä.

Tilikauden 2008 lopussa Ramirentilla oli käytössään sitovia pitkäaikaisia luottolimiittejä kuudelle eri sopimukselle yhteensä 365 milj. euroa, sitova 20 milj. euron shekkilimiitti ja ei-sitova 20 milj. euron luottolimiitti kumppanuuksien kanssa. Lisäksi käytössä oli 150 milj. euron kotimainen yritystodistusohjelma.

Rahoituslaitoslainojen keskimääräinen erääntymisaika 31.12.2008 oli 3,4 vuotta. Suurimmat Ramirentin luottojärjestelyt erääntyvät vuosina 2010, 2011, 2012 ja 2014.

Ramirentin tärkeimmissä luottojärjestelyissä on seuraavat kovenantit: Korkokate, velkaantumisaste, omavaraisuusaste ja nettovelkaantumisaste. Ramirentin taloudelliset tunnusluvut olivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 kovenanteja paremmat.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskiä on riski, että nykyiset likvidit varat ja luottojärjestelyt eivät riitä liiketoiminnan tarpeisiin tai niiden saamiseen liittyviä korkeita ylimääräisiä kustannuksia. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on, että yhtiö on suojautunut tulevaisuuden ennustettavia ja ennustamattomia rahoitustarpeita riittävillä likviditeettireserveillä. Ramirent Oyj nostaa keskitetysti suurimman osan konsernin ulkoisesta korollisesta velasta. Ramirent pyrkii vähentämään maksuvalmiusriskiä ylläpitämällä riittävästi käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä. Maksuvalmiusriskiä vähennetään myös tehokkaalla kassanhallinnalla ja kassanhallintaan liittyvillä järjestelyillä, kuten käyttämällä konsernitileillä ja shekkilimiiteillä. Pitkällä aikavälillä liiketoiminnan kassavirta on pääasiallinen rahoituslähde.

Vuonna 2008 Rahoituspolitiikkaa päivitettiin sitovien luottolimiittien kasvattamiseksi ja siten maksuvalmiusriskin hallinnoiseksi. Päivitetyn rahoituspolitiikan mukaan Ramirentin likvideettireservien tulee vastata vähintään 8 (ennen 2) prosenttia 12 kuukauden liikevaihtoennusteesta tai vähintään 50 miljoonaa euroa, riippuen kumpi näistä on suurempi. Tämän lisäksi myös yritystodistusvelat tulee olla katettu sitovilla luottolimiiteillä. Lisäksi tulevaisuuden tarpeita varten tulee olla strateginen likvideettireservi. Yhtiön johto arvioi säännöllisesti strategisen likvideettireservin tasoa, jotta yhtiö voi toimia opportunistisesti. Likvideettireservin tulee kaikkina aikoina vastata kokonaislikvideettitarpeita. Likvideettireservin tulee olla aina nostettavissa viiden pankkipäivän sisällä ilman lisämaksuja, korvauksia tai vastaavia kuluja. Vuoden 2008 lopussa konsernilla oli 176 milj. euroa (25 % vuoden 2008 liikevaihdosta) likvidejä varoja sekä käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä.

Alla oleva taulukko kuvaa luottosopimusten erääntymistä 31.12.2008. Luvut sisältävät koronmaksut. Netotussopimusten vaikutusta ei ole huomioitu.

	Limiitit	31.12.2008		31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Kirjanpito arvo
		Käytössä	Vapaana	<1 vuosi 2009	1-2 vuotta 2010	2-3 vuotta 2011	3-4 vuotta 2012	4-5 vuotta 2013	>5 vuotta 2014->		
Muut rahoitusinstrumentit											
Sitovat Lainat rahoituslaitoksilta	432 447	273 356	159 091	22 689	107 059	26 529	100 099	1 409	51 291	309 075	276 676
Ei-komittoidut Limiitit rahoituslaitoksilta	20 000	1 166	18 834	334	906	-	-	-	-	1 240	1 166
Yritystodistukset	150 000	10 684	139 316	11 000	-	-	-	-	-	11 000	10 684
Shekkilimiitit pankeista	20 000	5 153	14 847	2 312	3 107	-	-	-	-	5 420	5 153
Rahoitusleasingvelat	884	884	0	247	737	-	-	-	-	984	884
Muut pitkäaikaiset velat	10 493	10 493	0	599	599	11 091	-	-	-	12 289	10 493
Ostovelat				26 369	-	-	-	-	-	26 369	26 369
	633 824	301 735	332 089	63 550	112 408	37 620	100 099	1 409	51 291	366 377	331 424
Johdannaisinstrumentit											
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)				2 459	1 242	246	123	0	-	4 070	-4 070
				2 459	1 242	246	123	0	0	4 070	-4 070
Yhteensä				66 009	113 650	37 866	100 222	1 409	51 291	370 447	327 354

	Limiitit	31.12.2007		31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Kirjanpito arvo
		Käytössä	Vapaana	<1 vuosi 2009	1-2 vuotta 2010	2-3 vuotta 2011	3-4 vuotta 2012	4-5 vuotta 2013	>5 vuotta 2014->		
Muut rahoitusinstrumentit											
Sitovat Lainat rahoituslaitoksilta	252 861	181 196	71 665	26 751	29 009	63 104	4 206	53 699	32 802	209 571	173 124
Yritystodistukset	100 000	50 523	49 477	53 014	-	-	-	-	-	53 014	50 523
Shekkilimiitit pankeista	31 860	10 723	21 138	11 291	-	-	-	-	-	11 291	10 723
Eläkelainat	328	328	0	338	-	-	-	-	-	338	328
Rahoitusleasingvelat	2 361	2 361	0	1 378	1 021	203	-	-	-	2 602	2 361
Ostovelat				37 447	-	-	-	-	-	37 447	37 447
	387 409	245 130	142 279	130 218	30 030	63 306	4 206	53 699	32 802	314 262	274 506
Johdannaisinstrumentit											
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)				68	68	36	8	4	-	185	-185
				68	68	36	8	4	0	185	-185
Yhteensä				130 287	30 099	63 342	4 215	53 703	32 802	314 447	274 321

”Käytössä” -sarakeessa esitettäviin lukuihin sisältyy sekä tase-eriä että taseen ulkopuolisia eriä (pääasiassa pankkitakauksia jne.)

Shekkilimiitti on taulukossa luokiteltu pitkäaikaiseksi, koska se sisältyy sitovaan, vuonna 2010 erääntyvään luottojärjestelyyn. Kotimainen yritystodistusohjelma on voimassa toistaiseksi.

Luottoriski/Vastapuoliriski

Luottoriski on riski taloudellisesta tappiosta sen seurauksena, että asiakas tai rahoitusvastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Kukin konserniyhtiö vastaa kaupallisen toimintansa luottoriskien hallinnasta. Vuonna 2008 hyväksytty konsernin luottopolitiikka asettaa ohjeet luotonannolle ja valvonnalle kaikissa konserniyhtiöissä.

Asiakkaisiin liittyvä luottoriski on hajautettu, sillä konsernin myyntisaamiset koostuvat suuresta määrästä asiakkaita. Tilikauden 2008 päättyessä konsernilla ei ollut suuria asiakasluottoriskikeskittymiä lukuun ottamatta yhtä yksittäistä asiakasta, jonka osuus on 10 -15 % konsernin kokonaisliikevaihdosta.

Ramirentin rahoitustoimiin liittyvänä vastapuoliriskipolitiikkana on minimoida riski valitsemalla korkean luottokelpoisuuden vastapuolia ja käyttämällä likvidejä instrumentteja. Emoyhtiö hallinnoi rahoitustoimiin ja niiden vastapuoliin liittyvän luottoriskin suurinta osaa käyttämällä 2-4 päärahalaiteoskumppania sekä tehokkaalla kassan- ja rahoitusvarojen hallinnalla siten, että konsernilla ei ole merkittäviä saatavia miltään rahoitusvastapuolelta.

Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo tilikauden lopussa vastaa konsernin luottoriskin enimmäismäärää. Luottoriskin enimmäismäärä 31.12.2008 (31.12.2007) oli seuraava:

	Kirjanpitoarvo	
	2008	2007
Myytävissä olevat sijoituksiset	79	95
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-	3 289
Myyntisaamiset	84 804	105 824
Rahavarat	2 072	1 200
Johdannaisinstrumentit	118 165	122 022
	205 121	232 430

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat muodostuvat talletuksesta, joka toimii johdon pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän suojausinstrumenttina.

Myyntisaamisten ikäjakauma 31.12.2008 (31.12.2007) esitetään alla olevassa taulukossa.

Myyntisaamisten ikäjakauma	Luotto-tappioiksi		Luotto-tappioiksi	
	Brutto 2008	kirjattu 2008	Brutto 2007	kirjattu 2007
Erääntymättömät myyntisaamiset	63 331	-	70 327	-
1 - 30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	18 829	-	27 317	-
31 - 180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	16 378	-13 733	12 793	-3 703
Yli 180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	9 708	-9 708	7 201	-7 201
	108 245	-23 441	117 638	-10 904

Luottotappiovarauksen muutos tilikauden aikana oli seuraava:

	2008	2007
Luottotappiovarauksen muutos		
Luottotappiovaraus 1.1.	-10 904	-5 622
Muuntoerot	682	-2
Lisäys tilikauden aikana	-18 199	-7 913
Tilikauden aikana toteutuneista luottotappioista johtuva vähennys	1 976	1 427
Tilikauden aikana saaduista asiakassuorituksista johtuva vähennys	3 004	1 206
Tilikauden aikana suoritetun varauksen purusta johtuva vähennys	1	0
Luottotappiovarauksen muutos tilikauden aikana	-12 537	-5 282
Luottotappiovaraus 31.12.	-23 441	-10 904

Tulevien rahavirtojen suojaus

Ramirent käyttää korkojohdannaisia vähentääkseen tuloslaskelman korkokustannusten vaihtelua ja säättääkseen velkasalkun keskimääräistä koronkiinnitysaikaa. Koronvaihtosopimuksia käytetään tulevien liiketapahtumien eli rahavirtojen suojaamiseen.

Kaikki korkojohdannaiset liittyvät suoraan olemassa oleviin lainoihin ja ne täyttävät suojauslaskennan soveltamis-edellytykset, joten ne on määritelty rahavirran suojausiksi. Rahavirransuojausissa Ramirent on ennalta määritelty korkokulujen rahavirrat vuosien 2009 - 2012 aikana. Tehokas osuus käyvän arvon muutoksista niiden johdannaisten osalta, jotka on määritelty ja täyttävät rahavirran suojauslaskennan edellytykset, on merkitty omaan pääomaan. Tehottomaan osuuteen liittyvät voitot ja tappiot merkitään suoraan tuloslaskelmaan. Suojauslaskennan tehokkuutta testataan vuosineljänneksittäin jälkilaskennalla.

Omaan pääomaan kertyneet summat palautetaan tuloslaskelman korkotuottoihin tai -kuluihin tilikausilla, jolloin suojattava kohde vaikuttaa tuloslaskelmaan. Suojausreservin muutokset esitetään oman pääoman muutoslaskelmassa.

Allaoleva taulukko osoittaa tilikaudet, jolloin kassavirran suojausiksi määriteltyjen koronvaihtosopimusten kassavirtojen odotetaan tapahtuvan.

	Kirjanpito- arvo	Odotetut rahavirrat	31.12. 2008 + <1 vuosi	31.12. 2008 + 1-2 vuotta	31.12. 2008 + 2-3 vuotta	31.12. 2008 + 3-4 vuotta	31.12. 2008 + 4-5 vuotta	31.12. 2008 + >5 vuotta
31.12.2008			2009	2010	2011	2012	2013	2014->
Koronvaihtosopimukset (netto)	-4070	-4 070	-2 459	-1 242	-246	-123	-	-
	Kirjanpito- arvo	Odotetut rahavirrat	31.12. 2007 + <1 vuosi	31.12. 2007 + 1-2 vuotta	31.12. 2007 + 2-3 vuotta	31.12. 2007 + 3-4 vuotta	31.12. 2007 + 4-5 vuotta	31.12. 2007 + >5 vuotta
31.12.2007			2009	2010	2011	2012	2013	2014->
Koronvaihtosopimukset (netto)	-185	-185	-68	-68	-36	-8	-4	-

28. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

	Viite- tieto	2008	2007
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		-	3 289
Lainat ja muut saamiset			
Myyntisaamiset	17	108 245	117 638
Luottotappiovaraus	17	-23 441	-10 904
Myytävässä olevat rahoitusvarat			
Muut osakkeet	14	79	95
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat			
Komitoidut lainat rahoituslaitoksilta	24	276 676	173 124
Ei-komitoidut limiitit rahoituslaitoksilta	24	1 166	-
Yritystodistukset	24	10 684	50 523
Shekkilimiitti	24	5 153	10 723
Eläkelainat	24	-	328
Rahoitusleasing velat	24	884	2 361
Muut pitkäaikaiset velat	24	10 493	-
Ostovelat	25	26 369	37 447
		331 425	274 506
Koronvaihtosopimukset		-4 070	185

29. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot verrattuna kirjanpitoarvoihin

Alla esitetään konsernin käyttämät rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisperusteet.

Myytävässä olevat sijoitukset ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Myytävässä olevien sijoitusten ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen käypä arvo perustuu tilinpäätöshetken markkinahintaan.

Myyntisaamiset ja rahavarat

Myyntisaamisten ja rahavarojen käypä arvo määritellään ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvona diskontattuna tilinpäätöspäivän markkinakorolla.

Rahoitusvelat

Käypä arvo perustuu pääoman takaisinmaksujen ja korkojen tulevien rahavirtojen nykyarvoon. Rahoitusleasingosopimuksille markkinakorko määritellään samankaltaisten leasingosopimusten perusteella.

Johdannaiset (koronvaihtosopimukset)

Koronvaihtosopimusten käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksiin. Noteerausten järjestyttä testataan arvioimalla kunkin sopimuksen ehtoihin ja maturiteettiin perustuva tulevien kassavirtojen nykyarvo ja käyttämällä vastaavanlaisten instrumenttien tilinpäätöspäivän markkinakorkoja.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot sekä tilinpäätöshetken taseen kirjanpitoarvot esitetään alla olevassa taulukossa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	Viite- tieto	Kirjan- pitoarvo 2008	Käypä arvo 2008	Kirjan- pitoarvo 2007	Käypä arvo 2007
Rahoitusvarat					
Myytävässä olevat sijoitukset	14	79	79	95	95
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	17	-	-	3 289	3 289
Myyntisaamiset	17	84 804	84 804	106 734	106 734
Rahavarat	18	2 072	2 072	1 200	1 200
		86 955	86 955	111 318	111 318
Rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta (vaihtuvakorkoinen)	24	-282 995	-282 995	-183 847	-183 847
Muut pitkäaikaiset velat	24	-10 493	-10 493	-	-
Yritystodistukset	24	-10 684	-10 684	-50 523	-50 523
Eläkelainat	24	-	-	-328	-328
Rahoitusleasingvelat	24	-884	-884	-2 361	-2 361
Ostovelat	25	26 369	26 369	-37 447	-37 447
Koronvaihtosopimukset	Varat	6 018	6 018	14 954	14 954
	Velat	-10 088	-10 088	-15 139	-15 139
		-282 756	-282 756	-274 690	-274 690
Korkeohdannaiset (nimellisarvo)		118 165		122 022	

30. Käytetyt valuuttakurssit

Valuutta	Tulos kurssi 2008	Tulos kurssi 2007	Tase kurssi 2008	Tase kurssi 2007
DKK	7,4560	7,4508	7,4506	7,4583
EEK	15,6466	15,6466	15,6466	15,6466
HUF	251,7375	251,3283	266,7000	253,7300
LTL	3,4528	3,4528	3,4528	3,4528
LVL	0,7026	0,7001	0,7083	0,6964
NOK	8,2248	8,0183	9,7500	7,9580
PLN	3,5151	3,7831	4,1535	3,5935
RUB	36,4231	35,0199	41,2830	35,9860
SEK	9,6169	9,2521	10,8700	9,4415
UAH	7,6630	6,8963	10,9964	7,4267
CZK	24,9590	27,7582	26,8750	26,6280
SKK	31,2723		30,126	

31. Osakekohtainen osinko

Vuonna 2008 osinkoa maksettiin 0,50 euroa osaketta kohti, yhteensä 54.349.218,00 euroa. Hallitus ehdottaa 2.4.2009 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille jaetaan osinkoa 0,15 euroa osaketta kohti.

Ehdotettu osinko, yhteensä 16.304.599,20 euroa, perustuu 11.2.2009 rekisteröityjen osakkeiden määrään, yhteensä 108.697.328 kappaletta. Osinkoa ei ole kirjattu vuoden 2008 tilinpäätökseen.

32. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhtiö ja tytäryhtiöt sekä konsernin johto. Yhtiön johtoon kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet.

Luettelo tytäryrityksistä esitetään liitetiedossa 35.

Lähipiiritapahtumat

Johdon työsuhde-etuudet	2008	2007
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-2 326	-2 663
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-481	-
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-19	-379
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	273	-966
	-2 554	-4 008

Yhtiöllä ei ollut lainaamaisia johdolta tilikauden 2008 eikä myöskään tilikauden 2007 päättyessä.

Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksetut etuudet

	2008	2007
Bergh, Kaj-Gustaf	41	52
Eriksson, Torgny	30	28
Hofvenstam, Peter	66	63
Kallio, Kari	595	667
Lundahl, Ulf	36	40
Nijdam, Freek	16	18
Norvio, Erkki	123	114
Renlund, Susanna	43	30
	951	1 012

33. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

	Omien lainojen vakuudeksi	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi	Yhteensä
Vastuusitoumukset (taseen ulkopuoliset) 31.12.2008			
Kiinteistökiinnitykset	175	-	175
Korolliset velat, joiden vakuudeksi yllä mainitut vakuudet on annettu	119	-	119
Yrityskiinnitykset	1 748	-	1 748
Muut pantatut varat	4 388	-	4 388
Lainamäärä, jonka vakuudeksi yrityskiinnitykset ja muut pantatut varat on annettu	4 388	-	4 388
Takaukset	-	2 993	2 993
			9 303

	Omien lainojen vakuudeksi	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi	Yhteensä
Vastuusitoumukset (taseen ulkopuoliset) 31.12.2007			
Kiinteistökiinnitykset	-	-	-
Muut pantatut varat	-	112	112
Lainamäärä, jonka vakuudeksi yrityskiinnitykset ja muut pantatut varat on annettu	-	0	0
Takaukset	-	2 611	2 611
			2 723

Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten vastaiset vähimmäisvuokrat	2008	2007
Yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä maksettavat	37 905	32 757
1-5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä maksettavat	105 026	74 747
Yli 5 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä maksettavat	26 254	20 218
Vastaiset vuokramaksut yhteensä	169 186	127 721
Muiden vuokrasopimusten tulosvaikutteiset vuokratulot		
Tulolaskelmassa kuluksi kirjatut vuokrat	44 349	33 592
Vuokratulujen oikaisuksi kirjatut jälleenvuokrauksesta saadut maksut	-523	-585
Nettovuokratulot tuloslaskelmassa	43 826	33 008

Investointisitoumukset pysyviin vastaaviin olivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 190 tuhatta euroa.

Ramirentilla on lainoja, lainajärjestelyjä ja takauksia, joihin liittyy omavaraisuus-, velkaisuusaste-, korkokate- ja/tai muita tunnuslukovenantteja. Ramirentin tunnusluvut olivat tilinpäätöspäivänä 31.12.2008 parempia kuin kovenanttien tunnuslukurajat.

34. Riita-asiat ja oikeusprosessit

Ramirentin johto ei ole tietoinen riidoista ja/tai oikeusprosesseista, jotka haittaisivat merkittävästi yhtiön liiketoimintaa ja/tai taloudellista asemaa mikäli niiden lopputulokset olisivat yhtiön näkökulmasta kielteisiä.

35. Tytäryhtiöt segmentteittäin 31.12.2008

	Maa	Toiminnan luonne	Konsernin omistusosuus
Suomi			
Ramirent Finland Oy	Suomi	Toimiva	100,00 %
Rami-Cranes Oy	Suomi	Toimiva	100,00 %
Teline-Rami Oy	Suomi	Toimiva	100,00 %
Uudenmaan Telineasennus Oy *	Suomi	Lepäävä	100,00 %
Rami-Muotit Oy	Suomi	Lepäävä	100,00 %
Rami-Tilat Oy	Suomi	Lepäävä	100,00 %
Ruotsi			
Ramirent AB	Ruotsi	Toimiva	100,00 %
Hysesmaskiner i Stockholm AB *	Ruotsi	Toimiva	100,00 %
Norja			
Bautas AS	Norja	Toimiva	100,00 %
Stavdal Liftutleie AS	Norja	Toimiva	100,00 %
Stavdal Maskinutleie AS	Norja	Toimiva	100,00 %
Proff Utleie AS	Norja	Lepäävä	100,00 %
Tanska			
Ramirent A/S	Tanska	Toimiva	100,00 %
Ramirent Europe			
Ramirent Europe Oy	Suomi	Toimiva/Holding	100,00 %
LLC Ramirent	Venäjä	Toimiva	100,00 %
CJSC Ramirent	Venäjä	Toimiva	100,00 %
LLC Ramirent Machinery	Venäjä	Toimiva	100,00 %
AS Ramirent	Viro	Toimiva	100,00 %
SIA Ramirent *	Latvia	Toimiva	100,00 %
SIA Ramiteh *	Latvia	Toimiva	100,00 %
UAB Ramirent	Liettua	Toimiva	100,00 %
Ramirent S.A.	Puola	Toimiva	100,00 %
Ramirent Polska Sp.z o.o. **	Puola	Toimiva	100,00 %
Ramirent Agentrade Kft.	Unkari	Toimiva	100,00 %
Ramirent Ukraine LLC	Ukraina	Toimiva	90,49 %
Ramirent s.r.o.	Tsekin tasavalta	Toimiva	100,00 %
OTS Bratislava, Spol.s.r.o.	Slovakia	Toimiva	60 %
Vuonna 2008 fuusioidut tai puretut tytäryhtiöt			
Ramirent Holding AB	Ruotsi		
Mavex Verktug AB	Ruotsi		
Altima AS	Norja		
Ramirent Scaffolding Sp.z.o.o.	Ramirent Europe		

* Fuusioidaan vuonna 2009.

** Puretaan tai fuusioidaan 2009.

36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

15.1.2009 Magnus Rosén, 46 [M.Sc.(Econ.), MBA] aloitti toimitusjohtajana Ramirent-konsernissa ja julkisti Ramirentin uusitun johtoryhmän, joka koostuu seuraavista henkilöistä:

- Magnus Rosén, toimitusjohtaja
- Heli Iisakka, talous- ja rahoitusjohtaja
- Kari Aulasmaa, SVP, Suomi ja Itä-Eurooppa
- Mikael Öberg, SVP, Ruotsi ja Skandinavia
- Tomasz Walawender, SVP, Keski-Eurooppa
- Eivind Bøe, toimitusjohtaja, Norja
- Paula Koppatz, lakiasianjohtaja
- Franciska Janzon, johtaja, konsernitiedottaminen.

Muutoksen tarkoituksena on konsernijohtoryhmän toiminnan tehokkuuden kasvattaminen ja saavuttaa paremmat synergiaedut maittemme välillä. Taloudellinen raportointi säilyy ennallaan kuudessa operatiivisessa segmentissä Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Itä-Eurooppa ja Keski-Eurooppa.

Ramirentin johdon tiedossa ei ole vuonna 2009 tapahtuneita asioita, joilla olisi joko yksittäisinä tai yhdistettyinä olennaista vaikutusta vuoden 2008 tilinpäätökseen.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004
Liikevaihto, milj. EUR	702,6	634,3	497,9	389,0	315,7
Liikevaihdon kasvu, %	10,8	27,4	28,0	23,0	82,8
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia, milj. EUR	188,8	237,0	171,6	107,1	77,2
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia, % liikevaihdosta	26,9	37,4	34,5	27,5	24,4
Liikevoitto, milj. EUR	79,7	157,5	110,3	56,0	33,0
Liikevoitto, % liikevaihdosta	11,4	24,8	22,2	14,4	10,4
Voitto ennen veroja, milj. EUR	50,7	145,8	102,9	48,7	23,2
Voitto ennen veroja, % liikevaihdosta	7,2	23,0	20,7	12,5	7,3
Tilikauden voitto, milj. EUR	33,7	110,2	79,2	35,5	15,5
Tilikauden voitto, % liikevaihdosta	4,8	17,4	15,9	9,1	4,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %	17,5	31,7	28,1	17,2	14,2
Oman pääoman tuotto, %	10,8	36,4	34,3	19,6	13,3
Korolliset velat, milj. EUR	305,1	237,1	187,4	167,5	166,0
Nettovelka, milj. EUR	303,0	235,9	186,3	166,2	158,9
Nettovelkaantumisaste, %	107,8	69,2	70,3	84,3	95,6
Omavaraisuusaste, %	37,4	46,3	45,4	42,5	41,4
Henkilöstö, keskimäärin tilikauden aikana	4 006	3 407	2 846	2 614	2 346
Henkilöstö, tilikauden lopussa	3 894	3 642	3 016	2 678	2 317
Bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin, milj. EUR	201,3	217,5	176,5	112,6	152,7
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	28,7	34,3	35,4	29,0	48,3

Osakekohtaiset tunnusluvut

	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004
Osakekohtainen tulos (EPS), painotettu keskiarvo, laimennettu, EUR	0,31	1,02	0,73	0,33	0,15
Osakekohtainen tulos (EPS), painotettu keskiarvo, laimentamaton, EUR	0,31	1,02	0,74	0,34	0,15
Oma pääoma / osake, tilikauden lopussa, laimennettu, EUR	2,59	3,14	2,44	1,84	1,58
Oma pääoma / osake, tilikauden lopussa, laimentamaton, EUR	2,59	3,14	2,45	1,85	1,59
Osakekohtainen osinko, EUR *	0,15	0,50	0,30	0,15	0,06
Osinko / tulos, %	48,39 %	49,31 %	41,10 %	45,45 %	37,50 %
Efekttiivinen osinkotuotto, % *	4,6 %	4,5 %	2,7 %	2,4 %	2,3 %
Hinta / voitto -suhde (P/E)	10,48	11,01	15,34	18,83	16,54
Osakkeen ylin kurssi, EUR	12,68	22,16	11,94	6,21	2,63
Osakkeen alin kurssi, EUR	2,37	10,51	5,38	2,46	1,60
Osakkeen keskipurssi, EUR	7,23	16,22	7,78	3,92	2,04
Osakkeen kurssi 31.12., EUR	3,25	11,23	11,20	6,21	2,48
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. EUR	353,3	1 220,7	1 211,1	661,2	260,0
Osakkeiden vaihto, 1.000 kpl	132 730,2	96 159,8	69 726,4	76 547,2	56 117,9
Osakkeiden vaihto osakekannan kokonaismäärästä, %	122,1 %	88,5 %	64,5 %	71,9 %	53,6 %
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimennettu	108 697 750	108 517 711	108 017 625	106 098 959	99 420 488
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimentamaton	108 697 750	108 402 225	107 428 285	105 350 955	99 296 928
Osakemäärä, tilinpäätöspäivänä, laimennettu	108 697 328	108 698 436	108 724 320	107 179 240	104 915 904
Osakemäärä, tilinpäätöspäivänä, laimentamaton	108 697 328	108 698 436	108 134 980	106 431 236	104 792 424

* Varsinainen yhtiökokous päättää vuoden 2008 osingosta 2.4.2009

Taloudellisten tunnuslukujen määrittely

Oman pääoman tuotto (ROE), %:	$\frac{\text{Tilikauden voitto} \times 100}{\text{Oma pääoma (tilikauden aikana keskimäärin)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %:	$\frac{(\text{Voitto ennen veroja} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}) \times 100}{\text{Varat yhteensä} - \text{korottomat velat (tilikauden aikana keskimäärin)}}$
Omavaraisuusaste, %:	$\frac{(\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistön osuus}) \times 100}{\text{Varat yhteensä} - \text{saadut ennakot}}$
Osakekohtainen tulos (EPS), EUR:	$\frac{\text{Tilikauden voitto} +/- \text{vähemmistölle kuuluva osuus tilikauden voitosta}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$
Oma pääoma / osake, EUR:	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko / tulos, %:	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Nettovelka:	Korolliset velat - rahavarat
Nettovelkaantumisaste:	$\frac{\text{Nettovelka} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$
Osakekohtainen osinko:	$\frac{\text{Maksettu osinko}}{\text{Osakkeiden määrä osingonjaon täsmäytyspäivänä}}$
Efektiivinen osinkotuotto:	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko} / \text{osake} \times 100}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$
Hinta/voitto -suhde (P/E-luku):	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Voitto} / \text{osake}}$

Tuloskehitys vuosineljänneksittäin

	Koko vuosi 2008	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	Koko vuosi 2007	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007	Q1 2007
Liikevaihto, milj. EUR	702,6	172,5	187,2	180,8	162,1	634,3	179,8	165,8	152,0	136,6
Liikevoitto ennen poistoja (EBITDA), milj. EUR	188,8	16,5	60,2	60,0	52,1	237,0	67,8	67,0	55,7	46,5
Liikevoitto ennen poistoja (EBITDA), % liikevaihdosta	26,9 %	9,6 %	32,2 %	33,2 %	32,1 %	37,4 %	37,7 %	40,4 %	36,6 %	34,0 %
Liikevoitto (EBIT), milj. EUR	79,7	-19,7	34,4	35,5	29,5	157,5	46,3	45,7	36,5	29,0
Liikevoitto (EBIT), % liikevaihdosta	11,4 %	-11,4 %	18,4 %	19,6 %	18,2 %	24,8 %	25,8 %	27,6 %	24,0 %	21,2 %
Tulos ennen veroja (EBT), milj. EUR	50,7	-32,8	27,1	30,3	26,2	145,8	43,5	40,3	34,9	27,1
Tulos ennen veroja (EBT), % liikevaihdosta	7,2 %	-19,0 %	14,5 %	16,8 %	16,2 %	23,0 %	24,2 %	24,3 %	23,0 %	19,8 %

Taloudelliset tunnusluvut segmenteittäin

	Koko vuosi 2008	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	Koko vuosi 2007	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007	Q1 2007
Liikevaihto, milj. EUR										
Suomi	154,4	38,8	42,9	39,3	33,4	133,6	36,1	35,8	34,6	27,1
Ruotsi	171,4	42,2	42,1	45,4	41,7	152,6	43,0	37,2	36,7	35,8
Norja	145,9	33,5	36,8	38,5	37,1	145,9	41,7	36,1	33,3	34,8
Tanska	59,0	16,3	14,0	15,0	13,7	57,0	15,5	15,0	14,0	12,5
Europe East	89,9	20,9	25,6	23,4	20,0	91,0	26,2	26,4	21,0	17,4
Europe Central	88,7	23,7	27,4	21,0	16,6	55,4	17,6	15,5	12,8	9,5
Segmenttien välinen liikevaihto	-6,6	-2,9	-1,5	-1,8	-0,4	-1,3	-0,2	-0,2	-0,5	-0,4
Yhteensä	702,6	172,5	187,2	180,8	162,1	634,3	179,8	165,8	152,0	136,6
Liikevoitto, milj. EUR ja % liikevaihdosta										
Suomi	30,5	2,9	11,3	9,8	6,5	34,8	8,6	11,5	8,3	6,4
	19,8 %	7,5 %	26,3 %	25,0 %	19,6 %	26,1 %	23,9 %	32,2 %	23,9 %	23,6 %
Ruotsi	29,9	1,7	8,9	10,3	9,0	35,1	11,2	8,9	7,6	7,4
	17,4 %	4,0 %	21,0 %	22,6 %	21,7 %	23,0 %	26,0 %	24,0 %	20,7 %	20,7 %
Norja	15,1	-5,8	6,2	7,8	6,9	35,9	10,5	9,3	8,3	7,8
	10,4 %	-17,4 %	16,8 %	20,4 %	18,6 %	24,6 %	25,2 %	25,7 %	24,9 %	22,4 %
Tanska	0,7	-2,5	0,7	1,7	0,8	10,2	3,8	2,7	2,5	1,3
	1,1 %	-15,1 %	4,7 %	11,2 %	5,9 %	17,9 %	24,2 %	17,8 %	17,8 %	10,4 %
Europe East	-1,4	-12,9	3,6	3,7	4,1	29,4	9,0	9,5	6,2	4,7
	-1,5 %	-61,5 %	14,1 %	16,0 %	20,6 %	32,3 %	34,3 %	35,9 %	29,4 %	27,2 %
Europe Central	8,4	0,2	4,7	2,0	1,5	12,9	3,6	4,3	2,7	2,2
	9,5 %	0,8 %	17,2 %	9,3 %	9,2 %	23,2 %	20,4 %	27,9 %	21,4 %	23,3 %
Liiketoimintasegmenteille kohdistamattomat kulut	-3,5	-3,3	-0,8	0,2	0,5	-0,8	-0,4	-0,7	0,9	-0,8
Konsernin liikevoitto	79,7	-19,7	34,5	35,5	29,5	157,5	46,3	45,7	36,5	29,0
	11,3 %	-11,4 %	18,4 %	19,6 %	18,2 %	24,8 %	25,8 %	27,6 %	24,0 %	21,3 %

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS – FAS (SUOMALAINEN TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNTÖ)

Emoyhtiön tuloslaskelma

	Liite	2008	2007
Liikevaihto	1	3 961 246,44	2 471 349,00
Liiketoiminnan muut tuotot	2	3 616,23	17 766,99
Materiaalit ja palvelut		9 463,14	-
Henkilöstökulut	3	-3 452 134,85	-1 858 681,50
Poistot ja arvonalentumiset	4	-153 046,69	-71 547,30
Liiketoiminnan muut kulut	5	-4 529 190,11	-2 600 354,02
Liikevoitto		-4 160 045,84	-2 041 466,83
Rahoitustuotot	6	54 602 062,65	375 421 159,56
Rahoituskulut	6	-44 055 818,03	-17 217 282,53
Voitto ennen satunnaisia eriä		6 386 198,78	356 162 410,20
Satunnaiset erät	7	19 613 555,24	-136 120 028,36
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		25 999 754,02	220 042 381,84
Tilinpäätössiirrot	8	-69 373,37	-
Tuloverot	9	-1 407 070,54	-5 709 633,25
Tilikauden voitto		24 523 310,11	214 332 748,59

EMOYHTIÖN TASE

	Liite	2008	2007
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	10	661 923,41	105 498,01
Aineelliset hyödykkeet	11	258 036,13	129 746,99
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	12	429 838 829,65	429 838 829,65
Muut osakkeet ja osuudet	12	3 706,02	3 706,02
Pysyvät vastaavat yhteensä		430 762 495,21	430 077 780,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Pitkäaikaiset	13	187 908 168,09	141 520 500,35
Lyhytaikaiset	14	49 541 072,18	417 056 818,76
Rahat ja pankkisaamiset	15	-	-
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		237 449 240,27	558 577 319,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ		668 211 735,48	988 655 099,78
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	16	25 000 000,00	11 685 081,87
Ylikurssirahasto		-	126 643 828,85
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16	113 328 910,72	-
Edellisten tilikausien voitto	16	218 584 218,83	58 600 688,24
Tilikauden voitto	16	24 523 310,11	214 332 748,59
Oma pääoma yhteensä		381 436 439,66	411 262 347,55
Tilinpäätössiirtojen kertymä	17	69 373,37	-
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	18	234 000 463,61	150 144 124,86
Lyhytaikainen vieras pääoma	19	52 705 458,84	427 248 627,37
Vieras pääoma yhteensä		286 705 922,45	577 392 752,23
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		668 211 735,48	988 655 099,78

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	6 386	356 162
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	153	72
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	-3	-11
Rahoitustuotot ja -kulut	2 648	-358 204
Muut oikaisut	-21 088	-
	-11 904	-1 981
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	367 242	-18 116
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-330 209	-3 137
	37 033	-23 234
Maksetut korot	-18 270	-10 813
Saadut korot	15 622	234
Maksetut tuloverot	-7 222	-2 302
Liiketoiminnan rahavirta	15 259	-36 115
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-758	-52
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	16	11
Luovutustuotot muista sijoituksista	0	27
Myönnettyjen lainojen nettomuutos	-46 388	-1 565
Saadut osingot	19 822	-
Investointien rahavirta	-27 308	-1 578
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	0	693
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	-39 523	50 035
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	78 952	-7 967,00
Saadut konserniavustukset	26 969	29 870
Maksetut konserniavustukset	0	-2 560,00
Maksetut osingot	-54 349	-32 460
Rahoituksen rahavirta	12 049	37 611
Rahavarojen muutos	0	-82
Rahavarat tilikauden alussa	0	82
Rahavarojen nettomuutos tilikauden aikana	0	-82
Rahavarat tilikauden lopussa	0	0

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Yleisiä tietoja yhtiöstä ja sen liiketoiminnasta

Ramirent Oyj on suomalainen julkinen yhtiö. Sen toimintaa säätelee suomalainen lainsäädäntö ja sen kotipaikka on Helsinki. Yhtiön osoite on Äyritie 12 a, 01510 Vantaa. Yhtiö on Ramirent-konsernin emoyhtiö ja sen osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä Helsingissä.

Ramirent Oyj toimii holding-yhtiönä ja Ramirent konsernin emoyhtiönä. Yhtiö tarjoaa myös konsernin sisäisiä hallinnollisia palveluita tytäryhtiöilleen.

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Yleistä

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen tilinpäätössäännösten mukaisesti (FAS). Tilinpäätös on esitetty euroissa lukuun ottamatta rahoituslaskelmaa, joka on esitetty tuhansissa euroissa.

Tuloutusperiaatteet

Hallintopalvelut kirjataan myyntituotoiksi. Liikevaihtona esitetään saadun tai saatavan vastikkeen todellinen/käypä arvo, josta on vähennetty annetut alennukset, välilliset verot ja muut myynnin perusteella suoranaisesti määräytyvät verot.

Hallintopalveluihin liittyvät tuotot tuloutetaan sillä kaudella, jolloin palvelu tuotetaan.

Eläkekulut

Eläkkeet hoidetaan ulkopuolisen eläkevakuutusyhtiön kautta. Eläkekulut kirjataan suoriteperiaatteella henkilöstökuuluihin tuloslaskelmaan. Suomen lakisääteinen eläkejärjestelmä on maksupohjainen eläkejärjestely.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteella. Korot ja muut korollisiin velkoihin liittyvät menot kirjataan suoriteperiaatteella kuluksi tuloslaskelman rahoituskuluihin. Kannustinjärjestelmään liittyvän talletuksen käypä arvo, joka perustuu Ramirentin osakkeen arvon kehittymiseen, on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperiaatteella (2007).

Satunnaiset erät

Satunnaiset erät koostuvat suomalaisille tytäryhtiöille annetuista ja saaduista konserniavustuksista. Konserniavustukset käsitellään Suomen verolainsäädännön mukaisesti.

Tytäryhtiöiden purkamisiin liittyvät purkutappiot ja -voitot on kirjattu satunnaisiin eriin.

Tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelman tilinpäätössiirrot koostuvat suunnitelman ylittävistä poistoista, jotka kirjataan Suomen verolainsäädännön mukaisesti. Taseen tilinpäätössiirtojen kertymä koostuu kertyneistä suunnitelman ylittävistä poistoista.

Tuloverot

Tuloverot koostuvat tilikauden verotettavan tuloksen perusteella jaksotetuista veroista. Ne sisältävät myös aikaisempien vuosien tuloverojen oikaisuja (lisäverot ja veronpalautukset).

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei kirjata taseeseen eikä niiden muutoksia tuloslaskelmaan. Ne esitetään sen sijaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet (muut aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot), joilla on rajallinen taloudellinen käyttöaika, poistetaan niiden arvioitun taloudellisen käyttöajan puitteissa.

Omaisuusryhmien arvioitun taloudelliset käyttöajat ja poistomenetelmät ovat seuraavat:

- Liikearvo tasapoisto 5-20 vuotta
- Ohjelmistolisenssit ja IT-järjestelmät tasapoisto 3-8 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet (rakennukset ja rakennelmat, koneet ja laitteet, maa-alueet ja muu aineellinen omaisuus) kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun. Leasingso-
pimuksin (rahoitusleasing ja operatiivinen leasing) hankittuja aineellisia hyödykkeitä ei aktivoida taseeseen.

Aineelliset hyödykkeet poistetaan tasapoistoina kunkin omaisuuserän arvioitun taloudellisen käyttöajan kuluessa. Joihinkin yksilöimättömiin hyödykeryhmiin sovelletaan jäänösarvopoistomenetelmää. Maa-alueita ei poisteta. Käytetyt poistomenetelmät, ryhmäkohtaiset arvioitun taloudelliset käyttöajat ja vuotuiset poistoprosentit ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat tasapoisto 20 vuotta
- Koneet ja laitteet omassa käytössä tasapoisto 3-10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet tasapoisto 3-8 vuotta

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäisin arvoin vähennettynä arvioitulla luottotappioilla.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset koostuvat käteisestä rahasta ja pankkisaamisista, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä alle kolmen kuukauden finanssisijoituksista. Luottosaldolliset tilit esitetään lyhytaikaisina korollisina velkoina.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi tapahtuma-ajankohdan valuuttakurssin mukaisesti. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän valuuttakurssin mukaisesti.

Kyseisistä liiketapahtumista ja ulkomaan rahan määräisten varojen ja velkojen muuntamisesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot esitetään liiketoimintaan liittyvien erien osalta tuloslaskelman liikevoittoon vaikuttavina erinä ja rahoitusserien osalta tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Tilinpäätöksen laadinnassa käytetyt valuuttakurssit on esitetty alla olevassa taulukossa:

Valuutta	Tulos kurssi 2008	Tulos kurssi 2007	Tulos kurssi 2008	Tulos kurssi 2007
DKK	7,4560	7,4508	7,4506	7,4583
EEK	15,6466	15,6466	15,6466	15,6466
HUF	251,7375	251,3283	266,7000	253,7300
LTL	3,4528	3,4528	3,4528	3,4528
LVL	0,7026	0,7001	0,7083	0,6964
NOK	8,2248	8,0183	9,7500	7,9580
PLN	3,5151	3,7831	4,1535	3,5935
RUB	36,4231	35,0199	41,2830	35,9860
SEK	9,6169	9,2521	10,8700	9,4415
UAH	7,6630	6,8963	10,9964	7,4267
CZK	24,9590	27,7582	26,8750	26,6280
SKK	31,2723		30,126	

Johdannaisinstrumentit

Yhtiön vuosina 2008 ja 2007 käyttämät pääasialliset johdannaisinstrumentit koostuivat koronvaihtosopimuksista. Kyseisiä sopimuksia on käytetty yhtiön rahoitusperiaatteiden mukaiseen suojaukseen.

Ramirent soveltaa suojauslaskentaa koronvaihtosopimukseen. Suojauskohteena on korollisten velkojen koronmaksuun liittyvä vastainen kassavirta.

Suojausinstrumenttien käyviä arvoja ei kirjata tilinpäätökseen. Ne esitetään sen sijaan vastuusitoumuksina tilinpäätöksen liitetiedoissa. Niiden suojausvaikutus kirjataan tuloslaskelmaan niiden rahoituskulujen oikaisuina, jotka syntyvät suojattavien kohteiden perusteella (korolliset velat).

Koronvaihtosopimusten lisäksi on myös käytetty vähäisessä määrin lyhytaikaisia valuuttatermiinejä.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1. Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

	2008	2007
Suomi	1 090 020,00	1 042 215,00
Muut Euroopan maat	2 871 226,44	1 429 134,00
	3 961 246,44	2 471 349,00

2. Liiketoiminnan muut tuotot

	2008	2007
Omassa käytössä olleiden aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	2 716,23	11 177,55
Muut erät	900,00	6 589,44
	3 616,23	17 766,99

3. Henkilöstökulut

	2008	2007
Palkat ja palkkiot	-3 072 908,36	-1 539 570,92
Eläkekulut	-246 473,02	-201 419,66
Muut henkilöstökulut	-132 753,47	-117 690,92
	-3 452 134,85	-1 858 681,50

Johdon palkat ja palkkiot

	2008	2007
Toimitusjohtaja	-595 296,60	-667 215,94
Hallituksen jäsenet	-355 699,80	-344 808,00
	-950 996,40	-1 012 023,94

Edellä mainitut toimitusjohtajan palkat ja palkkiot sisältävät myös eläkekuluja, mutta eivät muita sosiaalikuluja.

Henkilöstön määrä

	2008	2007
Henkilöstön määrä keskimäärin tilikauden aikana	18	13

4. Poistot ja arvonalentumiset

	2008	2007
Aineettomista hyödykkeistä		
Liikearvosta	-18 593,79	-
Muut aineettomat oikeudet	-34 689,95	-
Muista pitkävaikutteisista menoista	-40 917,07	-46 012,30
Aineellisista hyödykkeistä		
Koneista ja kalustosta	-58 845,88	-25 535,00
	-153 046,69	-71 547,30

5. Liiketoiminnan muut kulut

	2008	2007
Kiinteistövuokrat	-333 323,53	-83 526,81
Muut kiinteistökulut	-31 423,08	-6 640,15
IT- ja toimistokulut	-637 104,74	-78 078,93
Muut operatiiviset leasingkulut	-71 398,65	-3 590,63
Ulkopuoliset palvelut	-1 603 653,57	-1 329 674,26
Muut kulut	-1 852 286,54	-1 098 843,24
	-4 529 190,11	-2 600 354,02

Tilintarkastajien palkkiot:

	2008	2007
Tilintarkastus	-1 100,00	-130 160,00
Veroneuvonta	-6 225,00	0,00
Muut palkkiot	-102 535,85	-319 506,00
	-109 860,85	-449 666,00

6. Rahoitustuotot ja -kulut

	2008	2007
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	19 821 605,55	360 822 179,74
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	15 721 217,70	9 751 562,15
Muut korkotuotot	333 188,58	234 232,40
Valuuttakurssivoitot ja tappiot	18 726 050,82	4 613 185,27
	54 602 062,65	375 421 159,56

Rahoituskulut

	2008	2007
Korko- ja muut rahoituskulut tytäryhtiöille	-3 230 839,92	-1 393 203,08
Korko- ja muut rahoituskulut muille	-20 185 456,25	-12 478 080,99
Valuuttakurssitappiot	-20 639 521,86	-3 345 998,46
	-44 055 818,03	-17 217 282,53

7. Satunnaiset erät

	2008	2007
Saadut (+) / myönnytyt (-) konserniavustukset	18 520 000,00	26 968 725,67
Ramirent Holding AB:n purkutulos (-/+)	1 093 555,24	-163 088 754,03

Purkutulos liittyy Ramirent Oyj:n ruotsalaisen tytäryhtiön uudelleenorganisointijärjestelyihin. Yksityiskohtaisempi selvitys asiasta on esitetty otsikon Emoyhtiön tilinpäätös – FAS (suomalainen tilinpäätöskäytäntö) alla.

8. Tilinpäätössiirrot

	2008	2007
Suunnitelman ylittävät poistot	69 373,37	-

9. Tuloverot

	2008	2007
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	3 408 129,46	1 302 235,42
Tuloverot satunnaisista eristä	-4 815 200,00	-7 011 868,67
	-1 407 070,54	-5 709 633,25

EMOYHTIÖN TASEEN LIITETIEDOT

10. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo, muut aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	Liikearvo	Muut aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	-	10 833,11	242 125,69	252 958,80
Lisäykset	-	192 825,44	140 165,00	332 990,44
Liiketoimintasiirto	102 265,87	170 969,78	44 400,12	317 635,77
Hankintameno 31.12.	102 265,87	374 628,33	426 690,81	903 585,01
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	-147 460,79	-147 460,79
Poistot	-18 593,79	-34 689,95	-40 917,07	-94 200,81
Kertyneet poistot 31.12.	-18 593,79	-34 689,95	-188 377,86	-241 661,60
Kirjanpitoarvo 1.1.	-	10 833,11	94 664,90	105 498,01
Kirjanpitoarvo 31.12.	83 672,08	339 938,38	238 312,95	661 923,41

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2007

Liikearvo, muut aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	Liikearvo	Muut aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	15 574 966,05	20 626,72	2 266 377,68	17 861 970,45
Lisäykset	-	10 833,11	7 120,88	17 953,99
Liiketoimintasiirto	-15 574 966,05	-20 626,72	-2 031 372,87	-17 626 965,64
Hankintameno 31.12.	-	10 833,11	242 125,69	252 958,80
Kertyneet poistot 1.1.	-11 205 334,67	-	-2 027 695,77	-13 233 030,44
Liiketoimintasiirto	11 205 334,67	-	1 926 247,28	13 131 581,95
Poistot	-	-	-46 012,30	-46 012,30
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-147 460,79	-147 460,79
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 369 631,38	20 626,72	238 681,91	4 628 940,01
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	10 833,11	94 664,90	105 498,01

11. Aineelliset hyödykkeet

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2008

Kiinteistöt, koneet & kalusto	Maa alueet	Rakennukset & rakennelmat	Koneet & kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	-	-	167 976,11	167 976,11
Lisäykset	-	-	130 020,56	130 020,56
Liiketoimintasiirto	-	-	70 598,23	70 598,23
Vähennykset	-	-	-15 169,24	-15 169,24
Hankintameno 31.12.	-	-	353 425,66	353 425,66
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	-38 229,12	-38 229,12
Vähennykset	-	-	1 685,47	1 685,47
Poistot	-	-	-58 845,88	-58 845,88
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-95 389,53	-95 389,53
Kirjanpitoarvo 1.1.	-	-	129 746,99	129 746,99
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	258 036,13	258 036,13

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2007

Kiinteistöt, koneet & kalusto	Maa alueet	Rakennukset & rakennelmat	Koneet & kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	681 525,34	4 159 374,51	93 978 456,09	98 819 355,94
Lisäykset	-	-	129 211,26	129 211,26
Liiketoimintasiirto	-681 525,34	-4 159 374,51	-93 901 246,84	-98 742 146,69
Vähennykset	-	-	-38 444,40	-38 444,40
Hankintameno 31.12.	-	-	167 976,11	167 976,11
Kertyneet poistot 1.1.	-	-1 292 415,34	-41 927 440,95	-43 219 856,29
Vähennykset	-	-	14 525,84	14 525,84
Liiketoimintasiirto	-	1 292 415,34	41 900 220,99	43 192 636,33
Poistot	-	-	-25 535,00	-25 535,00
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-38 229,12	-38 229,12
Kirjanpitoarvo 1.1.	681 525,34	2 866 959,17	52 051 015,14	55 599 499,65
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	129 746,99	129 746,99

12. Sijoitukset

Sijoitusten muutokset 2008

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Tytäryhtiöosakkeet ja muut sijoitukset			
Hankintameno 1.1.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67
Hankintameno 31.12.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67
Kirjanpitoarvo 1.1.	429 838 830,00	3 706,02	429 842 535,67
Kirjanpitoarvo 31.12.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67

Sijoitusten muutokset 2007

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Tytäryhtiöosakkeet ja muut sijoitukset			
Hankintameno 1.1.	232 469 416,61	316 717,23	232 786 133,84
Lisäykset	375 120 499,91	-	375 120 499,91
Liiketoimintasiirto	-14 535 234,39	-285 678,76	-14 820 913,15
Vähennykset	-163 215 852,48	-27 332,45	-163 243 184,93
Hankintameno 31.12.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67
Kirjanpitoarvo 1.1.	232 469 416,61	316 717,23	232 786 133,84
Kirjanpitoarvo 31.12.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67

Lisäykset vuonna 2007 koostuvat Ramirent Finland Oy:n osakkeista, jotka muodostuivat 1.1.2007 Ramirent Finland Oy:lle siirretystä vuokrausliiketoiminnasta (33,6 Me) sekä Ramirent AB:n osakkeiden hankinnasta Ramirent Holding AB:ltä konsernin sisällä 31.12.2007 (341,5 Me).

Vähennykset vuonna 2007 liittyvät suunniteltuun Ramirent Holding AB:n purkuun vuonna 2008. Vähennyksen tulosvaikutus oli 163,2 Me (lisätietoja liitetieto 8).

Ramirent Oyj:n tytäryhtiöt ja sen omistusosuudet niissä on eritelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 35.

Erittely muista sijoituksista

	2008	2007
Telekommunikaatioyhtiöiden osakkeet	3 706,02	3 706,02
	3 706,02	3 706,02

13. Lainasaamiset

	2008	2007
Lainasaamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä		
Korolliset lainasaamiset	187 908 168,09	141 520 500,35

14. Lyhytaikaiset saamiset

	2008	2007
Lyhytaikaiset saamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä		
Myyntisaamiset	1 803 322,38	554 697,76
Siirtosaamiset	21 406 350,88	127 323,92
Muut saamiset	22 668 812,83	411 803 127,55
Lyhytaikaiset saamiset muilta		
Myyntisaamiset	-	-
Siirtosaamiset	3 660 915,13	1 279 345,72
Muut saamiset	1 670,96	3 292 323,81
	49 541 072,18	417 056 818,76

Muut saamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä sisältävät osinkosaamiset, konserniavustussaamiset sekä konsernitilisaamiset

Siirtosaamiset sisältävät pääasiassa ennakkoon maksettuja liiketoiminnan kuluja, vuokratuottoja ja korkosaamiaisia.

15. Rahat ja pankkisaamiset

	2008	2007
Rahat ja pankkisaamiset	-	-

16. Oma pääoma

	Osake- pääoma	Ylikurssi rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oman pääoman muutokset 2008					
1.1.2008	11 685 081,87	126 643 828,85	-	272 933 436,83	411 262 347,55
Ylikurssirahaston alentaminen	13 314 918,13	-126 643 828,85	113 328 910,72	-	-
Osingonjako	-	-	-	-54 349 218,00	-54 349 218,00
Tilikauden voitto	-	-	-	24 523 310,11	24 523 310,11
31.12.2008	25 000 000,00	0,00	113 328 910,72	243 107 528,94	381 436 439,66

	Osake- pääoma	Ylikurssi rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä	
Oman pääoman muutokset 2007					
1.1.2007		11 624 510,35	126 011 306,45	91 060 778,24	228 696 595,04
Käytetyt osakeoptiot		60 571,52	632 522,40	-	693 093,92
Osingonjako		-	-	-32 460 090,00	-32 460 090,00
Tilikauden voitto		-	-	214 332 748,59	214 332 748,59
31.12.2007		11 685 081,87	126 643 828,85	272 933 436,83	411 262 347,55

Yhtiön osakepääoma 31.12.2008 koostuu 108.697.328 osakkeesta, joiden matemaattinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,2300 euroa per osake.

Yhtiöllä on yksi osakesarja ja kaikkien osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

Voitonjakokelpoiset varat	2008	2007
Edellisten tilikausien voitto	218 584 218,83	58 600 688,24
Tilikauden voitto	24 523 310,11	214 332 748,59
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	113 328 910,72	-
	356 436 439,66	272 933 436,83

Yhtiön hallituksen voimassa olevat valtuudet, joilla yhtiö voi hankkia omia osakkeitaan, luovuttaa omia osakkeitaan ja päättää suunnatun annin toimeenpanosta ilmenevät konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 20.

17. Tilinpäätössiirtojen kertymä

	2008	2007
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	69 373,37	-
Tilinpäätössiirtojen kertymään sisältyy kirjaamatonta laskennallista verovelkaa	18 037,08	-

18. Pitkäaikainen vieras pääoma

	2008	2007
Pitkäaikaiset velat Ramirent Oyj:n tytäryhtiöille		
Korolliset velat	-	-
Pitkäaikaiset velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	234 000 463,61	161 042 875,35
Eläkelainat	-	327 642,77
	234 000 463,61	161 370 518,12

	2008
Pitkäaikainen vieras pääoma, joka eräännyy yli 5 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä	50 000 000,00

19. Lyhytaikainen vieras pääoma

	2008	2007
Lyhytaikaiset velat Ramirent Oyj:n tytäryhtiöille		
Korolliset velat	19 824 790,09	351 385 880,84
Ostovelat	147 578,10	87,52
Muut velat	1 212 031,09	-
Siirtovelat	2 543 974,95	72 520,38
Lyhytaikaiset velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	26 282 194,07	70 709 456,11
Eläkelainat	-	327 642,77
Ostovelat	526 200,87	99 681,18
Siirtovelat	2 087 421,19	4 599 590,34
Muut velat	81 268,48	53 768,23
	52 705 458,84	427 248 627,37

Siirtovelat koostuvat pääosin kulujaksotuksista kuten kertyneestä lomapalkkavelasta, tuloverovelasta ja korkokuluista.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN MUUT LIITETIEDOT

20. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Annetut vakuudet (taseen ulkopuoliset)	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi annetut	Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet	Yhteensä
31.12.2008			
Takaukset	63 030,00	34 932 670,8	34 955 700,80
			34 955 700,00

Annetut vakuudet (taseen ulkopuoliset)	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi annetut	Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet	Yhteensä
31.12.2007			
Takaukset	31 800,00	21 536 746,00	21 568 546,00
			21 568 546,00

Ramirentilla on lainoja, lainajärjestelyjä ja takauksia, joihin liittyy omavaraisuus-, velkaisuusaste-, korkokate- ja/ tai muita tunnuslukukovenantteja. Ramirentin tunnusluvut olivat tilinpäätöspäivänä parempia kuin kovenanttien tunnuslukurajat.

Vastaiset leasingmaksut	2008	2007
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	261 025,18	132 874,00
Myöhemmin maksettavat	25 730,32	236 735,00
	286 755,50	369 609,00

Johdannaissopimukset	2008	2007
Koronvaihtosopimusten käypä arvo	-4 070 043,00	-184 673,00
Kohde-etuuden nimellisarvo	118 165 103,98	122 021 852,25

OIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA HALLITUKSEN ALLEKIRJOITUS

Hallituksen allekirjoitus
Vantaalla 11. helmikuuta 2009

Peter Hofvenstam
hallituksen puheenjohtaja

Kaj-Gustaf Bergh
hallituksen jäsen

Torgny Eriksson
hallituksen jäsen

Ulf Lundahl
hallituksen jäsen

Erkki Norvio
hallituksen jäsen

Susanna Renlund
hallituksen jäsen

Magnus Rosén
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Edellä oleva toimintakertomus ja tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Suoritusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla 11. helmikuuta 2009
KPMG Oy Ab

Pauli Salminen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Ramirent Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Ramirent Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti. Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita. Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitkemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Vantaalla 11. helmikuuta 2009

KPMG OY AB

Pauli Salminen
KHT

Ramirent on johtava korkealaatuisia kone- ja laitevuokrauspalveluja eri asiakasryhmille Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa tarjoava yritys. Asiakkaitamme ovat rakennusteollisuus, telakat, voimalaitokset, infrastruktuuriprojektit ja julkinen sektori sekä urakoitsijat että kotitaloudet. Konsernilla oli vuoden 2008 lopulla yhteensä 3900 työntekijää ja 360 toimipisteestä koostuva toimipisteverkosto 13 maassa. Konsernin liikevaihto oli 703 miljoonaa euroa. Ramirentin osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä (osaketunnus RMR1V).